

C. W. LEADBEATER

A TÚLVILÁG

Budapest, 1940
MAGYAR TEOZÓFIAI TÁRSULAT

Számítógépes változat: Szabari János, 2003.

B E V E Z E T É S

Nem szükséges nagy bevezetés, amikor ezt a kis könyvet kiküldjük a világba. Ez a kézikönyvek sorozatában az ötödik, mely a nyilvánosság szükségleteit kielégítse, hogy a Teozófia tanait egyszerű formában adja. Némelyek panaszkodtak, hogy irodalmunk túl elvont, túl szakszerű és túl drága az átlag olvasónak. Reméljük, hogy a jelen könyvsorozat sikeresen fogja azt nyújtani, amit jogosan kívánnak. A Teozófia nemcsak a tanultak, hanem mindenki számára létezik. Azok között, akiknek ezekben a könyvecskékben most van először alkalmuk e tanokba bepillantást nyerni, talán akad néhány, aki általuk arra lesz indítva, hogy mélyebben hatoljon be filozófiájukba, tudományukba és vallásukba; hogy a mélyebb problémákat a kutató buzgóságával és az újonc lelkesedésével megoldja. De ezeket a kézikönyveket nem csupán a tanulni vágyó számára írták, akit a kezdet nehézségei nem riasztanak vissza, hanem a világban munkálkodó emberek számára óhajtják a nagy igazságok némelyikét megmagyarázni, az életet és halált elviselhetőbbé tenni. Fajunk Idősebb Testvéreinek szolgálói írták, tehát nincs és nem is lehet más céljuk, mint embertársaiknak szolgálni.

Annie Besant

ELSŐ FEJEZET

Általános áttekintés

Az ember, bár mit sem tud róla, egész életét egy óriási és népes láthatatlan világ közepe tette tölteni. Álmában, vagy transzban, amikor a makacs fizikai érzékek átmenetileg tétlenek, ez a másik világ egy bizonyos mértékben nyitva áll az ember előtt, és némelykor többé-kevésbé elmosódott emlékezetet hoz vissza arról, hogy ilyen körülmények között mit látott és hallott. Amikor annál a változásnál, amelyet az emberek halálnak neveznek, végleg félretesszük fizikai testünket, akkor ebbe a láthatatlan világba költözünk, melyben az általunk ismert és a többi testöltések közötti hosszú évszázadokat töltjük. Ezeknek a hosszú időközöknek túlnyomó részét a mennyei világban töltjük, amelynek e sorozat következő könyvecskéjét szenteljük, de most a láthatatlan világ alacsonyabb részével foglalkozunk, amelybe az ember közvetlen halála után lép - a görögök Hádésza vagy alvilága, a kereszténység purgatóriuma, amelyet a középkor alkimistái asztrális világnak neveztek.

Ennek a kézikönyvnek célja a teozófiai irodalomban elszórt információt erről az érdekes régióról összegyűjteni és rendezni, továbbá néhány tudomásunkra jutott új ténnyel kiegészíteni. Hangsúlyozni szeretném, hogy ezek az újabb hozzáfűzések csupán néhányunk kutatásainak eredményét képezik, és azért nem szabad tekintélyként értékelni, hanem csak a bennük rejlő érték szerint.

Másrészt minden tőlünk telhetőt megtettünk, hogy kizárólag pontos és megbízható adatok kerüljenek ebbe a kézikönyvbe, és sem régi, sem új adat nincs benne, amelyet közülünk legalább két önálló és gyakorlott kutató meg nem erősített és azonkívül idősebb és ilyen dolgokban nálunk tapasztaltabb tanítvány helyesnek nem talált. Azért reméljük, hogy bár az asztrális világ jelen leírása nem tekinthető tökéletesnek, mégis amennyire terjed, az megbízható.

(Ezt írtam negyven egynéhány évvel ezelőtt a könyv első kiadásában; most hozzátehetem, hogy azóta nap-nap után bebizonyult a múlt századbeli kutatások helyessége. Sok, ami akkor még kissé idegen és új volt, közben állandó és közvetlen megismerés által ismertté vált, és további bizonyítékok tömege gyűlt össze. Itt-ott még hozzá lehetne fűzni néhány szót, de nincs semmi megváltoztatni való.)

Ha az asztrális világot le akarjuk írni, akkor először is szükséges, hogy annak az abszolút *valóságát* hangsúlyozzuk. Amikor ezt a szót mondom, nem a metafizikai szempontból használom, amely szerint az Egy Meg-nem-nyilvánulton kívül minden valótlan, mert múltandó. Én itt ezt a kifejezést a szó szoros, mindennapi értelmében használom, és azt értem alatta, hogy az asztrális világ tárgyai és lakói ugyanolyan valódiak, mint a mi testünk, bútorunk, házaink vagy szobraink, mint például a Londoni Charing Cross pályaudvar. Éppoly kevésbé fognak örökké tartani, mint a fizikai tárgyak, de azért nem kevésbé valódiak a mi szemszöngünkben nézve, amíg tartanak, olyan valóságok, melyeket nem áll módunkban semmibe se venni, csupán azért, mert az emberiség nagy része nem tud róluk, vagy csak homályosan tud létezésükről.

Tudom, hogy mily nehéz az átlagértelem számára a szemmel nem látható dolgok valóságát felfogni. Nehéz megértenünk, hogy milyen részleges a látásunk, - hogy egész idő alatt egy óriási világban élünk, amelynek csupán parányi részét látjuk. Ámbár a tudomány határo-

zott hangon hirdeti ezt, amidőn a mikroszkópi életnek egész világait írja le, melyekről érzékeink révén semmi tudatunk sincs. Azt sem lehet állítani, hogy ezek a lények nem fontosak, mert oly kicsik; mert ezeknek a mikrobáknak némelyikétől, szokásaitól és életfeltételétől függ sokszor nemcsak egészségünk, hanem még életünk is.

Érzékeink más irányban is határoltak. Nem láthatjuk még a levegőt sem, amely körülvesz bennünket, érzékeink nem mutatják, hogy létezik, kivéve, amikor mozgásban van, akkor észleljük tapintási érzékünkkel. És mégis olyan erő rejlik benne, mely a leghatalmasabb hajókat elpusztíthatja, és a legerősebb építményeinket lerombolhatja. Világos, hogy körül vagyunk véve hatalmas erőkkel, amelyeket szegény részleges érzékeink nem észlelnek; ez annyira kézenfekvő, hogy vigyáznunk kell, nehogy abba a gyakori és káros tévedésbe essünk, hogy azon kívül, amit mi látunk, nincs is más látnivaló.

Olyanok vagyunk, mint akit toronyba zártak; érzékeink megfelelnek bizonyos irányba nyíló apró ablakoknak. Sok más irányban teljesen be vagyunk zárva, de a látnoki képesség, vagy asztrális látás kinyit előttünk még egy-két ablakot, és ezáltal megnöveli kilátásunkat, úgyhogy egy nagyobb és tágabb világ terül el előttünk, amely mégis a régi világnak egy része, bár előbb nem ismertük. Senkinek sem lehet a Teozófia tanításairól világos felfogása, amíg legalább értelmével fel nem fogja azt a tényt, hogy naprendszerünk egészen meghatározott síkokra oszlik, melyeknek mindegyikében más sűrűségű anyag létezik. Ezek némelyikét látogathatják és tanulmányozhatják mindazok, akik magukat erre a munkára képesítették, éppúgy, mintha egy idegen államot látogatnának, megfigyelnének és megfigyeléseiket azokéval összehasonlítva, akik állandóan ezeken a síkokon dolgoznak, legalább olyan kielégítő bizonyítékokat szerezhetnek létezésükről és természetükről, mint amilyent legtöbbször Grönlandról vagy a Spitzbergákról bír. Sőt mi több, úgy, mint ahogyan mindenki, aki nem sajnálja a fáradságot, elmehet Grönlandba vagy a Spitzbergákhoz, hogy saját maga lássa őket, éppen úgy mindenki, aki elhatározta, hogy azt a fáradságot veszi, hogy a szükséges életmód által képesíti magát rá, idővel saját maga megláthatja ezeket a magasabb világokat.

Ezeknek a síkoknak általában a következő neveket adták (anyaguk sűrűségének sorrendjében véve őket): a fizikai a legsűrűbb, azután asztrális, mentális, intuicionális és nirvánai. Ennél magasabban még kettő van, de azok annyira túlszárnyalják jelen elképzelő tehetségünket, hogy nem szükséges velük foglalkoznunk. Tudni kell, hogy mindegyik síknak az anyaga úgy különbözik az alatta levőktől, csak még nagyobb mértékben, mint a gőz a szilárd anyagtól. Sőt az anyagnak a halmazállapota, melyet mi szilárdnak, folyékonynak és gázműnek nevezünk, csupán három alacsonyabb alosztálya annak az anyagnak, amely ehhez az egy fizikai síkhoz tartozik.

Az asztrális világ, melyet itt vázolni igyekszem, a természet nagy síkjai közül a második. A fizikai világ fölött (vagy azon belül) következik, amelyben mi mind járatosak vagyunk. Sokszor az illúzió birodalmának nevezték, nem mintha illuzórikusabb volna, mint a fizikai világ, hanem mert a gyakorlatlan látnok ebből a világból csak egészen megbízhatatlan benyomásokat tud szerezni.

Miért van ez? Az asztrális világnak főleg két jellemző tulajdonsága következtében: először, hogy lakói közül sokan azzal a csodás képességgel bírnak, hogy alakjukat proteuszi gyorsasággal változtathatják, és korlátlan káprázatot vethetnek azokra, akiket meg akarnak tréfálni; másodsor, hogy az asztrális síkon a látás sokkal kiterjedtebb és nagyon különbözik a fizikai látástól. A tárgyakat úgyszólván minden oldalukról egyszerre lehet látni, szilárd tárgyaknak a belsejét éppúgy, mint a külsejét. Ezért világos, hogy a tapasztalatlan látogató ebben

a világban meglehetősen nehezen érti meg, hogy mi is az valóban, amit lát, és még nehezebben tudja a látottakat a rendes beszéd megfelelő formájába lefordítani.

Jó példa erre a gyakran előforduló hiba, hogy a számokra, amelyeket az asztrális világban látunk, fordítva emlékszünk, például 139 a 931 helyett, stb. Az okkult tanulmányozó, akit hivatott Mester tanít, ilyen hibát csak nagy sietség vagy gondatlanság esetén követ el, mert az ilyen tanítványnak hosszú és változatos oktatáson kell átesnie, hogy a helyes látás művészetét elsajátítsa. A Mester, vagy esetleg egy előrehaladottabb tanítvány ismételt mindenféle káprázatformát hoz eléje, és megkérdezi, hogy mit lát? Feleleteiben minden tévedést kijavít, okait megmagyarázza, míg végül az újonc fokként biztosságot és bizalmat nyer az asztrális jelenségekkel szemben, amelyek messze túlszárnyalják a fizikai élet minden lehetőségét.

A tanítványnak nemcsak a helyes látást kell megtanulnia, hanem azt is, hogy pontosan fordítsa le az egyik síkról a másikra a látottak emlékezetét. Ebben segítségére lesz, ha megtanulja, hogyan lehet öntudatát megszakítás nélkül a fizikai síkról az asztrál- vagy mentálisra és ismét visszavinni, mert amíg ezt nem tudja, addig még mindig megvan az a lehetőség, hogy az, amire emlékszik, részben elvész vagy eltorzul tudatának az egyes síkokat egymástól elválasztó üres időközében. Amikor megtanulta tudatát tökéletesen áthozni, akkor a tanítványnak meglesz az az előnye, hogy asztrális képességeinek összességét használhatja nemcsak akkor, amikor alvás vagy transz közben testén kívül van, hanem a fizikai élet teljes éber öntudata közben is.

Némely ember megvetéssel szokott az asztrális világról beszélni, mint olyanról, ami egyáltalán figyelemre sem érdemes, de ez szerintem hibás nézet. Tény az, hogy a szellemi élet a célunk, mely felé törekedni kell, és katasztrofális volna a magasabb életet elhanyagolni, és az asztrális tudat elérésével megelégedni. Volt, akinek karmája lehetővé tette számára, hogy a magasabb mentális képességeket fejlessze ki legelőbb, hogy az asztrális síkot egy időre szinte átugorja, de ez nem a Bölcsesség Mestereinek megszokott módszere tanítványaikkal szemben.

Ahol ez lehetséges, kétségtelen, hogy fáradságot takarít meg, de legtöbbször számunkra ilyen ugrásszerű haladást a múltban elkövetett saját hibáink és balgaságaink tiltanak. Mi csak azt remélhetjük, hogy lassan és lépésenként haladhatunk, s mivel ez az asztrális a mi sűrű anyagi világunkhoz legközelebb van, általában az asztrális világgal összeköttetésben szerezzük az első, fizikainál magasabb tapasztalatainkat. Ezért számunkra, akik a tanulmány kezdetén állunk, mélységesen érdekes és igen fontos rejtélyeit világosan megérteni, mert azáltal nemcsak a szeánszok, kísértetek által látogatott házak stb. jelenségei válnak megmagyarázhatóvá, hanem önmagunkat és másokat is megvédhetünk esetleges veszélyektől.

A különböző emberek a legkülönbözőbb módon találkoztak először tudatosan ezzel a megfigyelésre méltó régióval. Némelyik egész életében csak egyszer, valami szokatlan befolyás hatása alatt vált elég érzékennyé arra, hogy felismerje lakóinak egyikét, és talán, miután ez a tapasztalat többé nem ismétlődött, idővel azt hitte, hogy akkor hallucináció áldozata volt. Mások mind gyakrabban látnak és hallanak olyasmint, ami iránt környezetük vak és süket; ismét mások - és ez talán a legáltalánosabb tapasztalat - mind világosabban kezdenek emlékezni arra, amit álmukban a másik világban láttak, vagy hallottak.

Meg kell érteni, hogy az az erő, hogy minden síkon objektíven lássunk, kétségtelenül minden emberben egyaránt szunnyad, de legtöbbszörnek még soká és lassan kell fejlődni, mielőtt öntudatunk magasabb vehikulumaiban működhet. Az asztráltestet illetően azonban

kissé másképp áll a dolog, mert a világ előrehaladottabb fajaihoz tartozó kultúrlényekben a tudat már nemcsak tökéletesen képes az asztrális anyagon át hozzájuttatott vibrációkra felelni, hanem asztráltestét határozottan mint járművet és eszközt használja.

Legtöbben közülünk ébren vannak az asztrális világban, mialatt a fizikai test alszik, és mégis igen kevéssé vagyunk ébren környezetünkre való tekintettel, úgy hogy legfeljebb csak homályosan tudunk róla. Még annyira be vagyunk burkolva a fizikai világi ügyeinkbe és gondolatainkba, hogy alig adózunk elég figyelemmel a minket körülvevő világ élénk életének. Első lépésünk tehát ezt a szokásszerű gondolkozásmódot lerázni, hogy az új és szép világot meglássuk, s azáltal észszerűen dolgozhassunk benne. Még ha ezt véghezvittük is, nem következik, hogy éber öntudatunkba asztrális tapasztalataink bármilyen emlékezetét át is tudjuk hozni. De a fizikai síkon való emlékezés egész más lapra tartozik, és nincs semmi hatása arra a képességünkre, mely által kitűnő asztrális munkát végezhetünk.

Azok között, akik ezt a tárgyat tanulmányozzák, vannak, akik kristálynézés és egyéb módszerek által igyekeznek az asztrális látást kifejleszteni, holott másoknak megvan az a felbecsülhetetlen előnyük, hogy képesített tanító közvetlen vezetése alatt állva első alkalommal tanítójuk tulajdon védelme alatt ébrednek teljes öntudatra az asztrális síkon. Ez a védelem addig tart, amíg a tanító különböző megpróbáltatások által meggyőződött arról, hogy tanítványát nem fenyegeti a borzalomnak semmi veszélye, mellyel találkozhat. De bárhogy történéjék is első tényleges tapasztalatunk arról, hogy bár legtöbben nem tudunk róla, állandóan egy nagy és tevékeny élettel teli világban élünk, ez az ember életében felejthetetlen élmény marad.

Az asztrális világ élete oly bőséges és sokszzerű, hogy az újonc számára először egész félelmetes, és még a gyakorlott kutatónak sem könnyű osztályozni, és rendszerbe foglalni. Ha valami ismeretlen őserdő kutatóját felszólítanák, hogy számoljon be részletesen a tájról, melyen áthaladt, a növények, ásványok, rovarok, madarak és egyéb állatok csoportosított leírásával, akkor ő jogosan visszariadhat feladata nagysága előtt. De még ez sem vonható párhuzamba a pszichikai kutatóra váró dilemmákkal, mert az ő esete még bonyolultabb; először azért, mert oly nehéz abból a világból a miénkbe helyesen lefordítani annak az emlékezetét, amit látott, továbbá, mert az általunk használt nyelv teljesen alkalmatlan a jelentenivalót kifejezni.

Azonban éppúgy, mint a fizikai világbeli kutató, valószínűleg azzal kezdi, hogy a táj jellegzetességét általában leírja, úgy én is azzal kezdem az asztrális világ vázolását, hogy a csodás és állandóan változó cselekmény háttérét képező tájról beszélek. Már itt a kezdetnél is majdnem leküzdhetetlen nehézséggel találjuk magunkat szemben. Akik az asztrális síkon tökéletesen látnak, mind megegyeznek abban, hogy az a kísérlet, mellyel élénk képet akarnak az asztrális tájról az ott nem látók szeméi elé festeni, hasonlít ahhoz a kísérlethez, amikor a vakon született embernek a napnyugta gyönyörű árnyalatairól beszélünk. Bármilyen részletes és pontos is a leírás, nem lehetünk biztosak afelől, hogy a hallgató értelmében a leírás a valóság-nak megfelelő képet kelt-e fel.

MÁSODIK FEJEZET

A Táj

Először is tudnunk kell, hogy az asztrálsíknak hét része van, melyek mindegyike az anyagiasság megfelelő fokával bír, és az annak megfelelő anyag halmazállapotával. Bár a fizikai nyelv szegénysége arra kényszerít, hogy ezekről az alsíkokról mint magasabbakról és alacsonyabbakról beszéljünk, nem szabad tévesen azt hinnünk, hogy ezek (vagy ami azt illeti, maguk a síkok sem, melyeknek részei) a térben külön helyet foglalnak el, mint hogyha egymás fölött feküdnének, mint a könyvszekrény polcai, vagy egymáson kívül, mint a hagyma rétegei. Meg kell érteni, hogy minden síknak vagy alsíknak anyaga áthatja az alatta levőt is úgy, hogy itt a föld felületén mind együtt léteznek, ugyanabban a térben, habár igaz, hogy az anyag finomabb változatai a fizikai földtől távolabb kiterjednek, mint az alacsonyabbak.

Tehát amikor arról beszélünk, hogy az ember egyik síkról vagy alsíkról a másikra emelkedett, akkor nem azt kell képzelni, hogy a térben egyáltalán mozog, hanem inkább hogy öntudatát az egyik síkról a másikra helyezi át; hogy fokozatosan érzéketlen lesz az egyik fajta anyag vibrációja számára, és ahelyett egy magasabb és finomabb fajtára reagál. Így az egyik világ, lakóival és tájaival együtt, elhomályosodik láthatárán, mialatt egy másik, magasabb fajta tűnik fel helyette.

Van azonban egy másik szempont, amelyből nézve a „magasabb” és „alacsonyabb” kifejezéseknek megvan a jogosultsága, és annak is, hogy a síkokat koncentrikus burkokhoz hasonlítjuk. Itt a föld felületén minden alsíknak az anyaga található, de az asztrálsík sokkal nagyobb, mint a fizikai, és a földfelület fölött néhány ezer mérföldnyire terjed. A gravitáció törvénye hat az asztrális anyagra, és ha ez egyáltalán nem volna, akkor valószínűleg koncentrikus burkokba helyezkedne. De a föld állandó mozgásban van úgy a saját tengelye, mint a nap körül, és a legkülönbözőbb erők és befolyások áramlanak körülötte, úgyhogy ezt az ideális nyugvó állapotot sohasem éri el, és sok a keveredés. Mindazonáltal minél magasabbra emelkedünk, annál kevesebb sűrű anyagot találunk.

A fizikai világban erre jó párhuzamot találunk. Föld, víz és levegő (a szilárd, folyékony és gáznemű) mind itt a felületen léteznek, és mégis általában igaz, hogy a szilárd anyag fekszik legalacsonyabban, azután a folyékony és afölött a gáznemű. A víz és levegő egy kis mértékben behatolnak a földbe, a víz fel is emelkedik a légbe felhők formájában, de csak egy bizonyos határolt magasságig. Szilárd anyagot a vulkánok néha feldobnak a magasba, mint a Krakatoa 1883-i kitörésekor, amikor a vulkanikus por 17 mérföld magasságot ért, és három évig tartott, amíg megint leülepedett; de lassanként mégis leülepszik, éppúgy, mint a felszállt vízgőzök is visszahullnak eső alakjában. Minél magasabbra megyünk, annál ritkább lesz a levegő, és ugyanez áll az asztrális világról is.

Az asztrális világ meglehetősen nagy, és hozzávetőleg meg tudjuk nagyságát állapítani abból a tényből, hogy holdközelség alkalmával érinti a hold asztrális világát, de csak a legmagasabb fajta asztrális anyagát, és amikor távol van a hold a földtől, akkor nem.

Visszatérve a hét alsíkra, ha azokat a legmagasabbtól és legkevésbé anyagítól kezdve lefelé megszámozzuk, azt találjuk, hogy természetszerűleg három csoportba oszlanak, az első, második és harmadik alkotnak egy csoportot, a negyedik, ötödik és hatodik egy másikat, míg a hetedik, a legalacsonyabb, egyedül áll. A különbség az egyes alsíkok anyaga közt össze-

hasonlítható a szilárd és folyékony anyag közti különbséggel, holott az egy és ugyanabban az alsíkban található anyag hasonlítható két fajta szilárd anyaghoz, mint például acél és homok. A hetedikről eltekintve azt mondhatnánk, hogy az asztrális világ negyedik, ötödik és hatodik alosztályának háttérre a fizikai világ, amelyben élünk, minden ismert tartozékával együtt. Az élet a hatodik alsíkon hasonló a mi mindennapi életünkhöz, kivéve a fizikai testet és szükségleteit. Az ötödik és negyedik alsík élete kevésbé anyagi és inkább elvont a mi alacsonyabb világunktól és érdekeitől.

Ezeknek az alacsonyabb alosztályoknak a tája az általunk ismert földé, de valóban még sokkal több, mert amint különböző szemszögből nézzük az asztrális érzékek segítségével, még a tisztán fizikai tárgyak is egészen másnak látszanak. Mint már említettem, aki tökéletesen lát, az nem csupán egy szemszögből látja őket, hanem minden oldalról egyszerre - a gondolat maga megdöbbenő. Ha még ehhez hozzátesszük, hogy a szilárd tárgyak belsejében minden egyes részecskét éppoly tökéletesen és világosan láthatnak, mint a felületét, akkor talán megértik, hogy ilyen körülmények közt még a legmegszokottabb tárgyak is először teljesen felismerhetetlenek.

Egy pernyi gondolkozás megmutatja, hogy az ilyen látás közelebb áll a valódi meglátáshoz, mint a fizikai. Ha például az asztrális világon nézzük, akkor egy üvegekockának minden oldala egyenlőnek látszik, mint amilyen tényleg, holott a fizikai síkon a túloldalát távlatban látjuk, vagyis kisebbnek, mint a közelebbi oldalt, ami csupán káprázat. Az asztrális látásnak ez a jellemvonása indított némely írókat arra, hogy negyedik dimenzióbeli látásnak nevezze, ami sokat jelentő kifejezés.

A tévedési lehetőségektől eltekintve, az is bonyolulttá teszi a dolgot, hogy a magasabb látás az anyagnak olyan formáit is észleli, amelyeket bár még tisztán fizikaiak, rendes körülmények közt mégis láthatatlanok. Ilyenek például azok a részecskék, amelyekből a légkör áll; továbbá a különböző emanációk, kisugárzások, amelyeket minden, ami étellel bír, magából kiáraszt; és négy fajta még finomabb rendű fizikai anyag, amit jobb elnevezések hiányában általában éternek neveznek. Ez utóbbiak saját rendszert alkotnak, és a többi fizikai anyagot szabadon áthatják. Ezeknek a tanulmányozása a vibrációjukat illetően, és hogy a különböző magasabb erők miként hatnak rájuk, nagyon érdekes, és óriási teret nyitna meg a tudományos hajlamú egyén számára, akinek a vizsgálódásra szükséges látása megvolna.

Még hogyha képzeletünk az eddig mondottakban foglalt dolgokat teljesen felfogta, akkor a probléma bonyolultságának még a felét sem értettük meg, mert a fizikai anyag új formáin kívül az asztrális alsíkok számosabb és megdöbbenő anyagával lesz dolgunk. Először is jegyezzük meg, hogy minden anyagi tárgynak, sőt minden atomnak megvan a megfelelő asztrális hasonmása, amely nem egyszerű, hanem többnyire az asztrális anyag különböző fajtáiból összetett test. Ezenkívül minden élőlényt saját légköre veszi körül, melyet rendszeresen aurának neveznek. Az ember aurája különösen vonzó tanulmányt képez. Mint bonyolult szerkezetű ovális, fénylő köd mutatkozik.

Alapítónk, Blavatskyné által adott tanítás az ember hét princípiumáról helyesnek bizonyul, hogyha embertársainkra nézünk, már nem csupán a külső megjelenésüket látjuk, hanem vele majdnem egyenlő kiterjedésben az étertestet különböztetjük meg; mialatt az életerő (szanszkrit nyelven prána) szintén látható, amint felszívódik és elosztódik, és a testben mint rózsaszín fény kering, majd amint az egészséges ember testéből megváltozott alakban kisugárzik.

Legragyogóbb és talán legkönnyebben látható, bár az anyag finomabb fajtájához tartozik, az asztrálishoz, az aurának az a része, amely az ember kedélyében pillanatonként változó élénk színekben felvillanó vágyakat fejezi ki. Ez a való asztrális test. Azontúl a mentális világ formasíkjainak anyagából álló értelmi test, vagyis az alacsonyabb értelem aurája fekszik. Ennek színei csak lassan, fokenként változnak, amint az ember életét éli; ezek mutatják gondolatainak irányát, személyiségének jelleméi és hajlamait. Még magasabban mutatkozik és összehasonlíthatatlanul szebb - akinél egyáltalában határozottan ki van fejlődve - a kauzális testnek az élő világossága, amely igazi énünk tartálya, és megmutatja fejlődési fokát, amint egyik életből a másikba halad. De hogy a tanuló mindezt láthassa, szükséges a különböző síkok látását kifejleszteni, amelyekhez tartoznak.

Sok fáradságot takarít meg a tanuló, ha már kezdetben megtanulja, hogy ezek az aurák nem csupán kiáradásai az egónak, hanem tényleges megnyilvánulása a különböző síkokon; ha továbbá megérti, hogy az egó az igazi ember, nem pedig a különböző teste, amelyek az alacsonyabb világokban képviselik őt. Mindaddig, amíg a testet öltő egó igazi hazájában, a formanélküli színvonalon marad, addig kauzális testében lakik, de amikor leszáll a forma síkjaira, hogy ott tevékenykedjék, szükséges, hogy azoknak az anyagát öltse magára, és az az anyag, amit így magához vonz, kölcsönzi értelmi testét.

Hasonlóképpen az asztrálsíkra leszállva, annak az anyagából formálja érzelmi testét, de megtartja az összes többi testét is, és amikor még tovább leszáll erre a legalacsonyabb síkra, a fizikai teste a Karma Urai által adott éterikus minta szerint készül. Bővebbet olvashatunk erről a „Látható és láthatatlan ember” című könyvemben, itt csak arra akartam rámutatni, hogy az aurák mind ugyanazt a helyet foglalják el, a finomabbak áthatják a durvábbakat. Sok gondos tanulmány és gyakorlat szükséges, amíg az újonc első pillantásra meg tudja különböztetni egyiket a másiktól. Mégis többnyire az emberi aura, vagy gyakrabban annak egy része az első tisztán asztrális tárgy, amelyet a gyakorlatlan egyén meglát, bár az ilyen esetben természetesen többnyire félreérti mivoltát.

Az asztrális aura sokkal szembeötlőbb élénk, felvillanó színeivel, az idegeken átáramló éter és az étertest valóban egy sűrűbb fajta anyaghoz tartozik, mert még a fizikai világnak részei, bár szabad szemmel rendesen nem láthatók. Hogyha egy újszülött testét pszichikai képességgel vizsgáljuk meg, azt látjuk, hogy nemcsak minden sűrűségű asztrális anyag hatja át, hanem többféle fokozatú éteranyag is. Ha ezeknek a testeknek megkeressük az eredetét, azt fogjuk találni, hogy az étertestet a Karma Urainak közegei formálják; ez az a minta, amelyre a fizikai test épül, míg az asztrálestet az egó gyűjti össze, nem tudatosan, hanem gépiesen, amint az asztrális világon áthalad.

Az étertestben mindenfajta éteranyagot találunk, de hogy melyikből mennyit, az különböző tényezőktől függ, mint az embernek típusa, a faj és alfaj, melyhez tartozik, és egyéni karmája. Az anyagnak ez a négy alfaja számos összetételből áll, melyek a különböző atomokat és vegyi elemeket alkotják. Láthatják tehát, hogy az embernek az a második princípiuma nagyon összetett, és a lehető változatainak száma szinte végtelen, Úgyhogy bármilyen bonyolult és különleges is valakinek a karmája, azok, akiknek ez a hatásköre, annak tökéletesen megfelelő mintát formálnak. Erről bővebbet a karmáról szóló művekben olvashatnak.

Még azt is meg kell említeni, hogy a fizikai anyagot, ha az asztrálsíkról nézzük, a tökéletesen kifejlődött látással megnagyíthatjuk, úgyhogy a legkisebb részecskét tetszésszerű nagyságban látjuk, mint egy mikroszkópban, de a nagyító erő sokkal nagyobb, mint az eddig előállított vagy ezentúl előállítható mikroszkópoké. A molekulák és atomok, melyeknek léte-

zését a tudomány feltételezi, láthatók az okkult tanulmányozó számára, csak hogy még sokkal összetettebbeknek ismeri fel őket, mint a tudomány emberei eddig felfedezték. A tanulmányok erről az óriás és igen érdekes teréről is egy egész kötetet lehetne írni, és az a tudományos kutató, aki tökéletesen megszerezné az asztrális látást, nemcsak azt találná, hogy az ismert és rendes jelenségekkel való kísérletezéseit nagyon megkönnyíti, hanem a tudásnak tökéletesen új kilátásai nyílnának meg előtte, melyeknek alapos megvizsgálására egy élet nem is elegendő.

Például az egyik különös és szép újdonság, mely szemébe ötlük a magasabb látás által az, hogy a rendszeren látható színárnyalatokon kívül más és egészen elütő színek léteznek. Az infravörös és ultraviolet sugarak, melyeket a tudomány más úton fedezett fel, asztrális látással világosan észlelhetők.

A fentiekből világosan kitűnik, hogy a fizikai világ rendszeres tárgyai az asztrálisnak némi színvonalán az élet háttérét alkotják, de annyival több látható az igazi megjelenésükből és jellemvonásaikból, hogy az általános benyomás nagyon eltér a szokottól. Például nézzünk egy sziklát, mint egy egyszerűbb tárgyat. Ha gyakorlott asztrális látással nézzük, nemcsak mozdulatlan kőtömegnek látszik.

Először is a szikla fizikai anyagának nemcsak egy kis része látszik, hanem az egész; másodszer láthatók a fizikai részecskék vibrációi; harmadszer láthatjuk a megfelelő asztrális hasonmását, mely különböző sűrűségű asztrális anyagból áll; negyedszer az Egyetemes Isteni Élet határozottan látható, amint benne munkálkodik úgy, mint az egész teremtésben dolgozik, de a megnyilvánulásai nagyon eltérőek az anyagba való leszállás egymásra következő fokain. Könnyebb beosztás kedvéért minden foknak külön neve van: először három elemi birodalomban nyilvánul meg; amikor az ásványi birodalomba lép, akkor ásványi monádnak nevezzük; a növényi birodalomban növényi monádnak, stb. Értesülésünk szerint nem létezik „élettelen” anyag.

A sziklát továbbá aura veszi körül, mely kisebb kiterjedésű és egyszerűbb, mint a magasabb birodalomban; azonkívül láthatók a megfelelő elemi lakói, melyeket helyesebben törpéknek nevezhetnénk, akik a természeti szellemeknek egy fajtát képezik. A benne lakó életről a „Látható és láthatatlan ember” című és egyéb teozófiai könyvekben olvashatnak bővebben. A növény-, állat- és embervilágban a komplikációk természetesen még számosabbak. Olvasóim ellenvethetik, hogy ezeket a bonyodalmat sem a pszichikusok, akik alkalomadtán bepillantanak az asztrális világba, sem a szeánszokon jelentkező lények nem említik, de ez egész természetes. Ezen a síkon csak kevés élő vagy halott ember látja a dolgokat olyannak, amilyenek valójában, kivéve hosszú tapasztalat után, de még azok is, akik tökéletesen látnak, gyakran úgy megriadnak és megzavarodnak, hogy sem meg nem értik, hogy mit láttak, sem emlékezni nem tudnak rá. A kisebbségben, akik látnak is és emlékeznek is a látottakra, alig akad olyan, aki alacsonyabb síkunk nyelvére le tudná fordítani a látottakat. A legtöbb pszichikai képességű egyén sohasem vizsgálja meg látomásait tudományosan; benyomásaik helyesek is lehetnek, vagy félig helytelenek, sőt teljesen félrevezetőek is.

Az utóbbi feltevés a legvalószínűbb, ha meggondoljuk, hogy a túlvilág játékos lakói mily gyakran megrézfálják az embert, ami ellen a gyakorlatlan egyén rendszerint teljesen védtelen. Az asztrális világ rendszeres lakója csupán annak a síknak a tárgyairól tud, számára a fizikai anyag éppoly láthatatlan, mint a fizikai világ emberei számára az asztrális anyag. Mint előbb megjegyeztem, minden fizikai tárgynak megfelelő asztrális hasonmása van, melyet az asztrá-

lis lakó lát, ezért azt gondolhatnánk, hogy csak csekély a különbség, pedig mégis lényeges részét képezi tárgyunk helyes felfogásának.

Ha azonban egy asztrális lény állandóan fizikai médiumon át működik, akkor finomabb asztrális érzékei fokozatosan úgy eldurvulhatnak, hogy a saját világa anyagának magasabb fokozatai iránt teljesen érzéketlenné válik, és helyette a fizikai világot veszi be látkörébe, úgy, amint mi látjuk. Csak a gyakorlott fizikai világi látogató bízhat mindkét világbeli együttes és helyes látásában. A sokféleség létezik, és csak akkor lehetünk biztosak, hogy se nem tévedtünk, se rá nem szedtek, ha teljesen észlelünk, és tudományosan megfejtünk mindent.

Azt mondhatnánk, hogy az asztrális hetedik, vagyis legalacsonyabb alsíkja számára is a fizikai világunk képezi a háttérrel, bár csak csonkán és torzítottan, mert ott mindaz láthatatlan, ami világos, jó és szép. Négyezer évvel ezelőtt így írta le az egyiptomi papiruszban Ani, az író: „Milyen hely ez, ahova most jöttem? Nincs vize, nincs levegője; mély és értelmetlen, fekete, mint a legsötétebb éjszaka, és az emberek tehetetlenül vándorolnak benne; itt az ember nem élhet szíve nyugalmaiban”. A szerencsétlen emberi lény számára ezen a szinten valóban igaz, hogy „a föld tele sötétséggel és kegyetlen lakóhelyekkel”, de ez a sötétség az emberből magából árad ki, és ez okozza, hogy létezését a gonosz és borzalom állandó éjszakájában tölti - valóságos pokol, de mint minden más poklot, ezt is teljesen az ember maga teremtette.

Ez alatt nem azt értem, hogy ez a sík csak egy képzelt hely, és nincs saját létezése. Ré szint a föld felületén fekszik, de nagyjából a felület alatt, és áthatja a szilárd rétegeket. Hanem azt értem, hogy az olyan embernek, aki rendes, tiszta és tisztességes életet él, nem szükséges érintkezésbe lépni, vagy csak tudomást is szerezni erről a különben nem kívánatos régióról. Aki érintkezésbe kerül vele, azt tisztán saját durva és gonosz tetteinek, beszédének és gondolatainak köszönheti.

A legtöbb tanulmányozó azt találja, hogy ennek az alosztálynak a megfigyelése különösen kellemetlen feladat, mert valami sűrű és durva anyagiasság veszi körül, ami leírhatatlanul ellenszenves a megszabadult asztráltest számára. Olyan érzés ez, mintha valami ragadós fekete folyadék kellene áthatolnia. A lakók és befolyások, melyekkel itt találkozunk, általában szintén nagyon visszatetszők.

Az első, második és harmadik alsík, bár ugyanazt a helyet foglalja el, mégis azt a benyomást teszi, hogy a fizikai világtól sokkal távolabb áll, és ezért kevésbé anyagi. Azok a lények, akik ezen a szinten élnek, szem elől veszítik a földet és mindent, ami hozzá tartozik, többnyire mélyen el vannak önmagukba merülve, és nagymértékben saját objektív környezetüket teremtik, melyek már a látnok számára is érzékelhetők. Ez az „örök nyár országa”, melyről szellemidéző üléseken oly sokat hallunk, és azok, akik onnan lejönnek, kétségtelenül az igazságnak megfelelően írják le, már amennyire tudásuk terjed.

Ezek a síkokon építik fel a szellemek időszaki házaikat, iskoláikat és városaikat, és ezek a tárgyak gyakran elég valódiak egy ideig, noha az, aki világosabban lát, észreveheti, hogy néha milyen szánalmasan kontár képei annak, amit elragadott alkotóik bennük látnak. E képzelődések némelyike igazán szép, bár csak egy ideig tart is, és az olyan látogató, aki mit sem tud magasabb világokról, elégedetten vándorolhat erdők és források, gyönyörű tavak és kellemes virágoskertek között, melyek mindenesetre magasabbrendűek, mint a fizikai világban lévők, sőt itt maga alkothat saját kedvére való környezetet. A különbséget a magasabb

alsíkok között könnyebb lesz egy későbbi fejezetben megmagyarázni, amikor az emberi lakókról lesz szó.

Az asztrális világ leírása nem lenne tökéletes, ha nem említénénk, amit gyakran, de tévesen asztrális világbeli feljegyzésnek neveztek. A feljegyzések (melyek valóban az isteni emlékezőtehetség materializációi, élő vetített feljegyzései mindannak, ami valaha történt) egy sokkal magasabb színvonalon vannak igazán és maradandóan megörökítve; itt csak többé-kevésbé szórványosan tükröződnek, úgyhogy az olyan egyén, akinek látása ennél nem terjed magasabbra, csupán szétszórt képeit látja a múltnak, egy összefüggő egész helyett. De a múlt eseményeket visszatükrözőtető képeket az asztrális világban állandóan újraalkotják, úgyhogy ezek a kutató számára fontos részét képezik a környezetnek. Bővebbet a „Clairvoyance” című könyvecském VII. fejezetében olvashatnak e tárgyról.

HARMADIK FEJEZET

Lakók

Miután képünk háttérét vázoltam, most, hogy benépesítsük, az asztrális világ lakóit írom le. Ezeknek a lényeknek végtelen sokféle változata nagyon megnehezíti rendezett beosztásukat. Talán a legalkalmasabb módszer, ha három csoportba osztjuk őket: az emberiekre, nem emberiekre és mesterségesekre.

I. Emberi lakók

Az emberi lakói az asztrális világnak természetesen két csoportra oszlanak: az élőkre és halottakra, vagyis helyesebben mondva azokra, akiknek még van fizikai testük, és azokra, akiknek nincs.

1. Az élők

Azok az emberek, akik fizikai életük alatt az asztrális világban megnyilvánulhatnak, négy csoportra oszthatók:

1. Az Adeptus és tanítványai. Azok, akik ehhez a csoporthoz tartoznak, rendszeren egyáltalán nem az asztrális testüket használják járműnek, hanem az értelmi testet, amely a következő magasabb világ négy alacsonyabb síkjának anyagából áll. Ennek a járműnek az az előnye, hogy lehetővé teszi a mentális világból az asztrálisba és viszont való rögtöni átmenetelt, és saját síkjának megfelelő nagyobb erő és élesebb képesség használatát.

Az értelmi testet asztrális látással egyáltalában nem lehet természetszerűen látni. Ennek következtében a tanítvány, aki ebben a testben dolgozik, megtanul maga köré asztrális anyagból időszerű leplet vonni, amikor munkája közben, hogy jobban segíthessen az alacsonyabb síkok lakóinak, azok számára láthatóvá akarja magát tenni. Ezt az ideiglenes testet (melyet mayavirupá-nak hívnak) első alkalommal a tanítványnak Mestere csinálja, és azután megtanítja és segít neki, amíg ő maga is könnyen és gyorsan tudja formálni. Az ilyen test, bár pontos hasonmása az ember megjelenésének, nem tartalmaz saját asztráltestének anyagából semmit, hanem ugyanoly módon felel meg neki, mint a materializáció a fizikai testnek.

Fejlődésének kezdő fokain a tanítvány asztráltestében működik, mint bárki más, de bármelyik testét is használja, az, akit az asztrális világba szakavatott tanító vezet be, mindig a lehető legteljesebb tudattal bír, és könnyen tevékenykedhet bármelyik alsíkon. Tényleg éppen olyan, mint amilyenek földi barátai ismerik, kivéve a fizikai testet és éterből való hasonmását egyik esetben, illetve még az asztráltestet is a másik esetben, de hozzáadva a magasabb állapotának megfelelő erőket, melyek arra képesítik, hogy mialatt alszik, ezen a síkon sokkal könnyebben és gyorsabban vihesse véghez emberbaráti munkáját, mely éber állapotban olyanmódon elfoglalja gondolatait. Hogy emlékezni fog-e a fizikai világban teljesen és pontosan arra, amit a másíkon tett vagy tanult, az nagymértékben attól függ, hogy öntudatát megszakítás nélkül tudja-e áthozni egyik állapotból a másikba.

A kutató alkalomadtán találkozik az asztrális világban egyénekkal, akik az okkultizmust tanulmányozzák. Ezek a világ minden részéből származnak, és gyakran nagyon komolyan és önfeláldozóan keresik az igazságot, de olyan irányokhoz tartoznak, melyek egyáltalán

ban nem tartoznak a teozófusok által ismert Mesterekhez. Megfigyelésre méltó, hogy az ilyen központok tagjai legalábbis ismerik a nagy Himalájai Testvérséget, és elismerik, hogy tagjai közé számítja a világ jelenleg ismert legmagasabb Adeptusait.

2. A pszichikai képességű egyén, aki nem áll a Mester vezetése alatt. Az ilyen ember lehet szellemi fejlettségű, de lehet szellemileg fejletlen is, mert a haladásnak ez a két formája nem jár együtt. Ha valaki pszichikai képességekkel születik, az valamelyik előző testöltésben tett igyekezet eredménye. Ilyen törekvések lehetnek a legnemesebb és önzetlen fajtájúak, vagy másrészt lehetnek tudatlanok, rossz vagy egészen értelmetlen irányúak.

Az ilyen ember többnyire teljesen tudatánál van, mikor a testén kívül tartózkodik, de megfelelő gyakorlat hiányában nagyon alá van vetve csalatkoztatásnak arra vonatkozólag, hogy mit lát. Gyakran éppoly szabadon végigjárhatja a különböző alsíkokat, mint az előző csoporthoz tartozók, de az is előfordul, hogy valakit egy alosztály különösen vonz, és ritkán utazik azon túl. Arra vonatkozó emlékezete, hogy mit látott, fejlettségi foka szerint változik a világos képtől a teljes torzképig, vagy tökéletes felejtésig. Ezek mindig az asztráltestükben járnak, mert nem tudják, hogyan lehet a mentális járműben tevékenykedni.

3. A normális ember, vagyis az olyan, akinek semmi pszichikai képessége nincs, mialatt alszik, asztráltestében lebeg, és többé-kevésbé öntudatlan. Mély álomban az ember magasabb princípiumai majdnem mindig visszavonulnak asztráltestükben a testből, és közvetlen közelében lebegnek, de egészen fejletlen embernél majdnem éppoly mélyen alusznak, mint a test maga.

Némely esetben azonban ez az asztrális jármű nem annyira eszméletlen, és merengve sodródik a különböző asztrális áramlatokban, alkalomadtán felismerve más hasonló állapotban levő embereket, különböző kellemes vagy kellemetlen tapasztalatokon esik át, melyeknek az összekuszált emlékezete zavaros karikatúráját adja csak a valóban történeteknek, úgyhogy az ember másnap reggel azt gondolja, hogy micsoda különös álma volt!

A világ magasabb fajaihoz tartozó kultúrlények jelenleg már meglehetősen kifejlesztették asztrális érzékeiket, úgyhogy ha eléggé ébren volnának, meg tudnák figyelni a valóságot, amely őket álmukban körülveszi, és sokat tanulhatnának belőle. De az esetek túlnyomó része nincs eléggé ébren, hanem elalvása előtti utolsó gondolatába merülve álmodik. Megvan az asztrális képességük, de alig használják. Nem lehet azt állítani, hogy nincsenek ébren az asztrális világon, és még sincsenek tudatában annak, hogy mi veszi őket körül, vagy csak igen homályosan.

Mikor az ilyen ember a Bölcsesség egyik Mesterének tanítványává válik, akkor azonnal fel szokták rázni alvajáró állapotából, úgyhogy tudatossá lesz számára az asztrális világ minden valósága, megismerkedik velük, megtanul köztük dolgozni, úgyhogy azok az órák, amelyeket eddig alvással töltött el, már nem üresek, hanem tele vannak hasznos elfoglaltsággal, anélkül, hogy zavarnák a fáradt fizikai test egészséges nyugalma. (Lásd „Invisible Helpers”.)

A kivetett asztráltestek fejletlen fajoknál és visszamaradt egyéneknél majdnem formátlanok, és határozatlan körvonalúak, de amint az ember értelmét és szellemiségét kifejleszti, lebegő asztrálteste mindig határozottabb lesz, és kezd hasonlítani fizikai tartályához. Sokszor azt kérdezik, hogyan lehet a fejletlen embert egyáltalában felismerni, amikor az asztrális testében van, holott a fejletlen asztráltest olyan elmosódott körvonalú, és az emberek túlnyomó

része fejletlen. A felelet az, hogy próbáljuk elképzelni, hogy a látnok az ember fizikai testét úgy látja, amint azt egy ragyogó színes köd, az aura körülveszi, mely tojásdad alakú, és körülbelül félméternyire terjed ki a testből minden irányban. A tanulmányozók mind megegyeznek abban, hogy ez az aura nagyon sokszerű, és van benne anyag mindazokból a síkokból, melyeken az embernek jelenleg teste van; de pillanatnyilag képzeljük el úgy, amint az látja, akinek az asztrálisnál nincs magasabb látása.

Az ilyen szemlélő számára az aura csupán asztrális anyagból áll, és egyszerűbb tanulmányozni. Azt látni, hogy az asztrális anyag nemcsak körülveszi a testet, hanem át is hatja, és a test külső keretein belül sokkal sűrűbb halmazállapotú, mint az aurának a testet körülvevő részében. Ez úgy látszik, a nagytömegű sűrű asztrálsanyag vonzásától származik, mely a fizikai test sejtjeinek hasonmásaként gyűlt össze, de bármi is az oka, tény az, hogy a testen belül levő asztrálsanyag sokkal sűrűbb, mint a kívülről levő.

Amikor alvás alatt az asztrálestest kivonul a fizikaiból, ez az elrendezés megmarad, és aki az ilyen asztrálestestet clairvoyant látással nézi, az úgy, mint előbb, egy a fizikai testhez hasonló alakot lát, melyet aura vesz körül. Ez az alak most csupán asztrális anyagból áll, de a különbség sűrűsége és a körülötte levő köd között egészen elegendő, hogy felismerhetővé váljék, ámbár maga is csak sűrűbb ködből áll.

Ami a fejlett és fejletlen ember megjelenését illeti, még a fejletlen ember is felismerhető, bár elmosódott és határozatlan is az alakja, csak az aurája nem tojás alakú, hanem inkább formátlan ködkoszorúhoz hasonlítható változó és rendetlen körvonalával.

A fejlettebb ember már egészen megváltozott, úgy az auráját, mint a belső formát illetőleg. Ez utóbbi sokkal határozottabb, hasonlabb az ember fizikai alakjához, és az elmosódott ködfelhő helyébe határozott körvonalú ovális aura lép, amely formáját az asztrális világban állandóan keringő különböző áramlatok közepette is változatlanul megtartja.

Mivel az emberiség pszichikai képességei fejlődésben vannak, és az egyes emberek a fejlődés minden fokán állnak, ez a csoport természetesen lassanként beleolvad az előbbibe.

4. A fekete mágus, vagy tanítvánnya. Ez a csoport kissé hasonlít az elsőhöz, kivéve, hogy a fejlődést rosszra használja a jó helyett, és a megszerzett erőket önző célokra használják, ahelyett, hogy az emberiség javára fordítanák. Legalacsonyabb fokain állnak a néger Obeah és Woodoo rituálét gyakorló iskolák, és sok törzsnek az orvosai; ezeknél magasabb értelműek és ezért elítélésre méltóbbak a tibeti fekete mágusok, kiket az európaiak helytelenül Dugpa-nak neveznek, amely név csupán a Kargyu szekta Bhotan-i ágára vonatkozik, mely a tibeti buddhizmus félig megreformált iskolájának részét képezi.

A Dugpák kétségkívül meglehetősen mértékű varázst gyakorolnak, de a Nin-ma-pa vörös kalapos szekta, és még ezen túl a Bön-pa szekta hívei is, akik az eredeti bennszülöttek vallását követik, és sohasem fogadtak el semmiféle buddhizmust. Nem kell azonban azt képzelni, hogy a Gelugpa szektán kívül minden tibeti szekta egészen gonosz; igazabb az a nézet, hogy a többi szekta szabályai sokkal kevésbé szigorúbbak lévén, az önzők száma köztük sokkal nagyobb, mint a szigorú reformáltaknál.

2. Halottak

Először is, maga ez a szó, „halott”, képtelenség, mert a legtöbb lény, aki ebbe a csoportba tartozik, legalább is éppen olyan eleven, mint mi magunk, néha még elevenebb, úgy-hogy ezt a kifejezést egyszerűen azokra kell vonatkoztatni, akik ideiglenesen nincsenek fizikai testhez kapcsolva. Tíz fő csoportba oszthatók éspedig:

1. A Nirmanakaya (ez olyan lény, aki megszerezte a Nirvána állandó élvezetének jogát, de lemond róla, hogy az emberiség javáért dolgozhasson). Ezt a csoportot csak a teljesség kedvéért említem, de igen ritkán fordul elő, hogy ilyen magas lény ezen az alacsony síkon mutatkozna. Ha magas munkájával összefüggő bármilyen okból mégis kívánatosnak tartaná, akkor valószínűleg e célra ideiglenes asztráltestet létesít a síknak atomi anyagából, épp úgy, mint az értelmi testben levő Adeptus tenné, azon egyszerű okból, mert finomabb burkolata az asztrális világban láthatatlan. Hogy pillanatnyi habozás nélkül bármelyik síkon működhessen, magában tart mindegyikből néhány atomot, amely köré azonnal más anyagot halmozhat fel, mely általa kívánt testet megszerezheti magának. Blavatskyné „Csend hangja” és C. W. Leadbeater „Invisible helpers” című könyve bővebb információt ad a Nirmanakaya munkájáról.

2. A tanítvány, aki arra vár, hogy újra testet öltjön. A teozófus irodalom gyakran említi, hogy amikor a tanítvány elér egy bizonyos fokot, akkor a Mestere segítségével felszabadul ama természeti törvény hatása alól, mely rendes körülmények közt az emberi lényt asztrális élete végén a mennyországba viszi át. Ebben a mennyországban megkapná az események normális folyamánnyaként földi élete alatt magasabb aspirációi által megindított szellemi erők teljes kihatásának eredményét.

Fel kell tételezni, hogy a tanítvány tiszta életű és magas gondolkodású ember, úgy-hogy rendkívüli szellemi erői következtében, ha egyszer belép a mennyei világba, valószínűleg nagyon soká marad abban az állapotban. De ha ehelyett a lemondás ösvényét választja (és így még ezen az alacsony fokon és szerény módon kezdi követni a lemondás nagy Mesterét, Gautama Buddha urunkat), akkor képes lesz megtakarított erőit egész más irányban felhasználni az emberiség javára és ezáltal, bármily elenyésző is áldozata, kiveszi részét a Nirmanakaya nagy munkájából. Aki ezt az utat választja, kétségen kívül évszázadokig tartó fokozott gyönyörről mond le; másrészt azonban óriás előnyt nyer, amennyiben megszakítás nélkül haladhat és folytathatja élete munkáját.

Mikor egy tanítvány meghal, aki elhatározta, hogy így fog cselekedni, akkor, mint már azelőtt sokszor, kilép fizikai testéből és az asztrális világban vár, amíg Mestere alkalmas újraszületésről gondoskodik számára. Ez a szokottól határozottan eltérő eljárás, és egy magas tekintély engedélyét kell megszerezni a kísérlet előtt, de még az engedély elnyerése után is vigyázni kell a tanítványnak, hogy az asztrális határain belül maradjon, mert ha csak egy pillanatra érintené a mentális színvonalat, akkor egy ellenállhatatlan áram ismét a fejlődés rendes irányába terelhetné.

Ritka esetben képesítik a tanítványt arra, hogy felnőtt testbe költözhessen, amelyre tulajdonosának már nincs szüksége. Ezáltal elkerülheti egy új születéssel járó fáradságot, de természetesen csak ritka esetben kapható alkalmas test. Sokkal gyakoribb, hogy az asztrális világban kell várnia, amíg egy megfelelő születés kínálkozik. Aközben sem veszít a tanítvány időt, mert ő ugyanaz marad, aki volt, és még gyorsabban és határozottabban folytathatja a Mestere által reábizott munkát, mint mikor a fizikai testben élt, mert a testi fáradság már nem aka-

dályozza. Öntudata egész tökéletes, és saját tetszése szerint egyforma könnyedséggel barangolt az asztrálsík bármelyik alosztályában.

A tanítvány, aki az újrászületésre vár, nem tartozik az asztrális világ mindennapos jelenségei közé, de mégis találkozhatunk ilyennel alkalomadtán; ezért egyik csoportunkat képezi. Kétségtelen, hogy amint az emberiség halad, és mind nagyobb számmal lép a szent élet útjára, ez a csoport is számosabb lesz.

5. Az átlagember halála után. Szükségtelen megemlíteni, hogy ez a csoport sokmilliószor nagyobb, mint az eddig felsoroltak, és tagjainak jellege és állapota végtelen tág határon belül igen eltérő. Hasonlóképpen eltérő életük hossza az asztrálsíkon, mert van olyan, aki csak rövid pár órát vagy napot tölt itt, mások pedig sok évet vagy évszázadot is.

Az olyan ember, aki jó és tiszta életet élt, akinek a legerősebb érzései és vágyai önzetlenek és szellemiek voltak, nem fog ehhez a síkhoz vonzódni, és ha magára hagyják, mit sem fog találni, ami őt ott tartsa, vagy munkára serkentse aránylag rövid ott tartózkodása alatt. Mert a való ember visszavonul önmagába halála után, és amint ennek a folyamatnak első lépéseként elveti fizikai testét és majdnem mindjárt utána éteri hasonmását, úgy az asztrális vagy vágy-testet is mihamarabb le kellene vetnie, hogy a mennyországba mehessen, mert csakis ott hozhatják meg magasabb szellemi vágyai tökéletes gyümölcseit.

A nemes és tisztalelkű ember ezt megteheti, mert még életében legyőzte földi szenvedélyeit, akaraterjét magasabb vezetékbe irányította, és ezért az alacsonyabb vágnak csak kevés energiája maradt, amelynek az asztrális világban ki kell hatnia. Ennek következtében csak rövid ideig fog ott tartózkodni, és valószínűleg csak félig éber, álmatag öntudatban, míg végül elalszik. Ezalatt magasabb princípiumai végleg megszabadulnak az asztrális buroktól, és belépnek a mennyország boldog életébe.

Ez az eszményi állapot az olyan ember számára, aki még nem kezdte meg okkult fejlődését, de természetesen nem mindenki, sőt még a többség sem érte azt el. Az átlagember egyáltalában nem szabadította meg magát halála előtt összes alacsonyabb vágyától, és az asztrális világ különböző síkjain hosszú ideig többé-kevésbé tudatos életet kell élnie, hogy az összegyűjtött erők kiélhessék magukat, és az ego felszabaduljon.

Halála után mindenkinek át kell menni az asztrális világ összes alsíkjain, hogy a mennyországba juthasson, de nem szabad azt képzelni, hogy mindegyiken megtartja öntudatát. Amint a fizikai testnek szervezetében tartalmaznia kell mindenfajta halmazállapotú fizikai anyagot; vagyis szilárd, folyékony, gáznemű és éteranyagot, úgy elkerülhetetlen, hogy az asztráltestben ne legyen minden asztrálsíkból való anyag, bár az arány minden esetben nagyon eltér.

Az asztráltestének anyagával együtt az ember a megfelelő, a síkot alkotó alapanyagot is felveszi. Élete folyamán ez az anyag a körülötte levő hasonló anyagtengerből választódik ki, és úgyszólván mesterséges elemi lényvé válik. Ez a lény egy ideiglenes, de határozott saját léttel bír, és saját irányát követi, mely fejlődése folyamán leviszi az anyagba, tekintet nélkül (sőt tudomás nélkül) a történetesen hozzáfűzött egónak az érdekeiről vagy kényelméről. Ez okozza a test akarata és a szellem akarata közti állandó küzdelmet, melyet vallásos írók oly gyakran említenek.

De habár igaz, hogy ez a „tagok törvénye, mely a lélek törvénye ellen harcol”, és ha az ember szót fogad neki, ahelyett hogy uralkodna fölötte, akkor saját fejlődését komolyan

hátráltatja, - nem szabad azt hinni, hogy ez a lény maga gonosz, mert ő is törvényszerű, az isteni erő kiáradása benne is megszabott útján halad, ez esetben lefelé az anyagba a mi utunktól eltérően.

Amikor az ember halálakor a fizikai világot elhagyja, a természet pusztulást okozó erői elkezdenek asztráltestére hatni, ami által az elemi lény veszélyben érzi saját különálló létét. Elkezdi magát védeni, és összetartja az asztráltestet, amíg csak bírja. E célból átrendezi, és burkokba sorakoztatja azt az anyagot, amely az asztráltestet alkotja; a legalacsonyabb síkhoz tartozót, amely a legdurvább és legsűrűbb, kívül hagyja, mert ez fejt ki a legnagyobb ellenállást, a feloszlás esetében.

Addig kell az embernek a legalacsonyabb alsíkon maradni, amíg való énjét ennek a világnak az anyagától lehetőleg szétválasztotta. Mikor ez megtörtént, akkor tudatát a körülvevő burkok következőjére összpontosítja, mely a hatodik alsík anyagából áll, más szóval az ember átmegy a következő alsíkra. Akkor azt mondhatjuk, hogy az asztráltest kimerítette egyik színvonalhoz való vonzódását, durvább részecskéinek nagy része kiesik, és ő a létnek egy kissé magasabb állapotával érzi magát összhangban. Sajátos nehézsége állandóan fogy, ezért biztosan emelkedik a sűrűbb síkból a könnyebbe, és csak akkor áll meg útközben, amikor egy időre éppen egyensúlyban van.

Világos, hogy ez a magyarázata annak a megjegyzésnek, amelyet az elhunytak szellemei szeánszokon gyakran tesznek, hogy most nemsókára magasabb szférába fognak emelkedni, ahonnan lehetetlen, vagy nem könnyű médium által üzenetet küldeni. Tény az, hogy ennek a világnak a legmagasabb alsíkjáról majdnem lehetetlen bármely közönséges médiummal foglalkozni.

Láthatjuk tehát, hogy az ember tartózkodásának hossza az asztrális világban, pontos arányban van az asztráltestben található anyaggal, ez pedig attól függ, hogy milyen életet élt, milyen vágyaknak engedett, és cselekedetei által milyen nemű anyagot vonzott és épített magába. Tehát lehetséges a tiszta élet és magas gondolkodás által a magához vonzott alacsonyabb asztrális színvonalú anyagot egy minimumra csökkenteni, hogy elérje azt a kritikus pontot, amikor a legcsekélyebb bomlasztó befolyás érintése meglazítja az összefüggést, így az anyag eredeti állapotába tér vissza és az ember rögtön a következő alsíkra térhet át.

Az átszellemült ember ezt a szabadságot azt asztrális világ összes alsíkjaira nézve elérte már, aminek az a következménye, hogy szinte azonnal átmehet ezen a világon, és a mennyországban ébred öntudatra. Mint fent említettem, nem szabad az alsíkokat úgy képzelni, mint ha térben egymástól el volnának különítve, hanem inkább hogy egymást áthatják úgy, hogy ha azt mondjuk, hogy valaki az egyik alsíkból a másikba átmegy, az nem jelenti, hogy a térben mozog, hanem hogy tudatának központja eltolódik a külső rétegtől a következőbe.

Rendesen csakis azok ébrednek öntudatra az asztrális világ legalsó színvonalán, akiknek durva és állatias vágyaik voltak: részegesek, érzéki és hasonló egyének. Annyi ideig maradnak ott, amennyi arányban áll vágyaik erejéhez, és gyakran borzasztó szenvedést okoz nekik, hogy földi vágyaik ugyanolyan erősek, mint valaha, de nincs módjukban kielégíteni, kivéve néha mások által, hogyha sikerül valami hasonló lelkületű embert megragadni, és megszállniuk.

Azt, aki rendes, tisztességes életet élt, halála után vajmi kevés tartóztatja a hetedik, vagyis legalacsonyabb alsíkon, de ha főbb vágyai és gondolatai pusztán világi dolgokra össz-

pontosulnak, akkor valószínűleg a hatodik alsíkon fogja magát találni, amint azok fölött a helyek és személyek fölött lebeg, akikkel legszorosabb összeköttetésben volt a földön. Az ötödik és negyedik alsík is hasonló jellegű, de amint rajtuk át felemelkedünk, a csupán világi összeköttetések mind kevésbé fontosnak tűnnek, és az elhunytak mindjobban kezdik körülményeiket a legtartósabb gondolataik szerint formálni.

Amikor a harmadik alsíkra érkezünk, ez a jellemvonás teljesen elfoglalja ennek a síknak a valódi látképét. Itt az emberek saját elképzelt városaikban laknak, melyeket nem mindenki teremt gondolatával, mint a mennyországban, hanem átveszik az elődeik gondolatai által felépített építményeket, és hozzátoldanak. Itt található az örök nyár országának iskolái, templomai és lakóhelyei, melyeket a spiritiszta szeánszokon leírnak, bár gyakran az élő és előítélet nélküli megfigyelő számára sokkal kevésbé valódiak és pompásak, mint elragadtatott teremtoik látják.

A második alsík úgy látszik, az önző és anyagias vallásos érzelmű egyének külön lakóhelye, itt hordják aranykoronájukat, és itt imádják saját országuk és koruk istenségének durva anyagi képmását. A hetedik alsík azoké, akik életüket anyagi, de intellektuális céloknak szentelték, nem azért, hogy embertársaikon segítsenek ezáltal, hanem önző érdekből, vagy értelmi tornaként. Ezek gyakran hosszú évekig maradnak ezen a színvonalon; boldogok, mert intellektuális problémáikat megfejtethetik, senkinek semmi különös jót nem tesznek, és csak keveset haladnak a mennyország felé.

Mint fent említettem, világosan meg kell érteni, hogy a tér gondolata nem függ össze ezekkel az alsíkokkal. Bármelyiken is él az elhunyt, egy forma könnyen sodródhat Angliából Ausztráliába, vagy bárhová, ahová múltó gondolata viszi, de tudatát nem teheti át a következő színvonalra, míg a fent leírt megszabadítási folyamatot be nem fejezte.

Tudomásunk szerint ez alól a szabály alól nincs kivétel, de az ember tettei meghosszabbíthatják, vagy megrövidíthetik tartózkodását bármelyik síkon, ha tudatosan cselekszik.

Az öntudat mennyisége, amellyel az egyén egy adott alsíkon bír, nem egészen ugyanezt a törvényt követi. Vegyünk egy lehető szélsőséges példát, hogy megérthessük a módszert. Tegyük fel, hogy valaki, elmúlt inkarnációjából olyan hajlamokat hozott át, melyek megnyilvánulásához a hetedik, vagyis legalacsonyabb alsík anyagából sok kell, de az illető jelen életében elég szerencsés volt, és már kora fiatalságában megtanulta, hogy szükséges és lehet ezeket a hajlamokat fékezni. Tegyük fel, de nem valószínű, hogy az ilyen embernek teljesen és minden irányban sikerült is hajlamain uralkodni, amely esetben asztráltestének durvább részecskéit lassan, de biztosan finomabbakkal helyettesíti.

Ez a folyamat legjobb esetben fokozatosan is előfordulhat, hogy az ember meghal, mielőtt a felével is elkészült volna. Akkor kétségtelenül elég anyag maradna asztráltestében a legalacsonyabb alsíkból, mely hosszadalmas tartózkodást biztosít ott számára. De mivel ez olyan anyag, amelyen át ebben a testöltésben öntudata nem szokott működni és ezt a szokást nem szeresheti meg hirtelen, az eredmény az, hogy az illető addig marad ezen az alsíkon, amíg az idetartozó anyag feloszlott testében; de öntudatlan állapotban, vagyis szinte álomban tölti ottlétét, ami által az alsík számos kellemetlensége nem hat rá.

Aki az okkultizmust tanulmányozza, egész mássá teheti asztrális életét. A közönséges ember halálakor elveszti öntudatát, és mikor ismét magához tér, olyan körülmények közt találja magát, amelyeket a vágy-elemi-lény asztráltestének átrendezése által teremtett. Kívülről jövő vibrációkat csak olyan anyagtípuson át vehet fel, amit az elemi lény kívül hagyott, ami-

nek következtében látköre erre a bizonyos alsíkra szorítkozik. Az ember ezt a korlátozást, mint új életéhez tartozó körülményt elfogadja, mert egyáltalán nem is tudja, hogy korlátolva van, és azt hiszi, hogy amit ő lát, azonkívül nincs is más látnivaló, mert mit sem tud az elemi lényről és működéséről.

A teozófus tanulmányozó azonban mindezt megérti, és tudja, hogy ez a korlátozás nem szükséges. Ezért rögtön hozzálát, hogy a vágy-elemi-lény működésének ellenálljon, és megtartja asztráltestét olyan állapotban, mint amilyen életében volt, vagyis összes részecskéivel vegyesen és szabad mozgásban. Ennek az a következménye, hogy minden asztrális alsík anyagából egyszerre tud vibrációt felfogni, és az egész asztrális világ teljesen nyitva van számára. Éppen olyan szabadon mozoghat benne, mint mikor fizikai testében aludt; könnyen megtalálhat bárkit az asztrális világban, és beszélhet vele, bármilyen alsíkra van is az illető korlátozva.

Az asztráltest átrendezésének ellenálló törekvés, amely azt előbbi állapotában igyekszik tartani, egészen olyan, mint amit fizikai életünkben kell tenni, amikor valami erős vágyat akarunk leküzdeni. Az elemi lény a maga különös, félig öntudatos módján fél, és megpróbálja félelmét az emberre átvinni, aki ezáltal állandóan valami leírhatatlan veszélyt sejt, melyet csak úgy lehet elkerülni, hogyha az átrendezést megengedi. Ha azonban állhatatosan ellenszegül ennek az oktalan félelemnek, és nyugodtan kitart saját meggyőződése mellett, tudva, hogy nincs oka félelemre, ezáltal idővel elernyeszti az elemi lény ellenállását éppúgy, mint akkor, mikor fizikai élete folyamán sokszor ellenszegült vágyainak. Így az asztrális világban élő erővé válik, és folytathatja segítő munkáját úgy, mint azelőtt, alvás közben.

Azt is mondhatnánk, hogy az asztrális világban is úgy, mint a fizikain, csak azokkal érintkezhetünk, akiket ismerünk. A tanítvány, aki értelmi testét használja, értelmi benyomások által könnyebben és gyorsabban tudja ott az emberekkel közölni gondolatait, mint a földön. Az asztrális átlaglakóinak azonban ez nem áll hatalmukban, hanem úgy látszik, kissé enyhébb formában olyan korlátozásoknak vannak alávetve, melyek a földön érvényesek. Az eredmény az, hogy a túlvilágon is azok érintkeznek és gyűlnek össze csoportokba, akiket közös rokonszenv, hit, vagy nyelv fűz egymáshoz.

Tudatlanságból származó képtelenség tehát az a költői eszme, hogy a halál minden különbséget elsímít, mert tény az, hogy az emberek túlnyomó többségénél a fizikai test elvesztése egyáltalán nem befolyásolja az illetőnek a jellemét vagy értelmét. A halottnak nevezettek között tehát az értelemnek ugyanannyi különböző fokozatát találjuk, mint a földön élők közt.

A nyugati világ népszerű tanításai a túlvilági életet illetőleg már régen olyan nagyon eltérnek a valóságtól, hogy még okos emberek is gyakran törik a fejüket, amikor az asztrális világban öntudatra ébrednek haláluk után. Azok a körülmények, amelyekben az újonnan érkezett magát találja, annyira eltérnek attól, amire tanították, hogy halála után mit várhat, hogy igen gyakran eleinte el sem hiszi, hogy átlépte a halál küszöbét. Sőt a mi sokat fitogtatott hitünk a lélek halhatatlanságában oly kevés gyakorlati értékkel bír, hogy a legtöbb ember magát azt a tényt, hogy öntudatnál van, megdönthetetlen bizonyítéknak tartja arra, hogy nem halt meg.

A magasabb életbe újonnan érkezettek közt az örök büntetés tana is nagyon sok sajnálatos, és teljesen alaptalan félelemre ad okot. Sokan hosszú mentális kínszenvedésen mennek át, mielőtt annak a borzalmas babonának káros befolyásától meg tudnak szabadulni, és felfog-

ják, hogy a világot nem egy démon szeszélye kormányozza, aki az emberi félelemben találja irtózatossá az örömet, hanem a fejlődés jóakaró és csodálatosan türelmes törvénye. Sokan azok közül, akikről itt szó van, egyáltalán nem nyernek értelmet a fejlődés törvényéből, s ezért nem is ismerik el; ezek éppoly céltalanul sodródnak át életük asztrális részén, mint a fizikain. A halál után úgy, mint a halál előtt, vannak néhányan, akik megértik, hogy mi a helyzetük, és hogyan lehet legjobban felhasználni; másrészt sokan, akik ezt a tudást még nem szerezték meg. Úgy, mint most is, a tudatlanok ritkán hajlandók a bölcsek tanácsából vagy példájából hasznot húzni.

De bármilyen fokú is valakinek az értelme, mindig változik, és végeredményben fokozatosan elfogy mennyisége, mert az ember alacsonyabb értelmét két ellenkező irányban vonzza egyrészt szellemi természetéből fentről, és másrészt a letről működő vágyak erejével. Ezért a kettő közt leng, de mindjobban a felsőbb felé hajlik, amint az alacsonyabb érzelmek elmúlnak.

Ide tartozik a szellemidézés elleni egyik ok. Az egészen tudatlan vagy alacsony lelkületű ember kétségtelenül sokat tanulhat, ha halála után komoly spiritiszták körével kerül összeköttetésbe, egy megbízható egyén ellenőrzése alatt. Ez segítheti és felemelheti őt. De az átlagemberben az öntudat állandóan természetének alacsonyabb részéből a magasabb felé emelkedik, és kézenfekvő, hogy nem segíthet fejlődésének, ha ezt az alacsonyabb részt újra felébresztik természetes és kívánatos öntudatlanságából, melybe elmerült, és visszavonul a földdel való kapcsolatba, hogy egy médium által üzenjen.

Ennek az a különös veszélye, hogy a való ember egész idő alatt mindjobban visszavonul önmagába, és mind kevésbé befolyásolhatja vagy vezetheti alacsonyabb részét, mely azonban karmát fejleszt, amíg véglegesen meg nem szűnik az összeköttetés, és az ilyen körülmények közt világos, hogy több rossz, mint jó karmát szerez.

A médium által való fejlődés kérdéséről egészen eltekintve, van egy másik és sokkal gyakoribban ható befolyás, mely a testétől megszabadult egyént a mennyország felé haladó útján komolyan hátráltatja. Ez a hozzátartozók és barátok erős és féktelen bánata, mely egyike a szörnyen téves, sőt vallásellenes nézet szomorú következményeinek, melyet nyugaton évszázadok óta hittünk. Ezáltal nemcsak önmagunknak okozunk nagymértékű, teljesen fölösleges fájdalmat barátaink ideiglenes távozása miatt, hanem gyakran komolyan ártunk azoknak, akik iránt érzett nagy szeretetünket ezáltal a mély gyász által kifejezzük.

Mikor elhalt testvérünk békésen elmerül természetes öntudatlanságába, mely megelőzi a mennyi glóriákba való ébredését, gyakran előfordul, hogy boldog álmaiból felébresztik a nemrég elhagyott földi élet élénk emlékezetére, ami megfelelő vibrációt és bajt okoz saját vágy-testében, s mindezt földi barátai szenvedélyes bánatának és kívánságainak köszönheti.

Jó volna, ha mindazok, akiknek társai náluknál hamarabb haltak meg, ezekből a kétségkívül tényekből megtanulnák, hogy barátaik iránti kötelességük bánatukat megfékezni, mely bármilyen természetes is, lényegében mégis önző. Nem mintha az okkultizmus azt tanítaná, hogy felejtjük el a halottakat! Sőt, ha szeretettel emlékezünk elhunyt barátainkról, és helyesen irányítjuk jókívánságainkat, akkor igazán értékes erővel látjuk el őket, mely sietteti haladásukat a közbeeső világon át a mennyországba. Aki pedig erejét gyászolásra vesztegeti, és visszasírja a halottat, nemcsak hiábavaló, hanem egyenesen káros dolgot művel. Nagyon helyes ösztön vezette a hindu vallást, hogy a shraddha ceremóniát írja elő, úgy, mint a katolikus egyház a halottakért való imádkozást.

De néha előfordul, hogy az elhalt az, aki a hátrahagyottaknak valami különleges üzenetet óhajt küldeni. Néha az ilyen üzenet fontos, mint például, amikor megmondja, hogy az elveszett végrendeletet hova rejtette, de gyakran egész haszontalannak tűnik. Bármilyen is legyen, kétségtelenül helyesebb, hogy az üzenetet átadassa, minthogy folytonos töprengés az üzenet miatt állandóan visszahúzná tudatát a világi életbe, és megakadályozná, hogy magasabb szférákba tovább menjen. Ilyen esetben egy pszichikai képességű egyén vagy médium, aki által a halott beszélhet vagy írhat, igazi szolgálatot tehet számára.

Azt kérdezik: miért nem beszélhet vagy írhat médium nélkül? Az ok az, hogy többnyire az anyag csak olyan anyagra hathat, amely az alatta levő rendhez tartozik, és az elhunytak most már nincs sűrűbb anyag a szervezetében, mint amiből asztrálteste áll. Ezért lehetetlen számára a levegő fizikai anyagát, vagy fizikai ceruzát megmozgatni, anélkül, hogy a közbeeső élő éteranyagból eszközt kölcsönözne, ami által akaratát átviheti egyik síkról a másikra. Ezt az anyagot nem kölcsönözheti akárkitől, mert rendszeren az egyes princípiumok túl szorosan összefüggnek. A médiumságnak pedig az a lényege, hogy princípiumait könnyen el tudja választani, úgy hogy a médiumtól könnyen el lehet vonni a megnyilvánuláshoz szükséges anyagot, bármilyen is legyen az.

Aki nem talál médiumot, vagy nem tudja, hogyan kell használni, néha ügyetlen és helytelen kísérletet tesz, hogy önállóan üzengethessen. Akaraterejével az elemi lények értelmetlen munkáját indítja meg, és néha olyan céltalan jelenségeket sikerül előidézni, mint kódobást, harangzúgást stb. Gyakran előfordul, hogy ha pszichikai képességű ember vagy médium olyan házba megy, ahol ilyen dolgok történnek, akkor felderítheti, hogy mit akarhat az a lény, aki ezeket okozza, és így véget vethet a kellemetlen jelenségeknek. De ez nem mindig sikerül, mert az elemi erőket néha egészen másfajta okok indítják meg.

4. Az árnyék. Amikor a princípiumok teljesen szétváltak, akkor véget ér az egyén asztrális élete, és átmegy a mentális síkra. De mint amikor meghal a fizikai világban, hátrahagyja a fizikai testet, éppúgy hátrahagyja feloszló asztráltestét, amikor meghal az asztrális világ számára. Ha még életében megtisztította magát minden világi kívánságtól, és minden erejét az önzetlen szellemi aspirációkba ontotta, akkor az egó az egész alacsonyabb értelmet, melyet ebbe az inkarnációba belevitt, visszavonhatja magába. Ebben az esetben a test, amelyet az asztrális világban hátrahagy, csak holttest lesz, mint az elhagyott fizikai test, és akkor rögtön a következő csoportba mehet.

Még a kevésbé tökéletes ember is majdnem ugyanazt az eredményt érheti el, ha alacsonyabb vágyainak ereje zavartalanul lejárhat az asztrális világban. Az emberiség nagy része azonban csak csekély és felületes erőfeszítést tesz földi élete folyamán, hogy természetének alacsonyabb impulzusaitól megszabaduljon, ami által hosszas asztrális tartózkodásra kárhoztatja magát, és azonkívül alacsonyabb értelmének egy részét is elveszti.

Ez kétségtelenül a magasabb értelemnek az alacsonyabban való tükrözését anyagi módon fejezi ki, de meglehetősen pontos fogalmat nyerünk arról, hogy mi is történik tényleg, ha elfogadjuk hipotézisként, hogy az értelmi princípium (manas) egy részét leküldi a fizikai élet alacsonyabb világába minden testöltés alkalmával, és elvárja, hogy az élet végén mindenféle tapasztalattal meggazdagodva ismét visszavonhassa. Az átlagember azonban rendszeren siralmas módon rabszolgává hagyja magát tenni mindenféle alacsonyabb rendű kívánságok által úgy, hogy ennek az értelemnek egy részét beszövi a vágy-test. Mikor az asztrális élet végén

elválnak, az értelmi testnek szinte el kell szakadnia, és lealacsonyított része a feloszló asztráltestben marad.

A test akkor az asztrális anyag részecskéiből áll, amelyekből az értelemtest részeinek nem sikerült kiszabadulniuk, mert mikor az ember átmegy a mennyországba, ezek a tapadó töredékek értelmének egy részén csüngenek, és magukkal rántják. Ezért a feloszló asztrális anyag minden színvonalán attól függ az anyag mennyiségaránya, hogy az értelem milyen mértékben vegyült bele az alacsonyabb szenvedélyekbe. Világos, hogy mivel az értelem nem tud útjában egyik síkról a másikra mindegyiknek az anyagától megszabadulni, az asztrális maradvány minden durvább fajta anyag jelenlétét mutatja, amellyel sikerült a kapcsolatot fenntartania.

Így jön létre az a fajta lény, amit „árnyék”-nak neveznek, mely semmiképpen sem azonos a való egyénnel, aki továbbment a mennyországba. Mindazonáltal nemcsak tökéletes hasonmása, hanem emlékezőtehetségével és minden kis ellenszenvével is bír, úgyhogy össze lehet téveszteni, mint ahogy szeánszokon gyakran előfordul, a való egyénnel. Nincs tudatában annak, hogy valakit megszemélyesít, mert ameddig értelme terjed, az egyénnek tartja magát. De képzeljük el az elhunyt barátainak ijedtségét és undorát, ha megtudnák, hogy csalatkoztak, mert az, akit társuknak hittek, csupán legalacsonyabb tulajdonságainak lélektelen tömkelege.

Az árnyék élettartama attól függ, hogy mennyi értelem élteti, de mivel ez az anyag is állandóan szétfoszlik, az intelligenciája mind kevesebb lesz, bár nagymennyiségű állati ravaszsággal bír, és még élete vége felé is képes médium által üzeni, azáltal, hogy a médiumtól ideiglenesen értelmet kölcsönöz. Természeténél fogva mindenféle rossz befolyás könnyen hat rá, és mert énjétől megvált, nincs benne semmi, ami magasabb befolyásra reagálhatna. A fekete mágusok alacsonyabb fajtája könnyen felhasználja különböző kisebb célokra. Ami mentális anyaggal bír, az lassanként feloszlik és visszatér saját síkjára, de nem egy egyéni értelemhez. Így az árnyék alig észlelhetően elfogy, míg a következő csoport tagjává válik.

5. A burok. Ez nem más, mint az asztrális holttest, bomlásának későbbi fokain, amikor az értelem minden részecskéje elhagyta. Minden öntudat és értelem nélkül passzívan sodródik az asztrális áramlatokban, mint felhő, melyet minden múltó szellő más irányba terel. De még akkor is az élet torzképévé változtatható rövid időre, ha egy médium aurája közelébe jut. Ilyen körülmények közt szakasztott úgy néz ki, mint a személyiség, amely elhagyta, sőt még bizonyos mértékig utánozni tudja megszokott kifejezéseit, vagy kézírását is. Mindezt csupán a sejtek automatikus hatásaként teszi, melyek alkotják, s melyek bizonyos serkentés hatása alatt hajlandók azt a működést ismételni, melyhez leginkább hozzászórtak. Bármily mértékű értelem indítja az ilyen megnyilvánulást, az csupán a médiumtól vagy a „vezetőitől” kölcsönzött, és nem függ össze a valódi emberrel.

Még gyakrabban egészen másféleképpen éltetik, amit később fogok leírni. Még az a tulajdonsága is van, hogy vakon követi az olyan többnyire legalsóbb rendű vibrációkat, melyeket létének utóbbi idejében mint árnyék indított el. Ennek következtében olyan egyének, akikben rossz kívánságok vagy szenvedélyek uralkodnak, spiritiszta szeánszok látogatása alkalmával azt fogják tapasztalni, hogy szenvedélyeik az öntudat nélküli burkok által visszavetítve erősödtek.

Egy másik fajta holttestet is meg kell itt említeni, bár az ember halála utáni történetének korábbi fejezetéhez tartozik. Az ember fizikai testének halála után az asztrális jármű nem-

sokára átrendeződik, és az étertestet leveti, melyre lassú feloszlás vár, éppúgy, mint az asztrális burokra léte végén.

Ez az étertest nem úszkál céltalanul ide s tova, mint az előbb említett fajták, hanem az elenyésző fizikai testtől néhány méternyire marad, könnyen látható bárki számára, aki csak kissé is szenzitív, ez az oka a forgalomban levő legtöbb temetői kísértet történetének. Ha a pszichikai fejlettségű ember temető mellett jár, sok ilyen kékes-fehér ködalakot lát a sírok fölött lebegni, ahol fizikai testüket nemrégig hagyták. Ők is, mint sűrűbb hasonmásaik, a feloszlásnak különböző fokain állnak, úgyhogy nem nyújtanak kellemes látványt.

Ez a fajta burok is, mint a másik, egészen öntudatlan és értelem nélküli; és bár bizonyos körülmények közt ideiglenesen borzalmas formájú életre galvanizálható, ez csak a fekete varázslat legundokabb rítusa által történhet, melyről minél kevesebbet beszélünk, annál jobb.

Láthatjuk tehát, hogy az ember, amint a földi világból a mennyországba halad, fokozatosan levét három testet, melyet lassú feloszlásnak enged át: a sűrű fizikai testet, éterhasonmását és az asztrális járművet, melyek fokozatosan alkotórészeikre oszlanak, és anyagukat a természet bámulatós kémiaja a megfelelő színvonalon újból használja.

6. A felélesztett burok. Ezt a lényt szigorúan véve egyáltalán nem lehet az emberiek közé beosztani, mert csak a külső ruhája, passzív, érzéknélküli héja, amely az ember tartozéka volt. Ami étellel, értelemmel, vágygal és akarattal bír, az mind az elemi lényé, amely élteti és az, bár valóban az ember gonosz gondolataiból származik, maga nem emberi. Ezért jobb, ha a mesterséges lények csoportjában beszélünk róla bővebben, mert természete és keletkezésének módja akkor érthetőbb lesz.

Itt csak annyit akarok róla említeni, hogy majdnem mindig rosszakaratú csábító démon, melynek rossz hatását csak erejének határoltsága korlátozza. Mint az „árnyéket”, ezt is gyakran használják a néger varázslók borzalmas céljaik elérésére.

7. Az öngyilkos, és a hirtelen halál áldozata. Könnyen érthető, hogy az, akit teljes erőben és egészségben erőszak vagy baleset hirtelen elszakít az élettől, az asztrális világban egész más körülmények közt találja magát, mint azok, akik végelgyengülésben vagy betegségben halnak meg. Az utóbbi esetben egész bizonyos, hogy a világi vágyak hatása az emberre elgyengült, és valószínűleg a legdurvább részecskék már kiküszöbölődtek. Így lehetséges, hogy az asztrális világnak a hatodik vagy ötödik síkján ébred öntudatra, vagy talán még annál is feljebb. Az ember princípiumai már lassanként előkészültek a válásra, ezért nem olyan nagy a megrázkódás.

A szerencsétlenül járt, vagy öngyilkos esetében ez az előkészítés nem történik meg, és a princípiumok visszavonulását találóan ahhoz hasonlították, amikor éretlen gyümölcsből tépik ki a magvát. Az asztrális anyag legdurvább részéből sok csüng még a személyiségen, amely ezáltal kénytelen a hetedik, vagyis legalacsonyabb síkon maradni. Már fent említettem, hogy ez nem éppen kellemes lakóhely, de nem mindenki számára egyformán. Azok az áldozatai a hirtelen halálnak, akiknek a földi élete tiszta és nemes volt, nem vonzódnak ehhez a síkhoz, és azért itt tartózkodásukat vagy „a teljes feledés boldog tudatlanságában töltik, vagy nyugodt szunnyadásban, mely tele rózsaszín álmokkal”.

Másrészt, akinek a földi élete alacsony, állatias, önző és érzéki volt, az teljes tudatában lesz annak, hogy mennyire nem kívánatos ez a régió, és lehetséges, hogy igen gonosz

lényé fejlődik. Mindenféle rémes kívánságok által feltüzelve, melyeket már nem elégíthetnek ki, mert nincs fizikai testük, az ilyen emberek szenvedélyeiket médium, vagy más befolyásolható egyén által elégitik ki, és ördögien örülnek, hogy ha az asztrális világ minden káprázata segítségével sikerül másokat is ugyanazokba a kilengésekbe vezetni, melyek az ő számukra oly károsaknak bizonyultak.

„Ezeket a hinduk pisâchá-nak, a középkor írói incubusoknak és succubusoknak nevezik, ők az iszákosság és falánkság, kéj és zsugoriság, túlzott ravaszság, gonoszság és kegyetlenség démonai, akik áldozataikat szörnyű bűnökre csábítják és gyönyörködnek tetteik eredményében”. Ebből a csoportból származnak a kísértők, a keresztény irodalom ördögei, de az ő hatalmuk megtörik a tiszta lelkiület és nemes cél előtt; mit sem tudnak kezdeni az olyan emberrel, aki előbb nem maga bátorította fel magában azokat a bűnöket, melyekre csábítani akarják.

Aki látnoki képességgel bír, gyakran láthatja ezeknek a szerencsétleneknek tömegeit mézárszékek, kocsmák, vagy még rosszabb hírű helyek körül, ahol durva befolyások találhatók, melyekben ők gyönyörködnek, és ahol olyan férfiakkal és nőkkel találkozhatnak, akik hozzájuk hasonlóak és még fizikai testükben élnek. Az ilyen lény számára szörnyű szerencsétlenség, ha hasonlelkű médiummal találkozik, mert ez nemcsak borzasztó asztrális életét hosszabbítja meg lényegesen, hanem meg nem határolt időre megújítja erejét, mellyel rossz karmát teremthet. Ezáltal nemcsak legalacsonyabb rendű jellemet készít magának legközelebbi testöltésére, hanem azt is kockáztatja, hogy a birtokában levő értelmi erejének nagy részét elveszti. Ha elég szerencsés és nem találkozik befolyásolható egyénnel, aki által szenvedélyeit kielégítheti, akkor be nem teljesült kívánságai lassanként felemészti önmagukat, és a szenvedés, mellyel ez a folyamat jár, nagyban elősegíti az elmúlt élet rossz karmájának lerovását.

Az öngyilkos helyzetét még az is bonyolultabbá teszi, hogy elhirtelenkedett tétével megnehezítette az egónak, hogy alacsonyabb részét visszavonja magába, ami által még különböző veszélyeknek teszi ki, de nem szabad elfelejteni, hogy az öngyilkosság vétke nagyon eltér körülményei szerint, Seneca vagy Szokratesz erkölcsileg feddhetetlen tettétől fokozatosan le a nyomorult öngyilkosig, aki eldobja életét, hogy megmeneküljön a gonoszságaiból származó következményektől. A halál utáni helyzetük is ennek megfelelően különbözik.

Megjegyzendő, hogy ez a csoport, valamint az árnyékok és a felelevenített burkok is kisebbfajta vámpíroknak nevezhetők, mert amikor arra alkalom adódik, azzal hosszabbítják meg létüket, hogy a befolyásolható emberi lények életerejét elvonják. Ez az oka annak, hogy miért olyan fáradt néha a médium és a szeánsz látogatói utólagosan. Aki az okkultizmust tanulmányozza, az megtanulja, hogyan kell támadásaiktól védekezni, de enélkül a tudás nélkül nehéz megakadályozni annak, aki az ilyen lények útjába kerül, hogy többé-kevésbé hozzájárulásra ne kényszerítsék.

8. A vámpír és ember farkas. E két még rettentőbb, de szerencsére ritka lehetőséget kell említeni, mely bár sok tekintetben nagyon eltér egymástól, egy csoportba tartozik, mert közös tulajdonságuk a földöntúli borzalom és végtelen ritkaságuk. Ez utóbbi talán onnan származik, hogy ezek valójában régebbi fajok hagyatécai, csúf és visszataszító maradványok egy olyan korból, amikor az ember és környezete sok tekintetben nem az volt, ami ma.

Nekünk, akik az ötödik gyökérfajhoz tartozunk, annyira fejlettnek kellene lennünk, hogy az ilyen szörnyű sors lehetetlen legyen számunkra, és majdnem ott is tartunk már, hogy ezeket a szörnyű lényeket középkorbéli meséknek tekintjük. Azonban még most is előfordul-

nak néha, főleg olyan országokban, ahol sok a negyedik fajbeli vér. A róluk szóló népies mesék valószínűleg sokszor igen túlzottak, de mindazonáltal van ezeknek a Kelet-Európában parasztoknál szájról-szájra járó borzongató történeteknek valami rettentő komoly hátterük. Ezeknek a fő jellemvonásai már nagyon ismertek; tipikus vámpírtörténet Sheridan „Carmillá”-ja és Stoker „Draculá”-ja, bár ezek csak regények.

Az okkult irodalom olvasói tudják, hogy lehetséges olyan aljas, önző, gonosz és állati-as életet élni, hogy az ember egész alacsonyabb értelmét behálózzák vágyai, és végül elválasztják magasabb énjében rejlő szellemi forrásától. Úgy látszik, némely tanulmányozó azt hiszi, hogy ez egész mindennapos esemény, és tucatjával találkozunk ilyen léleknélküli emberekkel, de ez szerencsére nem úgy van. Az embernek az önzetlenség vagy szellemisség minden szikráját el kellene nyomnia magában, hogy olyan gonoszságra tegyen szert, amely által egész személyiségét elveszthesse, és a visszamaradó egyéniség fejlődését gyengítse; az ilyen emberben nincs már semmi, ami őt megválthatná. Emlékezzünk, hogy még a legrosszabb gonosztevőben is találhatunk valamit, ami nem egészen rossz, érthetjük tehát, hogy az egójuk által elhagyott személyiségek elenyésző kisebbséget képeznek. De bármilyen kis számban is, mégis léteznek, és soraikból származnak a még ritkábban található vámpírok.

Az elveszett lény halála után nemsokára képtelen az asztrális világban maradni, és a rejtélyes „nyolcadik szféra” ellenállhatatlanul vonzza. Oda is kerül teljes öntudattal, mert ez a neki való hely, és olyan tapasztalatok után, melyeket inkább nem írunk le, lassanként feloszlik. Ha azonban öngyilkosság, vagy hirtelen halál által halt meg, akkor bizonyos körülmények közt, különösen ha értett a fekete varázslathoz, meggátolhatja, hogy élő halottá váljon azáltal, hogy nyomorult vámpírrá lesz, ami nem kevésbé visszataszító.

Mivel a nyolcadik szféra csak akkor tarthat rá igényt, amikor teste már meghalt, ő azáltal tartja testét kataleptikus transzfélében, hogy más emberi lények véréből kiszívja félig materializált részével, és így nagybani gyilkolás által elhalasztja sorsát, melytől végül is nem menekülhet. A népszerű „babona” egész helyesen azt az orvosságot ajánlja, mint a legkönnyebbet és legcélszerűbbet, hogy az illetőt exhumálni kell és elégetni, ami által megfosztják támadási eszközeitől. Mikor a sírt felbontják, az ilyen esetekben a holttest egész friss és egészséges, a koporsó pedig vérrel van tele. Az olyan országokban, ahol a holttesteket el szokták hamvasztani, az ilyen fajta vámpírizmus természetesen nem lehetséges.

Az emberfarkas, bár éppilyen szörnyű, kissé másfajta karma következménye, és talán inkább az asztrális világ élő lakói közé kellene számítanunk, mert mindig az ember életében nyilvánul meg először ilyen alakban. Ehhez mindenképpen legalább annyira kell a varázslathoz érteni, hogy az asztráltestet ki tudja vetíteni az illető.

Amikor egy egészen kegyetlen és állati ember teszi ezt, akkor bizonyos körülmények közt más asztrális lények megragadják és materializálják, nem az emberi formájában, hanem valami vadállat, rendesen farkas alakjában, melyben azután végigvadássza a környezetet, és nemcsak állatokat, hanem embereket is megöl, hogy vérszomját kielégítse, és a gonoszokét is, akik őt hajtják.

Ebben az esetben, mint minden rendes materializációnál, minden seb, melyet az állati formán ütnek, reperkusszió által az emberi formán mutatkozik. A fizikai test halála után az asztráltest (mely valószínűleg tovább is ugyanabban az alakban jelenik meg) kevésbé sebezhető. De akkor kevésbé veszélyes is, hacsak nem találkozik alkalmas befolyásolható egyénnel, aki által materializálódhat. Az ilyen megnyilvánulásban valószínűleg sok az étertestből,

és talán még a fizikai test gáznemű és folyékony anyagából merített anyag. Úgy látszik, mindkét esetben sokkal messzebbre tud ez az asztráltest a fizikaitól eltávolodni, mint máskülönben lehetséges olyan jármű számára, amely bizonyos mennyiségű éteranyagot tartalmaz.

Korunkban az ilyesmit gúnyosan a tudatlan parasztok buta babonájának szokták nevezni, de aki az okkultizmust gondosan tanulmányozza, rá fog jönni, hogy mint a fenti esetekben is, sokszor a látszólag értelmetlen jelenségek mögött a természet homályos és elfelejtett valóságai rejlenek, és jól teszi, ha éppoly elővigyázatos az elfogadásban, mint a visszautasításban. Aki az asztrális világot akarja felkutatni, nem kell, hogy az ilyen kellemetlen teremtésektől féljen, mert, mint már említettem, most már nagyon ritkák, és az idő folyamán számuk szerencsére fogy. Mindenesetre többnyire csak fizikai testük közvetlen szomszédságában szoktak maradni, természetük anyagiasságánál fogva.

9. A szürke világ lakója. Már megmagyaráztam, hogy a vámpír és emberfarkas idejüket múlták, hogy egy régebbi gyökérfaj fejlődéséhez tartoztak, és mi már ezen a különleges megnyilvánulási formán túlfejlődtünk. De az a fajta ember még köztünk van, aki kétségbeesetten csüng fizikai életén, mert nincs bizonyága semmi más életről. Erősen anyagi volt fizikai életében, és azon túl nincs semmi sejtelve, semmiféle elképzelései, úgyszólván félrevesz erőt rajta, mikor meg kell válnia tőle.

Előfordul, hogy az ilyen emberek vadul igyekeznek a fizikai élettel valami kapcsolatot visszaszerezni. Ez legtöbbjüknek nem sikerül, lassanként abbahagyják a küzdelmet, és akkor rögtön elvesztik öntudatukat, majd nemsokára felébrednek az asztrális világban. De azoknak, akik elég erősek, egy időre sikerül csak részleges kapcsolatot is létesíteni étertestük maradványaival, sőt néha még fizikai testük részecskéivel is, melyekhez makacsul ragaszkodnak.

Azt mondhatjuk, hogy a halál definíciója a fizikai test teljes és végleges elválása az éteri hasonmásától, vagy más szóval: a fizikai test feloszlása azáltal, hogy az éterrész visszavonul az alacsonyabb részből. Amíg ez a kapocs fennáll, előfordulhat a katelepszia, tranz vagy narkózis esete; ha ez az összeköttetés végleg megszűnik, akkor beáll a halál.

Amikor az ember visszavonul halálakor a sűrűbb testéből, magával viszi ennek a testnek éteri részét, de ez az éteranyag önmagában nem tökéletes jármű, hanem csak egyiknek a része. Ezért, amíg éteranyag csüng az emberen, addig sem az egyik, sem a másik síkon nem lehet. Fizikai érzékszerveit elvesztette, és az asztráltestét nem használhatja, mert még az éteranyag felhőjébe van burkolva. Egy ideig egy nyugtalan és kényelmetlen szürke világban vándorol tehetetlenül, amelyben sem a fizikai, sem az asztrális eseményeket nem láthatja tisztán, csupán néha egy-egy pillanatra, mintegy sűrű ködön át.

Nincs semmi ok, amely bárki számára ezt a kellemetlenséget és szenvedést szükségessé tenné, de az ember attól fél, hogy ha elereszti öntudatának fonalát, akkor örökre elveszíti és megsemmisülhetne, ezért kétségbeesetten kapaszkodik a maradványba. Idővel el kell, hogy engedje, mert az éteri hasonmása feloszlik, és a lakója egész boldogan belép a teljesebb és tágabb életbe.

Ilyen emberek néha kétségbeesetten, sőt jajgatva sodródhatnak az asztrális világban. Egyike a legnehezebb feladatoknak, nekik segíteni és meggyőzni őket arról, hogy nem kell mást tenniük, mint félelmüket elfelejteni, és merevségüket meglazítani, és akkor maguktól elmerülnek a vágyva várt békébe és feledésbe. Úgy látszik, úgy tekintik az ilyen tanácsot,

mint a hajótörött, akinek a parttól távol azt parancsolják, hogy engedje el a deszkát, amelybe kapaszkodik, és bízza magát a viharos tengerre.

10. A fekete mágus vagy tanítványa. Ez az egyén az elhunytak második csoportjának felel meg az ellenkező póluson, vagyis a tanítványnak, aki itt vár az újraszületésre. De ebben az esetben ahelyett, hogy engedélyt kérne az előmenetelnek ily szokatlan módjára, az ember varázslat által szembeszáll a fejlődés természetes törvényének, néha igen borzasztó módon.

Könnyű volna ezt a csoportot különböző alosztályokra osztani, aszerint, hogy mi a céljuk, módszerük és életük hossza ezen a síkon, de ők nem vonzó tárgyai a tanulmánynak, és aki az okkultizmust tanulmányozza, csak azt akarja tudni, hogy miként lehet őket elkerülni. Csak annyit kell még megemlíteni, hogy minden ilyen emberi lény mások rovására hosszabbítja meg életét a természetes határokon túl azáltal, hogy valaki másnak az életét valami módon felszívja.

II. Nem emberi lények

Már az első futólagos pillantásra is világos, hogy a természet minket illető földi rendjének nagy részét nem kizárólag az emberiség kényelmére vagy végső előnyére célozta. Valószínűleg mégis elkerülhetetlen volt, hogy az emberi faj legalább is gyermekkorában azt képzelje, hogy ez a világ és minden, amit tartalmaz, csupán az ő hasznára és javára létezik, de kétségtelen, hogy ez idő szerint ki kellett nőnünk ebből a gyerekes tévedésből, és felfognunk saját helyünket, s a vele összefüggésben levő kötelességeket.

Mindennapi életünkön látszik, hogy legtöbbször még nem tartanak ott, nevezetesen az állatvilággal szemben tanúsított gonosz kegyetlenség által, melyet sokan, akik valószínűleg igen civilizáltak tartják magukat, szokásszerűen követnek el a sport nevében. Még aki az okkultizmus tudományát csak most kezdi tanulni, az is tudja, hogy minden élet szent és egyetemes együttérzés nélkül nincs igazi haladás, de csak aki előrehaladott tanulmányaiban, fedezheti fel, hogy milyen sokszerű a fejlődés valóban, és milyen kis helyet tölt be aránylag az emberiség a természet háztartásában.

Az ember előtt világossá válik, hogy amint a föld, levegő és víz sok miriád formáját tartja el az életnek, melyeket észlelhetővé tesz a mikroszkóp, bár szabad szemmel nem láthatók, éppúgy a földünkkel összefüggő magasabb síkok is sűrű népeiséggel bírnak, melyeknek létezéséről rendszeren nincs tudomásunk. Minél többet tud az ember, annál bizonyosabb affelől, hogy valami úton-módon a fejlődés kihasználja minden lehetőségét. És hogyha úgy tűnik, mintha a természet erőit pazarolná, vagy adott alkalmakat hanyagolna el, akkor tudhatjuk, hogy nem a világegyetem tervezetében rejlik a hiba, hanem a mi tudatlanságunkban rendszere és szándéka felől.

Az asztrális világ nem emberi lakóiról szóló jelen fejezetben legalkalmasabb, ha kihagyjuk az egyetemes életnek kezdetleges formáit, melyek olymódon fejlődnek az atomok, molekulák és sejtek különböző fokain át, amelyeket nem igen érthetünk meg. Ha az elemi birodalmak legalacsonyabbjánál kezdjük, még akkor is nagyszámú asztrális lényt kell ide beosztani, melyet csupán említhetünk, mert részletes leírásukhoz egész enciklopédia kellene.

A nem emberi lényeket az asztrálsíkon legalkalmasabban négy csoportba oszthatjuk, de ezek az előbbi fejezettől eltérően, a természetnek egész nagy birodalmaira vonatkoznak, melyek legalább olyan nagyok és sokszerűek, mint például az állat- vagy növényvilág. A csoportok némelyike határozottan az emberi alatti, némelyik velünk egyenrangú, míg mások jószágban és hatalomban messze felülmúlnak minket. Némelyik a mi fejlődési rendszerünkhöz tartozik, ami azt jelenti, hogy vagy hozzánk hasonló emberek voltak, vagy lesznek; mások egészen eltérő utakon fejlődnek.

Előrebocsátom, hogy itt nem említem naprendszerünk más bolygóiról alkalomadtán megjelenő magas Adeptusokat, sem még messzebbi és még magasztosabb látogatókat, mert bár elméletben lehetséges, de elképzelhetetlen, hogy az ilyen megdicsőült lények szükségesnek tartanak olyan alacsony síkon mutatkozni, mint az asztrálsík. Ha bármilyen okból mégis kívánatos volna, mint a Nirmanakaya esetében, ennek a világnak megfelelő ideiglenes testet csinálnak bolygóink asztrális anyagából.

Továbbá a négy csoporttól egész függetlenül és azon kívül bolygónkat még hét fejlődési ág osztja az emberiséggel, melyekről nem szabad jelenleg beszélnem, mert rendes körülmények közt nem kívánatos, hogy az emberek tudjanak létezésükről, vagy ők a mienkről. Csupán a legelőrehaladottabb varázslók tudják szertartásaikkal azt az esetet előidézni, amelynek előre nem látott hibája folytán ilyen lény a fizikai világban láthatóvá válik. Nem valószínű, hogy ez újból előforduljon, bár már megtörtént.

1. Fejlődésünkhöz tartozó elemi esszencia. Mivel ezt a kifejezést „elemi” a legkülönbözőbb írók az ember halála utáni legkülönbözőbb dolgokra vonatkozólag használták, és a nem emberi szellemek közül a legmagasabbakra és a legalacsonyabbakra is, szögezzük le, hogy a jelen esetben csupán a monád esszenciájára vonatkoztatjuk, amit úgy definiálhatnánk, hogy az anyagba leáradó szellem, vagy Isteni Erő.

Mielőtt ez a kiáradás eléri az individualizációt, az egyénné válást, amikor is az ember kauzális testét alkotja, egymásután hat különböző fejlődési fokon haladt át, és éltette mind-egyiket: az állat-, növény- és ásványvilágon és három elemi birodalomban. Ezért néha állati, növényi vagy ásványi monádnak is nevezték, bár ez a kifejezés határozottan félrevezető, mert rég, mielőtt ezekbe a birodalmakba elérkezik, az *egy* monádból *sok* monáddá vált. De a szó megmaradt, és azt fejezi ki, hogy bár a monád esszenciájában már régen megkülönböztetés állott be, még nem érte el azt a fokot, amikor egyénivé válhatna.

Amikor a monád esszenciája az ásványvilágot megelőző három nagy elemi birodalmat élteti, akkor „elemi esszencia”-nak nevezik.

Ha a bármelyik síkon nyugvó szellem az alattalévő síkra akar leszállni, akkor szükséges, hogy annak a síknak az anyagjába burkolja magát, és hasonlóképpen, ha még egy síkkal lejjebb száll, annak az anyagából kell magára leplet vonnia, és akkor azt mondhatjuk, hogy teste olyan atomokból áll, melyeknek külső burkolata ez utóbbi sík anyagából való. Az éltető ereje, úgyszólván lelke, azonban olyan állapotban van, mint az első színvonalon volt, vagyis az elsőnek isteni ereje, és azonfelül a másodiknak az anyagából egy burok. Ha még lejjebb száll, akkor az atom még sokszerűbbé válik, mert még egy negyedik fajta anyagból von maga köré testet. Elképzelhetjük, hogy ez a folyamat, mely a naprendszerünk minden alsíkján ismétlődik, mikor eléri a fizikai világot, annyira beburkolta már az eredeti erőt, hogy nem csoda, hogy az emberek egyáltalán nem ismerik fel, mint szellemet.

Feltéve, hogy a monád esszenciája ezt a beburkolódzási folyamatot egészen a mentális világ atomi színvonaláig vitte, és ahelyett, hogy annak a világnak összes alsíkjaian át szállna le az asztrálisba, közvetlenül beleveti magát az asztrális világba, melynek atomi anyagát maga köré gyűjti és élteti. Ilyen összetételű az asztrális világ elemi esszenciája, mely a nagy elemi birodalmak harmadikához tartozik, és közvetlen megelőzi az ásványvilágot. Az asztrális világban 2401 féle változata folyamán az alsíkok sok különböző összetételű anyagát vonzza magához, de csak ideiglenesen. Lényegében mégis egy birodalom marad, melynek jellemző tulajdonsága az, hogy monádjának esszenciája a mentális világ atomi színvonalú anyagába van csak burkolva, de az asztrális világ atomi anyaga által nyilvánul meg.

A két magasabb elemi birodalom a magasabb, illetve alacsonyabb mentális világban létezik és működik, de jelenleg nem foglalkozunk velük.

Az elemi birodalommal kapcsolatban *egy* elemi lényről beszélni - mint azt gyakran szokták - helytelen, mert tulajdonképpen ilyen lény valójában nincs. Az elemi anyagnak óriás halmazát találjuk, mely az emberi gondolatok legmúlандóbbja iránt is bámulatosan érzékeny, és pillanatok alatt hihetetlen finomsággal reagál még az olyan vibrációkra is, melyeket az emberi akarat vagy vágy öntudatlanul idézett elő.

De abban a pillanatban, amikor az ilyen gondolat vagy akarat hatása élő erővé alakul - amit helyesen nevezhetünk elemi lénynek, - akkor már nem is a jelen csoportba tartozik, hanem a mesterséges lények közé. Még akkor is csak igen múló különálló léte, mert amint az ok elmúlik, visszamerül a megfelelő alsík meg nem különböztetett tömegébe, ahonnan jött.

Túl hosszadalmas volna csoportosítani, de általános körvonalakban azt mondhatnánk, hogy az elemi lények aszerint az anyag szerint kapták elnevezésüket, amelyben laknak. Itt is mutatkozik fejlődésünk hetes rendszere, mert hét ilyen főcsoport van, melynek mindegyike a fizikai anyag egyik állapotára vonatkozik: „föld, víz, levegő és tűz”; vagy hogy ezt a középkori jelképes beszédet modern egzakt kifejezésbe fordítsuk le: szilárd, folyékony, gáznemű és a négy éter halmazállapotnak megfelelően.

Szokásos a középkori alkimisták tudatlanságát lesajnálni és gúnyolni, mert olyan anyagokat neveztek „elem”-nek, amelyekről a modern vegytan felfedezte, hogy összetettek. De igazágtalan fitymálva beszélni róluk, mert tudásuk e tárgyról bővebb volt, mint a miénk, nem szűkebb. Ők talán nem osztályozták azt a nyolcvan vagy kilencven anyagot, amit mi most elemnek nevezünk, de biztos, hogy nem úgy nevezték őket, mert okkult tanulmányaikból megtanulták, hogy ebben az értelemben csak egy elem létezik, amelynek ezek és az anyag többi formája is csak változatai. Ezt az igazságot a jelenkor legnagyobb vegyészeti csak kezdik sejteni.

Tény az, hogy lenézett elődeink osztályozása a miénknél mélyebbre hatolt. Ők megértették, és meg tudták figyelni az étert, amit a modern tudomány csak mint teóriájához szükségessé állít fel. Ők tudták, hogy az éter a gáznemű fölötti négy különböző állapotú fizikai anyagból áll, ezt a tényt ma még nem fedezték fel újra. Ők tudták, hogy minden fizikai tárgy az anyag egyik vagy másik halmazállapotából áll e hét közül, és minden szerves test összetételében mind a hét többé-kevésbé található, ezért beszélnek ők tüzes vagy vizes vérmérsékletéről és „elemekről”, ami nekünk igen nevetségesnek tűnik. Kézenfekvő, hogy ez utóbbi kifejezést az alkotó részekre vonatkoztatták, és egyáltalában nem azt jelentette, hogy az anyagot nem lehet tovább felbontani. Azt is tudták, hogy az anyagnak ezek a csoportjai a fejlődő mo-

nádi esszencia nagy csoportjainak megnyilvánulása számára alapul szolgálnak, és ezért nevezték azt *elemi* esszenciának.

A szilárd anyagnak minden részecskéjében egy a földdel kapcsolatos elemi lény lakik - hogy a középkori tudósok képes kifejezését használjuk, - vagyis amíg ebben a halmazállapotban marad, addig a megfelelő élő elemi esszencia bizonyos mennyiségét találjuk benne. Hasonlóképpen találunk folyékony, gáznemű és éterállapotban víz-, levegő- és tűz-elemi lényeket. Megfigyelhetik, hogy ez az első csoportosítása a harmadik elemi birodalomnak úgyszólván vízszintes, vagyis a különböző csoportok alig észlelhető fokként mind kevésbé anyagiak, amint felfelé haladnak, és érthető, hogy a csoportok mindegyike újból hét alcsoportra osztható, mert a szilárd, cseppfolyós és gáznemű anyagok is különböző sűrűségűek.

Ezenkívül van még egy másik, függőlegesnek nevezhető beosztás is, amely sokkal nehezebben érthető, különösen azért, mert az okkultisták igen keveset mondanak róla. Azt, amit tudunk róla, talán úgy lehet legérthetőbben magyarázni, hogy az összes vízszintes csoportban ismét hét különböző típusú elemi lény található, melyek nem annyira anyagosságuk fokain különböznek, hanem inkább jellegük és vonzásuk szerint.

Ezek közül mindegyik hat a másikra, és bár lehetetlen lényegüket elcserelni, mind-egyikben hét altípus található, melyet a reájuk jellegzetes színezés különböztet meg, amit az őket legkönnyebben mozgató hatásnak köszönhetnek. Látható, hogy ez a függőleges beosztás teljesen eltérő a vízszintestől, amennyiben sokkal állandóbb és alapvetőbb. Mert az elemi birodalom fejlődése abból áll, hogy alig észlelhető lassúsággal a különböző vízszintes színvonalakon áthaladjon, és egymásután mindegyikhez tartozzék. A különböző típusok azonban az egész úton változatlanok maradnak.

Azt nem szabad elfelejteni, amikor az elemi birodalmak fejlődését próbáljuk megérteni, hogy az ívnek lefelé irányuló felén halad, vagyis mindjobban közeledik az anyagba való teljes beburkoltság felé, amit az ásványvilágban látunk, ahelyett, hogy az anyagtól eltávolodna, mint a legtöbb más fejlődés, amit ismerünk. Számára a fejlődés azt jelenti, hogy leszáll az anyagba, ahelyett, hogy magasabb síkokra felemelkedne, és ez néha különös torzképét adja a tényeknek szemünkben, mindaddig, amíg fel nem fogjuk a helyzetet. Ezt állandóan szem előtt kell tartani, nehogy a látszólagos rendellenességek megriasszanak.

A számtalan eltérés ellenére ennek a különböző élő anyagesszenciának minden fajtája közt közös tulajdonsága is van, de ezek is oly eltérőek a fizikai világban ismert tulajdonságoktól, hogy végtelen nehéz megmagyarázni azoknak, akik saját maguk nem láthatják működésüket.

Tegyük fel tehát, hogy ennek az elemi esszenciának egy része egy pár pillanatra külső befolyások iránt egészen változatlan marad (ami alig fordul elő), akkor nincs semmi meghatározott saját formája, bár így is gyors és szüntelen mozgásban van. De a legcsekélyebb zavarra, melyet talán valami arra haladó gondolatáramlat okoz, vad zűrzavaros, állandóan változó formákba rajzik, amelyek ide-oda cikáznak, és oly gyorsak tűnnek el, mint a forró víz felületén a buborék.

Ezek a múltó alakok többnyire valamilyen emberi vagy egyéb élőlényt ábrázolnak, ami nem azt jelenti, hogy az elemi esszenciában külön élő lények léteznek, csupán változó és sokféle hullámhoz hasonlíthatók, melyeket a csendes tó tükrén hirtelen szél idéz elő. Tükrözéseinek látszanak csak az asztrális világ óriás raktárának, de mégis többnyire megfelelnek annak a

gondolatáramlat jellegének, amely őket létrehozta, bár majdnem mindig valami furcsa torzítással, valami ijesztő vagy kellemetlen vegyülettel.

Természetes kérdés, hogy mifajta értelem választja ki ezeket a formákat, és mi torzítja el. Most nem az erősebb és hosszabbéletű mesterséges elemi lényekkel foglalkozunk, amiket határozott és erőteljes gondolat hoz létre, hanem a félig öntudatlan, akaratlan gondolatok árjának eredményével, melyet az emberiség többnyire haszontalanul hagy elméjén átözönlöni. Tehát világos, hogy az értelem nem a gondolkozó agyvelejéből származik, és egész bizonyosan nem tulajdoníthatjuk magának az elemi esszenciának, mely még az ásványvilágnál is távolabb áll az egyénivé válástól és hozzátartozó ébredező értelemtől.

De bámulatos alkalmazkodóképessége van, mely gyakran megközelíti az intelligenciát, és valószínű, hogy emiatt nevezték a korábbi könyvek az elemi lényeket „az asztrális fény félig értelmes teremtsései”-nek. A mesterséges elemi lények ennek az erőnek további bizonyítékait nyújtják. Ha jó vagy rossz elemi lényekről olvasunk, akkor azok mindig a mesterségesekhez tartoznak, vagy a természeti lények valamely fajtájához, mert az elemi birodalmakban nincs olyan fogalom, mint jó vagy rossz.

Kétségtelen azonban, hogy minden fajtájukat egy bizonyos hajlam vagy gátlás hatja át, amely az emberiség iránt inkább ellenségessé, mint barátságossá teszi. Minden kezdő tudja ezt, mert legtöbb esetben az első benyomása az asztrális világról a proteuszi szellemek óriás serege, akik fenyegető magatartással közelednek hozzá, de ha bátran szembeszáll velük, akkor mindig visszavonulnak, vagy szétfoszlanak. Erre vonatkozik a fent említett kellemetlen torz voltuk, amelyről középkori írók azt állítják, hogy az ember csak önmagának köszönheti, hogy az elemi lények nem oly barátságosak, mint az aranykorszakban. Akkor az emberiség átszellemültebb volt, és kevésbé önző, mint a sűrke jelenkorban, amikor közömbös és szeretetlen más élőlényekkel szemben.

Az elemi esszencia bámulatos finomságából, mellyel gondolataink vagy vágyaink leghalványabb mozzanataira felel, azt következtethetjük, hogy az egész elemi birodalom általában olyan, amilyenné az emberiség gondolatainak összessége teszi. Ha elgondoljuk, hogy mily kevésbé felemelő jelenleg az emberiség gondolkozása, nem csodálkozhatunk azon, hogy úgy aratunk, amint vetettünk, és ez az elemi esszencia, melynek nincs önálló értelme, csak vakon felfogja és visszatükrözteti azt; amit belevetítenek, rendesen barátságatlan jellemvonásokat mutat.

Nem kételkedhetünk abban, hogy későbbi fajokban vagy ciklusokban, amikor az egész emberiség már sokkal magasabb színvonalúvá fejlődött, az elemi birodalmakra is hatni fog a megváltozott gondolkodás állandó áramlata, és akkor nem lesznek ellenségesek, hanem könnyen kezelhetők. Ugyanezt mondhatjuk az állatvilágról is. Bármilyen történt a múltban, a jövőben meglehetősen jó „arany korszakot” várhatunk, hogyha az emberiség nagy része nemessé és önzetlenné válik, és akkor a természet erői szívesen fognak velük együttműködni.

Az a tény, hogy olyan könnyen befolyásolhatjuk az elemi birodalmakat, mutatja felelősségünket, hogy mily módon használjuk befolyásunkat. Sőt ha elgondoljuk, hogy milyen körülmények közt léteznek, láthatjuk, hogy a velük egy világban lakó értelmes lények gondolatainak és érzelmeinek hatása számottevő tényező az elemi birodalmak fejlődésének terében.

A nagy vallások állhatatos tanítása ellenére is az emberiség nagy tömege nem törődik a gondolatvilág iránti felelősségével. Aki azzal hízeleg önmagának, hogy tettei és szavai nem bántanak senkit, az azt hiszi, hogy megtett mindent, amit tőle kívánni lehet, és elfelejti gondolatai hatását, melyek talán évekig szűkítő és lealacsonyító befolyással voltak a körülötte élők értelmére, és környezetét képzeletének szürke, piszkos teremtményeivel töltötte el. Ennek a kérdésnek még komolyabb oldalát látjuk a mesterséges elemi lény esetében. Itt elegendő annyit mondani, hogy kétségtelenül hatalmunkban áll az elemi esszencia fejlődését siettetni, vagy hátráltatni aszerint, amint tudatosan vagy öntudatlanul is használjuk.

Lehetetlen egy ilyen kis könyv keretein belül a különböző célokat megmagyarázni, melyekre a gyakorlott ember az elemi esszencia különböző erőit használhatja. A mágikus szertartások nagy része majdnem teljesen ezen múlik, vagy közvetlenül a mágus akaratának hatása alatt, vagy általa e célból segítségül hívott asztrális lények által.

Az elemi esszencia segítségével keletkezik majdnem minden jelenség, amit a szeánszon előállítanak, továbbá a kódolás és harangozás a kísértetek által látogatott házakban. Mindezt valami földhöz kötött emberi lény próbálkozásai, vagy a harmadik csoporthoz tartozó természeti szellemek csintalansága idézheti elő. Ezek az elemi lények önmaguk nem elsődleges mozgatók, hanem csupán alvó erők, melyeket külső hatalom kell, hogy mozgasson.

Bár az elemi esszencia minden fajtájának megvan az a képessége, hogy asztrális képeket visszavetít, némely változata sokkal könnyebben befolyásolható, és szinte kedvenc formába özőnlik, ha felzavarják (kivéve, ha erővel más formába kényszerítik); ezek az alakok kissé kevésbé múlóak, mint rendesen.

Mielőtt tárgyunknak ezt a részét elhagyjuk, figyelmeztetni kell az érdeklődőt, nehogy - mint néha előfordul - gondolatban összetévesse az elemi anyagot azzal a monádi esszenciával, amely az ásványvilágon át nyilvánul meg. Ez utóbbi az emberiség felé vezető fejlődésének egyik fokán az elemi birodalomban megnyilvánul, egy későbbi fokon az ásványvilágban, de az a tény, hogy a monád esszencia két különböző tömege egy és ugyanaz időben a megnyilvánulás különböző fokán áll, és a megnyilvánulás egyike (a föld elemi lényei) ugyanezt a helyet foglalja el, mint a másik (mondjuk egy szikla), semmiképpen sem zavarja sem az egyik, sem a másik fejlődését, és azt sem jelenti, hogy a kettőben rejlő monád-esszencia egymással összefügg.

2. Az állatok asztrálteste. Ezek óriás nagy csoportot képeznek, de szerepük nem nagyon fontos, mert csak rövid ideig tartózkodnak az asztrális világban. Az állatok túlnyomó többsége még nem szerzett állandó egyéniséget, és ha közülük egyik meghal, akkor a benne megnyilvánult monád-esszencia visszafolyik abba a mederbe és színvonalra, ahonnan jött, és magával viszi azokat a tapasztalatokat, vagy haladást, amiket ebben az életben szerzett. De ezt nem tudja azonnal megtenni, mert az állat asztrálteste is átrendeződik rétegekbe úgy, mint az emberé, úgyhogy az állatnak bár rövid, de igazi asztrális léte van, melynek hosszát értelmének fejlődési foka határozza meg. A legtöbb esetben, úgy látszik, csak álomszerű tudattal bírnak, de teljesen boldogok.

Az az aránylag kevés háziállat, amely már önálló egyéniséget nyert és azért ebben a világban nem fog többé mint állat újraszületni, az asztrális világban sokkal tovább és élénkebben él, mint kevésbé fejlett társaik. Asztrális életük végén lassanként szubjektív állapotba merülnek, mely nagyon soká tarthat. A „Titkos Tanítás” első kötete egy emberszabású majmok asztráltestéből álló érdekes állatcsoportot említ, melyek már egyéniséget nyertek, és az

emberi alakban való születésre a következő ciklusban, vagy talán egyesek még hamarabb is készen lesznek.

3. Mindenféle természeti szellem. Olyan sok különböző fajtája van ennek a csoportnak, hogy tulajdonképpen erről a tárgyról külön könyvet lehetne írni. Itt legyen elég némely közös tulajdonságukra rámutatni.

Itt olyan lényekről van szó, akik lényegesen különböznek az eddig említettektől. Bár az elemi esszenciát és az állatok asztrálestét jogosan osztjuk a nem-emberiek közé, mégis a monád-esszencia, amely őket élteti, sok idő múlva olyan fejlődési fokot fog elérni, hogy a miénkhez hasonló jövő emberiségen keresztül nyilvánuljon meg. Ha vissza tudnánk tekinteni saját elmúlt fejlődésünk számtalan előbbi ciklusára, látnánk, hogy ami most kauzális testünk, az hasonló fokon haladt felfelé.

A természeti szellemek óriási birodalmára ez nem vonatkozik, ők sohasem voltak, sem lesznek a miénkhez hasonló emberiség tagjai, és csak annyiban függnek velünk össze, hogy ez idő szerint ugyanazt a bolygót lakják. Mivel szomszédok vagyunk, természetesen szomszédokhoz illő barátsággal tartozunk egymásnak, ha találkozunk, de fejlődésünk iránya annyira különbözik, hogy alig lehetünk egymás segítségére.

Több író ezeket a természeti szellemeket az elemi lények közé osztotta be, és tényleg egy magasabb evolúciónak az elemi lényei, vagy helyesebben mondva állatai. A mi elemi esszenciánknál magasabb fejlettségűek, de mégis van közös tulajdonságuk, mint például az, hogy ők is hét nagy csoportra oszlanak, és mindegyik a neki megfelelő halmazállapotú anyagban lakik, melyet a hozzá tartozó elemi esszencia hat át. Tehát, hogy a számunkra érthetőket említsük, a föld, víz, levegő és tűz (vagy éter) természeti szellemei laknak és működnek ezekben az anyagokban, mint egészen határozott értelmes asztrális lények.

Arra a kérdésre, hogy miképpen lehetséges, hogy bármilyen teremtmény a tömör sziklában lakjék, az a felelet, hogy a természeti szellemek asztrális anyagból vannak, és azért a szikla anyaga nem akadály mozgásuk vagy látásuk számára. Továbbá a szilárd állapotú fizikai anyagban érzik magukat elemükben, itt vannak otthon, és ehhez vannak hozzászokva. Ugyanezt mondhatjuk azokról, akik a vízben, levegőben, illetve tűzben élnek.

A középkorban ezeket a szellemeket gyakran gnómoknak nevezték, a vízi szellemeket „undinák”-nak, a levegő szellemeit sellőknek, és az éterét szalamandernek. A nép sok név alatt ismeri őket: tündérek, manók, szatírok, faunok, koboldok, törpék, lidércek stb, melyek közül némelyik csupán egy fajára vonatkozik, mások mindre megkülönböztetés nélkül.

Sok különböző formájuk van, de leggyakrabban kicsi emberi alakot öltenek. Mint az asztrális világnak majdnem összes lakója, tetszésszerinti alakot tudnak öltetni, de kétségtelenül megvan a saját határozott formájuk, vagy talán helyesebben mondva kedvenc alakjuk. Rendes körülmények közt egyáltalán nem láthatók fizikai szemmel, de materializáció által láthatóvá tudják magukat tenni, ha akarják.

Végtelen sok fajtájuk van, melynek egyes tagjai értelem és hajlam szempontjából épp oly eltérőek, mint az emberek. Nagyrésztük szemmel láthatólag jobban szereti az embert kerülni, mert szokásai és emanációja kellemetlen számukra, és nyughatatlan, fékezetlen vágyai által elindított asztrális áramlatok zavarják és bántják őket. Másrészt sok oly esetről tudunk, amikor természeti szellemek megbarátkoztak emberekkel, és amennyire hatalmukban állt, segítették őket.

Ez a segédkező magatartás azonban aránylag ritka, és legtöbb esetben, amikor az emberrel találkozunk, közömbösek, vagy ellenszenvet mutatnak, vagy kajánul örülnek, ha megcsalhatják és rászédhetik. Elhagyott hegyvidékeken gyakran hallani a falusi parasztoktól olyan történeteket, amelyekből ez a különös tulajdonság kitűnik. Aki szeánszokra szokott járni, emlékezhet buta, de nem rosszindulatú tréfákra, amelyek majdnem mindig alacsonyabb fajta természeti szellemek jelenlétét árulják el.

Nagyon segíti őket tréfáikban az a képességük, hogy azokat elkápráztatják, akik befolyásuknak átadják magukat. Az ilyen áldozat akkor csak azt látja és hallja, ami a tündértől jön úgy, mint a hipnotizált egyén csak azt látja, hallja és érzi és hiszi, amit a hipnotizáló kíván. A természeti szellemnek azonban nincs olyan hatalma, mint a hipnotizálónak, amellyel uralkodna az emberi akaraton, kivéve egész gyengeelméjű embereket, vagy olyanokat, akik tehetetlen rémületbe esnek, ami által akaratuk egy időre kikapcsolódik. A természeti szellemek csak az érzékeket kápráztathatják el, egyebet nem tehetnek, de ennek a művészetnek kétségtelenül mesterei, és hallottunk olyan esetekről, amikor nagyszámú embert kápráztattak el egyszerre. Az indiai szemfényvesztők a természeti szellemeket hívják segítségül, hogy ezzel a különös képességükkel legbámulatosabb mutatványaikat segítsék, tényleg pedig az egész nézőközönség hallucinál, mert arra kényszerítik, hogy képzeletben lássa és hallja az események egész sorozatát, amely tényleg sohasem történt meg.

Majdnem úgy tekinthetnénk a természeti szellemeket, mint asztrális emberiséget, csak éppen hogy nem bírnak állandó reinkarnáló egyéniséggel, még a legmagasabbak sem. Úgy látszik tehát, hogy ebben az egyben eltér az ő fejlődésük a miénktől, hogy sokkal magasabb arányú intelligenciát kell kifejleszteniük, mielőtt állandó egyéniséget nyerhetnének, de mit sem tudhatunk sem azokról a fejlődési fokokról, amiket maguk mögött hagytak, sem ami még rájuk vár.

Különböző fajaik életének hossza nagyon eltér, némelyik egész rövid, más sokkal hosszabb, mint az emberi élet. Annyira kívül állunk az ilyenfajta életen, hogy lehetetlen számunkra körülményeit megérteni. Az egész olyan egyszerű, boldog és felelősségnélküli létnek tűnik, amilyent egy sereg jókedvű gyermek különösen kedvező fizikai környezetben tölthetne.

Bár pajkosak és csintalanok, ritkán rosszakarátúak, kivéve, ha jogtalan beavatkozás vagy bántalmazás hívja ki őket, de bizonyos mértékig ők is részt vesznek az ember iránti általános bizalmatlanságban. Úgy látszik, nem jó szemmel nézik az újonc első megjelenését az asztrális világban, úgyhogy többnyire valami kellemetlen vagy ijesztő formában ismerkedik meg velük az ember. De ha nem ijed meg csínyeiktől, előbb-utóbb elfogadják, mint szükséges rosszat, és nem törődnek vele többé, sőt talán akad olyan is köztük, aki megbarátkozik, és találkozás alkalmával örömet mutat.

Sok fajtájuk közt van olyan is, amely kevésbé gyerekes, hanem inkább méltóságteljes, és ezeknek az alacsonyabb fajtáit tisztelték, mint az erdők és falvak isteneit. Az ilyen lények megérik az irántuk mutatott tiszteletben rejlő hízelgést, és ezért az élvezetért szívesen tesznek valami csekély szolgálatot viszonzásul. (Előfordul az is, hogy a falu istene mesterséges lény, de erről majd később beszélünk.)

Az Adeptus tudja, hogyan használhatja a természeti szellemek szolgálatait, ha szüksége van rá. A közönséges mágus kétféleképpen nyerheti meg segítségüket: vagy úgy vonja magára figyelmüket, mint kérelmező, aki alkut köt velük, vagy olyan hatásokat indít meg, amely

a természeti szellemeket engedelmességre kényszeríti. Egyik módszer sem kívánatos, és az utóbbi nagyon veszélyes is, mert aki használja, olyan határozott ellenségeskedést kelt fel, mely könnyen végzetessé válhat számára. Szükségtelen említeni, hogy aki szakavatott Mester vezetése alatt tanulmányozza az okkultizmust, annak nem szabad ilyesfélét megpróbálni.

4. Angyalok. Ez a földünkkel összeköttetésben a legmagasabb fejlődési rendszer, magasabbról nem tudunk. A hinduk déváknak, fénylőknek hívják, másutt angyaloknak stb... Úgy tekinthetjük őket, mint az emberiség fölötti birodalmat, hasonlóképpen, mint ahogy az emberiség az állatvilág fölött áll, de egy fontos különbséggel, hogy az állat számára nincs más fejlődési lehetőség, csupán az embervilágon át, holott ha az ember egy bizonyos magas színvonalat elért, több különböző út nyílik meg előtte, melyen tovább haladhat. A nagy angyali birodalom ezeknek egyike.

A Nirnanakaya magasztos önmegtágadásával összehasonlítva ezt a fejlődési irányt némely könyv úgy említi, mint aki „enged annak a kísértésnek, hogy istenné váljék”, de ebből a kifejezésből nem szabad arra következtetni, hogy aki ezt az ösvényt választja, az a legcsekélyebb szemrehányást is érdemelné. Ez az ösvény nem a legrövidebb, de annak ellenére igen nemes, és ha az embert intuíciója arra készíti, akkor bizonyosan ez képességeinek a legmegfelelőbb. Sohasem szabad elfelejteni, hogy a szellemi és fizikai hegymászásban sem mindenki bírja ki a meredekebb ösvény fáradalmait. Sokan vannak, akik számára a látszólag lassúbb út az egyetlen lehető, és igazán nem lennének méltó követői a nagy tanítóknak, ha tudatlanságunk által vezetve másokat lenéznénk, akiknek a választása eltér a miénktől.

Bármilyen bizalommal viseltetünk a jövő iránt, nem tudva az eljövendő nehézségekről, jelenleg lehetetlen megállapítani, hogy mit is fogunk tenni, ha sok türelmesen végigküzdött élet múltával megérdemeltük azt a jogot, hogy saját jövőnket megválasszathassuk. Tény az, hogy még azoknak is, akik engedtek annak a kísértésnek, hogy istenekké váljanak, eléggé dicső sorsuk lesz, mint később látni fogjuk. Félreértések elkerülése végett mellékesen megjegyzem, hogy az „istené válásnak” van egy másik, egészen gonosz értelme is, de abban a formában sohasem válhatna kísértővé a fejlett ember számára, és mindenesetre egészen távol áll a jelen tárgytól.

A keleti irodalomban a „déva” szót gyakran mindenféle nem emberi lényre alkalmazzák úgy, hogy egy részt nagy isteneket, másrészt természeti szellemeket és mesterséges elemi lényeket jelent. Itt azonban csakis arra a magasztos fejlődési irányra használjuk ezt a kifejezést, amelyről jelenleg beszélünk.

Az angyalok földünkkel összeköttetésben állnak, de nem szorítkoznak bolygónkra. A jelen bolygóláncunk mind a hét világa együtt számukra egy világot képez, mert ők egy hétélcű nagy fejlődésen át haladnak. Az ő seregeiket eddig nagyrészt a naprendszer más emberiségeiből toborozták, melyek közül némelyik alacsonyabb, másik magasabb a miénknél. A mi saját emberiségünknek csak kis része érte el azt a színvonalat, amelyen lehetséges az angyalokhoz csatlakozni. Egész bizonyosnak látszik azonban, hogy az angyalok nagyszámú fajtái közül sok egyáltalán nem ment át a miénkhez hasonló emberi fejlődésen.

Jelenleg nemigen érthetjük meg őket, de annyi bizonyos, hogy fejlődésük célja sokkal magasabb a miénknél. Az emberi fejlődés célja ugyanis az emberiség sikeres részét a hetedik ciklus befejeztével az okkult fejlődés egy bizonyos fokára emelni; az angyali fejlődés pedig a megfelelő korszak alatt a legelőrehaladottabb tagjait sokkal magasabb fokra viszi. Az ő szá-

mukra is megnyílik akkor egy meredekebb, de rövidebb ösvény még magasztosabb magaslatok felé, de hogy ez az ő esetükben mi, arra csupán következtethetünk.

Az asztrális világgal kapcsolatban csupán a legalacsonyabb angyalokat említhetjük. Lentről kezdve a három alacsonyabb fajtájukat Káma-, Rupa- és Arupa-angyaloknak nevezik. Mint számunkra fizikai testünk a lehető legalacsonyabb, úgy a Káma-angyal rendes teste az asztráltest. Egy sokkal későbbi, fejlettebb emberiségnek megfelelően az asztrális világban él, és ha magasabb világokba megy át, akkor mentális testét használja úgy, mint mi az asztráltestet használnánk; és ha a kauzális testbe emelkedik fel, csak annyi erőfeszítés kell hozzá, mint nekünk, ha értelmi testünket akarjuk használni.

Hasonlóképpen a Rupa-angyal rendes teste az értelmi test, mert ő a mentális világnak négy alacsonyabb, vagy formasíkján tartózkodik, az Arupa-angyal pedig a három magasabbon, és nincsen alacsonyabb teste, mint a kauzális test. De ez utóbbi két fajta angyal oly ritkán mutatkozik az asztrális világban, mint az asztrális világ lakói a fizikain, úgyhogy itt csak megemlítjük őket.

Ami a legalacsonyabb fajta angyalt illeti, tévedés volna azt képzelni, hogy mérhetetlen magasan áll az ember fölött, mert némelyikük egy nálunknál némely tekintetben alacsonyabb emberiségből lépett be soraikba. Az átlag köztük sokkal magasabb, mint az emberek közt, mert mindaz, ami szándékosan és tettelesen gonosz, náluk már rég nem található, de hajlamaik szerint nagyon eltérőek, úgyhogy egy igazán nemes, önzetlen és átszellemült ember magasabb fejlettségű lehet, mint némely angyal.

Figyelmüket némely mágikus hívás magára vonja, de az ember akarata nem uralhatja őket, csupán a magasabb Adeptusoké. Rendesen alig tudnak rólunk a fizikai világunkban, de néha előfordul, hogy egyikük észrevesz valami emberi nehézséget, ami felébreszti sajnálatát, és talán megpróbál az illetőnek segíteni úgy, mint bármelyikünk megpróbálna egy szenvedő állaton segíteni. Ők nagyon jól tudják, hogy a jelen fejlődési fokon minden beavatkozás az emberi ügyekbe több bajt okozhat, mint jót. A fent említett háromfajta angyal fölött még négy nagy osztály létezik, és még azok fölött és az angyali birodalmon túl a bolygók szellemeinek óriási serege, de ilyen magasztos lényekről nem volna helyénvaló az asztrális világról szóló könyvben beszélni.

Nem állíthatjuk, hogy bármelyik említett csoportba tartoznának, de talán mégis itt kell említeni a négy „Devaraja”-t, vagyis Angyali Királyt, ezeket a csodálatos és fontos lényeket. Ezek a királyok nem olyan értelemben angyaliak, mint az angyalok, és nem az angyali birodalom fölött uralkodnak, hanem a négy „elem”, vagyis föld, víz, levegő és tűz fölött, a bennük lakozó természeti szellemekkel és elemi anyagokkal. Nem tudhatjuk, hogy milyen fejlődésen át emelkedtek jelenlegi hatalmuk és bölcsességük magaslatára, de úgy látszik, hogy nem haladtak át a miénknek megfelelő emberiségen.

Gyakran úgy írják le őket, mint a föld kormányzóit, vagy a négy világtáj angyalát, és hindu könyvek „Chatur Maharaja”-knak nevezik őket, és mindegyiknek külön nevet adnak, valamint az elemi lények seregeinek is, melyek hozzájuk tartoznak. Észak, kelet, dél és nyugat az övék, és a megfelelő színeik arany, fehér, kék és piros. A Titkos Tanítás említi őket, mint „szárnyas gömbök és tüzes kerek”-et, és a keresztény bibliában Ezékiel hasonló szavakkal igyekszik őket leírni. Minden vallás szimbológiájában találkozunk velük, és mint az emberiség védelmezőit, mindig nagy tiszteletben tartották őket.

Ők az ember karmájának végrehajtói földi élettartama alatt, ami által nagyfontosságú szerepet játszanak az emberi sorsban. A kozmosz nagy karmikus istenségei, akiket a Titkos Tanítás „Lipiká”-nak nevez, minden egyes személy tetteit mérlegelik, amikor asztrális élete végén a különböző princípiumai végleg szétválnak, és akkor olyan formát adnak át éterikus hasonmásának, amely a következő életében éppen alkalmas az illető karmája számára. Az Angyali Királyok, akik az „elemeknek” parancsolnak, összeállítják az arányt úgy, hogy pontosan megfeleljen a Lipikák szándékának.

Ők állandóan örködnek, és ellensúlyozzák azokat a folytonos változásokat, amelyeket az embernek életében saját és környezetének szabad akarata okoz, hogy ne legyen igazságtalanság, és a karma pontosan kihasson valami úton-módon. Emberi anyagi alakot tudnak öltetni, ha akarnak, és tudjuk, hogy ezt több ízben megtették.

A magasabb természeti szellemek mind, és a mesterséges elemi lények seregei az ő közegeikként működnek az ő szédítő munkájukban, és mégis az összes szál kezükben fut össze, és az egész felelősség az övék. Ritkán mutatkoznak az asztrális világban, és olyankor ők a legfigyelemreméltóbbak a nem emberi lakók közül. Aki az okkultizmust tanulmányozza, annak nem szükséges megmondani, hogy mivel hét nagy csoportra oszlik úgy a természeti szellemek, mint az elemi esszencia is, szükséges, hogy hét és nem csak négy Angyali Király legyen, de a beavatottak körén kívül keveset tudnak, és még kevesebbet mondanak a magasabb háromról.

III. Mesterséges lakók

Ez az asztrális lények legnagyobb csoportja, és a legfontosabb is az ember számára. Teljesen saját alkotásai, és karma szoros szálai fűznek hozzájuk úgy, hogy szüntelen és közvetlen hatást gyakorolnak az emberre. Félig értelmes lényeknek óriási tömege ez, melynek egyes tagjai olyan mértékben térnek el egymástól, mint az emberi gondolatok. Egyáltalán nem lehet őket rendszerbe beosztani, legfeljebb annyiban, hogy a legtöbb mesterséges elemi lényt az emberek többsége öntudatlanul és akaratlanul alkotja, a mágusok pedig határozott szándékkal, és van egy harmadik fajta csekély számú mesterségesen összeállított lény, aki tulajdonképpen egyáltalán nem elemi lény.

1. Öntudatlanul alkotott elemi lények. Az elemi esszencia számtalan fajtája, mely minden oldalról körülveszi az embert, kiválóan befolyásolható az emberi gondolat által. Még a kósza gondolatnak is az a hatása, hogy hirtelen sebesen mozgó, múltó formák felhőjét hívja elő, melyet fent leírtunk. Most azt nézzük, hogyan hat az emberi értelemnek határozott céltudatos gondolata vagy vágya.

Az előidézett hatás igen meglepő. A gondolat megragadja az idomítható elemi esszenciát, és rögtön megfelelő alakú élő lényt formál belőle, mely ha egyszer így létrejött, többé nincs megalkotójának alárendelve, hanem saját életét éli, amelynek hossza megfelel az őt életbehívó gondolat vagy kívánság erejének. Tény az, hogy csak addig él, amíg a gondolaterő összetartja. A legtöbb ember gondolatai olyan múltók és határozatlanok, hogy az általuk formált elemi lények csupán egy pár percig, vagy néhány óráig élnek. De egy gyakran ismételt gondolat vagy komoly kívánság által alkotott elemi lény napokig is élhet.

Az átlagember gondolatai nagyjára önmagára vonatkoznak, ezért az elemi lények, melyeket életbe hívnak, körülötte lebegnek, és igyekeznek az őket éltető gondolat ismétlését

előidézni, mert az ilyen ismétlések nem új elemi lényeket alkotnak, hanem már létezőknek adnak új erőt és életet. Aki gyakran és tartósan kívánja ugyanazt, olyan asztrális kísérőt alkot magának, mely hogyha újabb és újabb gondolattal táplálja, évekig üldözheti, és mind erősebbé válik, s az embert mindjobban hatalmába keríti. Ha ez a vágy gonosz volt, akkor könnyen érthető, hogy hatása a jellemre milyen végzetessé válhat.

Még több jót vagy rosszat teremt az ember gondolataival, melyeket másokról gondolt, mert ezek nem maradnak alkotójuk körül, hanem az illető köré csoportosulnak, aki a gondolat tárgyát képezi. A jóságos gondolat vagy jókívánság bárki iránt barátságos mesterséges elemi lényt alkot és vetít feléje. Ha a kívánság határozott, mint például az, hogy az illető betegségéből felgyógyuljon, akkor az elemi lény olyan erőt képvisel, mely fölötte lebeg, és előmozdítja gyógyulását, és elhárítja azokat a befolyásokat, amelyek a gyógyulást hátráltatják. Az elemi lény, mely így működik, meglehetősen értelmesnek és alkalmazkodónak látszik, holott tényleg csupán olyan erő, mely a legkisebb ellenállás irányában halad, állandóan ugyanegy irányba nyomulva hasznát veszi minden adott vezetéknek úgy, mint a tartályban levő víz nyomban megtalálja egy tucat zárt cső között az egy nyitottat, és kiözönlik rajta.

Ha a kívánság csak határozatlan általános jókívánság, akkor is annak megfelelően az elemi esszencia csodás befolyásolhatósággal olyan lényt alkot, mely erejét legelőnyösebben és a legkönnyebben elérhető módon árasztja az illetőre. Mindenesetre a kiárasztható erőmennyiség és az elemi lény élettartama az eredeti gondolat vagy kívánság erejétől függ, mely megalkotta. Bár az is előfordul, hogy más ugyanoda irányuló jókívánság és barátságos gondolat éltetheti, erősítheti és meghosszabbítja életét.

Továbbá úgy látszik, hogy mint minden más lényt, az az ösztönszerű vágy serkenti, hogy életét meghosszabbítsa, mely által visszahat megalkotójára mint olyan erő, mely állandó ismétlését igyekszik előhívni annak az érzésnek, mely őt létrehozta. Másokat is hasonlóképpen befolyásol, akikkel találkozik, de ez a kapcsolat természetesen nem olyan tökéletes.

Mindaz, amit itt a jókívánságok és barátságos gondolatok hatásáról elmondtunk, az ellenkező irányú rossz kívánságokra és haragos gondolatokra is vonatkozik. Ha elgondoljuk, hogy milyen nagymennyiségű irigység, gyűlölet és szeretetlenség létezik a világban, könnyen megérthetjük, hogy micsoda szörnyű teremtések láthatók a mesterséges elemi lények közt. Akinek a gondolatai vagy vágyai rosszindulatúak, állatiasak, érzékiek vagy fukarok, az magával viszi saját fertőző légkörét, teli azokkal az undok lényekkel, melyeket teremtett, és melyek kísérő társai. Az ilyen ember nemcsak maga sajnálatraméltó, hanem veszedelmes embertársai számára, mert aki szerencsétlenségére találkozik vele, az ki van téve az őt körülvevő szörnyűségek hatásában rejlő erkölcsi fertőnek.

Az irigy vagy féltékeny gyűlölet érzése egy másik személy iránt gonosz elemi lényt küld az illetőre, mely fölötte lebeg, és gyenge oldalát keresi, hogy azon át hathasson. Ha az ilyen érzés kitartó, akkor az elemi lényt állandóan táplálja, és ezáltal hosszú időre nyújthatja nem kívánatos tevékenységét. Csak akkor hathat arra, aki felé irányították, ha az illetőnek is van valami rokonhajlama. A tiszta gondolkozású és rendes életű ember aurájáról lehullnak az ilyen befolyások, mert mit sem találnak, amibe belekapaszodhatnának, s azért egy különös törvény hatása alatt teljes erejükkel visszahatnak eredeti alkotójukra. Benne rokonteret találnak tevékenységük számára, és így a rossz kívánságának karmája ugyanazt a lényt használja eszközü, melyet ő maga hozott létre.

Alkalomadtán előfordul, hogy az ilyen mesterséges elemi lény különböző okoknál fogva sem a céljára, sem küldőjére nem tudja erejét kiontani, és akkor vándorló démonná válik. Az elemi lényt könnyen magához vonzza az, aki hasonló érzelmeket táplál, mint amelyek alkották. Az elemi lény ezáltal serkenti az érzelmeket, hogy belőlük erőt nyerjen, vagy pedig ráontja rossz befolyásának egész tömegét, amint erre alkalom nyílik. Ha elég erős, gyakran megragad valami arra haladó burkot, és benne lakik egy ideig, mert azáltal takarékosabban tudja kezelni borzasztó készletét. Ilyen formában médiumon át tud megnyilvánulni, és a jól ismert barát szerepében, melynek magát tettet, néha még olyan emberekre is hathat, akiket máskülönben nem igen tudna befolyásolni.

Mindez mutatja, hogy milyen fontos gondolataink fölött szigorúan uralkodni. Sok jóindulatú ember, aki szóban és tettben nagyon óvatos, ami felebarátai iránti kötelességét illeti, azt hiszi, hogy gondolatai nem tartoznak másra, és ezért különböző irányba hagyja őket kicsapongni anélkül, hogy észrevenné, hogy gonosz romboló lényeknek seregével népesíti a világot.

Ijesztő felvilágosításként hatna az ilyen emberre, ha alaposan megértené a gondolat és kívánság hatását, mellyel mesterséges elemi lényeket teremt, másrészt sok szeretetteljes és hálás léleknek nagy vigaszul szolgálna, akik le vannak sújtva, mert úgy érzik, hogy jótevőik bőkezű jóságát nem tudják viszonzni. Barátságos gondolatot és őszinte jókívánságot éppoly könnyen és hathatósan küldhet a legszegényebb, mint a leggazdagabb, és majdnem mindenkinek módjában van, aki fáradságot vesz magának, hogy szeretett rokonai, barátai vagy gyermekei mellé őrangyaloszerű lényeket állítson, ha a világ bármely részében tartózkodnak is.

Sok anyának a szeretetteljes gondolatai és imádságai váltak gyermekének őrangyalává, melyek segítették és védték. Kivétel csak az olyan majdnem lehetetlen eset, amikor a gyermekben nem volt semmi, ami a jóra felelt volna. Az ilyen őrangyalt gyakran lehet látnoki képességgel látni, és volt olyan eset is, amikor egyikük eléggé materializálódott, hogy pillanatnyilag fizikai szemmel is láthatóvá vált.

Azt a különös tényt is meg kell említeni, hogy még miután az anya átmegy a mennyei világba, a szeretete, melyet gyermekeire kiáraszt, akikről azt képzelem, hogy őt körülveszik, tovább is hat a gyermekekre, bár még ebben a világban élnek, és támogatja az őket őrző mesterséges elemi lényt, amíg a gyermekek maguk is meghalnak. Blavatskyné megjegyzi, hogy az anya szeretetét az élő gyermekek mindig megérik, mutatkozni fog álmukban, és gyakran egyéb eseményekben, mint a sors védő keze, amely veszélyektől megmenti őket, mert a szeretet erős pajzs, melyet tér és idő nem korlátoz. Az őrangyalok beavatkozásáról szóló történeteket nem szabad mind a mesterséges elemi lények tevékenységének tulajdonítani, mert sok esetben ezek az „angyalok” élő vagy nemrég elhalt emberi lények voltak, és az is előfordult, bár ritkán, hogy tényleg angyalok.

A komoly kívánságnak ez a hatalma, - különösen ha gyakran ismétlődik, hogy tevékeny mesterséges elemi lényt teremt, mely erővel saját beteljesedésének irányában halad, - a tudományos magyarázata annak, amit áhítatos, de nem bölcselkedő emberek az imádságra való válasznak neveznek. Vannak esetek, bár jelenleg ritkán, amikor az imádkozó egyén karmája megengedi, hogy egy Adeptus vagy tanítványa közvetlenül segítségére lehessen, és még ritkábban, hogy egy angyal vagy barátságos természeti szellem beavatkozzék, de mindenesetre a segítség legkönnyebb és legszembeötlőbb formája, hogy a kívánság által alkotott elemi lényt erősíti, és értelmesen irányítja.

Egy különös és tanulságos esettel találkozott nem régen egyik kutató, amiből látható, hogy kedvező körülmények közt milyen kitartó az ilyen mesterséges elemi lény. Aki az ilyen tárgyokról szóló irodalmat ismeri, tudja, hogy a régi családok közül sokban él a halál előtti figyelmeztetés hagyománya, mely valamilyen jelenség által többnyire néhány nappal előbb figyelmezteti a családfőt a bekövetkezendő eseményre. Szép példa erre az Oxenham-család jól ismert története, mely szerint Erzsébet királynő ideje óta fehér madár jelenik meg, hogy a család valamely tagját a közelgő halálról értesítse, egy másik esetben halotti kocsi érkezik a kastély kapujához, mikor a halál közeleg.

Egy ismerős családdal kapcsolatban hasonló fajtájú jelenség mutatkozott, de sokkal közönségesebb és kevésbé feltűnő, mint a fent említettek. Abban áll, hogy a haláleset előtt három nappal ünnepélyes és hatásos halotti zenét hallanak. A család egyik tagja, aki már két esetben maga hallotta ezt a titokzatos zenét, és meggyőződhetett a figyelmeztetés helyességéről, továbbá tudva, hogy a családi hagyomány szerint több századon keresztül ugyanaz ismétlődött, okkult módon látott hozzá, hogy a különös jelenség okát megfejtse.

Az eredmény váratlan, de érdekes volt. A XII-ik században a családfő elment a kereszties háborúba, mint sok más hősi ember, és magával vitte a legfiatalabb és kedvenc fiát, hogy az lovagi sarkantyúját elnyerje a szent háborúban. Az apa leghőbb vágya ennek a reményteljes ifjúnak a sikere volt, de a fiatalember elesett a harcban, és a kétségbeesett apa nemcsak a fia halálát gyászolta, hanem azon is búsult, hogy oly hirtelen, a gondatlan és nem egészen feddhetetlen ifjúság derekán ragadta el a sors. Az apai szívnek ez annyira fájt, hogy visszavonult a lovagi élettől és szerzetes lett, hogy élete hátralevő részét imával töltse, nemcsak fia lelki üdvéért, hanem a célból is, hogy utódait ne érhesse, ami egyszerű és vallásos lelkének borzasztó veszélynek tűnt: váratlan halál. Évekig napról-napra lelkének egész energiáját ebbe az egy erős kívánságba öntötte, és biztosan hitt abban, hogy valamiként a hön kívánt eredmény beteljesül.

Aki az okkultizmust tanulmányozza, könnyen megállapíthatja, hogy az ilyen határozott és hosszantartó gondolatáramnak mi a hatása. Jó szerzetesünk óriási erejű mesterséges elemi lényt teremtett, mely saját céljainak elérésében végtelen leleményes, és azt olyan erő-készlettel töltötte meg, mely kívánságait hosszú időn keresztül teljesítheti. Az elemi lényt tökéletes töltésű áramtelephez hasonlíthatjuk, és tekintettel eredeti erejére, és hogy aránylag milyen ritkán kell használnia, nem csodálkozhatunk, hogy még most is kitűnő erővel bír, és figyelmezteti az öreg kereszties vitéz egyenes leszármazottait bekövetkező halálukról azáltal, hogy a 800 évvel ezelőtt Palesztinában elesett fiatal hős temetési zenéjét ismétli.

2. Tudatosan alkotott elemi lények. Ilyen eredményeket értek el a gondolaterejükkel olyan emberek, akik egyáltalában nem voltak tudatában annak, hogy mit csinálnak, könnyen elképzelhetjük tehát, hogy a mágus, aki ismeri a tárgyat, és láthatja az előállított eredményt, milyen hatalommal bír ezen a téren. Tény az, hogy az okkultizmusnak úgy a fehér, mint a sötét irányát követő egyének gyakran használnak munkájukban mesterséges elemi lényeket, és alig van olyan feladat, amit ezek a teremtmények véghez ne tudnának vinni, ha tudományosan készítették, és ügyességgel és tudással irányítják őket. Mert aki tudja, hogy hogyan lehet, az az elemi lényel összeköttetést fog fenntartani, és irányítja, bármily messze működik is, úgyhogy az elemi lény úgy cselekszik, mintha mesterének teljes értelmével bírna.

Ilyen módon határozott és hathatós őrangyalokat alkottak már, bár valószínűleg ritkán engedi meg a karma az egyén életébe való ilyen beavatkozást. Az Adeptusok tanítványának azonban feladata lehet, hogy megkockáztassa, és szembeszálljon olyan erőkkal, melyeket se-

gítség nélkül nem tudna legyőzni, és akkor olyan védelmezőkre találhat, akik hatalmas és éber öröknek bizonyultak.

A fekete mágia előrehaladottabb módszereivel is lehet hatalmas mesterséges elemi lényeket előállítani, és az ilyen lények már sok gonoszat tettek a maguk módján. De ezekről is, mint az előbbi csoportbeliekről állíthatjuk, hogy ha olyan emberre irányítják őket, akit jelleme tisztasága miatt nem bánthatnak, akkor borzasztó erővel hatnak vissza alkotójukra. Ez annak a középkorbeli történetnek az alapja, amely szerint a varázslót az általa hívott démonok darabokra tépték.

Előfordul, hogy az ilyen lények alkalomadtán különböző okokból kifolyólag kiszabadulnak azoknak a hatalma alól, akik őket használni akarják, és ilyenkor céltalanul vándorló démonokká válnak, mint az előző csoport közül némelyek. Ide a jelen csoportbeliek sokkal okosabbak és erősebbek, élettartamuk is hosszabb, tehát ennek megfelelően veszélyesebbek. Kivétel nélkül mindig az életüket akarják ezek a lények meghosszabbítani vagy azáltal, hogy mint vámpírok kiszívják az emberek életerejét, vagy arra készítetik őket, hogy áldozzanak nekik, és a félig vad törzseknél gyakran sikerült a falu vagy család isteneként elismerést nyerniük.

Az olyan istenség, amely vérontással összefüggő áldozatokat kíván, ezeknek a lényeknek mindig a legalacsonyabb és legundorítóbb fajtájába sorolható, más kevésbé visszataszító fajtájúak megelégszenek rizs és egyéb főtt étel áldozásával. India némely részében mai napig is mindkét fajta található, és Afrikában valószínűleg még számosabban.

A táplálék által, melyet az áldozatokból nyernek, és még inkább az életeréből, melyet a híveikből kiszívnak, sok évig meghosszabbíthatják életüket, sőt évszázadokig is, és elég erejük marad, hogy alkalomadtán közepes jelenségeket létesítsenek, hogy követőik hitét és lelkesedését serkentsék. Ha azonban a szokott áldozatokat elhanyagolják, akkor mindig valami módon kellemetlenkednek. Egy indiai faluban például azt találták, hogy valahányszor elmulasztották a helybeli istenséget rendszeresen táplálékkal ellátni, hirtelen tűz tört ki házaikban, néha három-négy helyen egyszerre, olyan körülmények közt, hogy emberi közreműködést lehetetlen volt feltételezni. Ilyen és hasonló történeteket gyakran lehet hallani abban a csodákkal teli országban.

Úgy látszik, az atlantiszi mágusoknak, „a sötét arc urainak” az volt egyik különleges művészete, hogy kiválóan erős és életteljes mesterséges elemi lényeket tudtak alkotni. A Titkos Tanítás említi, hogy mire voltak képesek; beszélő állataik voltak, akiket véráldozattal kellett lecsendesíteni, nehogy felébresszék gazdáikat, és figyelmeztessék őket a fenyegető pusztulásra. De ezektől a különös állatoktól eltekintve egyéb mesterséges elemi lényeket is alkottak, akikről azt suttozzák, hogy olyan erősek és hatalmasak voltak, hogy némelyikük a mai napig is életben tudott maradni, habár több mint 11000 év múlt el a pusztulás óta, mely gazdáikat elsöpörte. A szörnyű indiai istennő (Káli), akinek a nevében híveinek borzasztó gonosztetteket kellett elkövetni, és akit a mai napig is leírhatatlan visszataszító rítusokkal tisztelnek, valószínűleg az atlantiszi rendszer maradványa, melyet el kellett söpörni, még a földrész elsüllyesztése és hatvanötmillió emberélet árán is.

3. Mesterséges emberi lények. Ebbe a csoportba csak kevesen tartoznak, de egy modern nagy mozgalommal való összeköttetésük révén a számukra nézve egész aránytalan fontosságot szereztek, mert bár határozottan emberiek, oly távol esnek a rendes emberi fejlődéstől, annyira egy kívülálló akarat produktumai, hogy talán helyesebben a mesterséges lények közé sorolandók.

Leírásukat legkönnyebben történetükkel kezdhetjük, és e célból a nagy atlantiszi fajra kell visszatekinteni. Amikor ennek a figyelemreméltó népnek az Adeptusaira és okkult iskolára gondolunk, természetesen eszünkbe jutnak azok a gonosztettek, amelyekről Atlantisz hanyatlásával összefüggésben hallottunk. De ne felejtjük el, hogy az önzés és hanyatlás kora előtt hatalmas civilizációja sok nemeset és bámulatra méltót hozott létre, és vezetőik közt találjuk azokat, akik most az emberiség által eddig elért legmagasabb fokon állnak.

A jó törvény Adeptusai által alkotott központok egyike a beavatást megelőző okkult tanulmány céljából Amerikában volt, amely ország akkoriban egy atlantiszi uralkodónak hódolt, „az Arany Kapu isteni uralkodói” egyikének. Bár sok viszontagságnak volt kitéve, és székhelyét egyik országból a másikba kellett áthelyeznie, amint azokat a későbbi civilizáció zavaró elemei sorban elárasztották, ez a központ még ma is létezik, és még ugyanazt a régi világbeli szertartást használja, sőt még szent és titkos nyelvként ugyanazt a régi atlantiszi nyelvet tanítja, amelyet alapításakor használtak sok ezer évvel ezelőtt.

Ez a központ még most is az, ami eleinte volt, tiszta és emberszerető okkultisták köre, akik tanítványaikat, kiket erre érdemesnek találtak, messze vezethetik a tudás útján, és a birtokukban levő pszichikai erőket csak a legszigorúbb megpróbáltatások után ruházzák a jelöltekre. Tanítói nem állnak az Adeptus színvonalán, mégis száz meg száz ember tanulta meg általuk, hogy miként lehet az ösvényt megtalálni, mely őket későbbi életükben Mesterré tette. Nem közvetlen része ez a Himalájai Testvériségnek, de ez utóbbinak némely tagja elmúlt életeiben összefüggésben állt az amerikai körrel, és azért több mint közönséges baráti jóindulatot tanúsít ténykedésével szemben. Sőt jól emlékszem, hogy a kör jelenlegi vezetője mély hódolattal adózott az egyik Mester képének.

Vezetőik, bár magukat és társaságukat szigorúan a háttérben tartották, időnként minden tőlük telhetőt megtettek, hogy az igazság előmenetelét a világban elősegítsék. Egy évszázaddal ezelőtt kétségbeestek az Európában és Amerikában dúló anyagiasság miatt, mely minden szellemi irányt elfojtott, és elhatározták, hogy újfajta módszerrel próbálják leküzdeni a materializmust. Minden gondolkodó embernek alkalmat akartak nyújtani, hogy meggyőződ-hessen az élet létezéséről a fizikai testen kívül is, amit a tudomány hajlandó volt tagadni. Maga a jelenség, melyet mutattak, nem volt ugyan egészen új, mert a történelemben is hallottunk egyik-másik formájáról, de a megszervezése, és hogy szinte parancsszóra lehet előállítani, ez határozottan újdonság a modern világ számára.

Az a mozgalom, amelyet így megindítottak, lassanként a modern szellemidézés kiterjedt rendszerévé fejlődött. A kezdeményezőket nem lehet a bekövetkezett eredményekért felelőssé tenni, de meg kell hagyni, hogy céljukat annyiban elérték, amennyiben tömegesen sikerült meggyőződés nélküli embereket valamilyenfajta túlvilági életben való hitre megtéríteni. Ez kétségtelenül nagyszerű eredmény, de vannak, akik azt tartják, hogy túl nagy áron érték el.

A módszer az volt, hogy egy közönséges halandót halála után az asztrális világban teljesen felébresztettek, és bizonyos mértékig kioktatták az ottani erők és lehetőségek felől, azután rábízta egy spiritiszta kört. Ez az illető hasonlóképpen más elhalt egyéneket tanított ki, és mindannyian azokra hatottak, akik szeánszaikat látogatták, és médiummá fejlesztették őket, úgyhogy a spiritizmus nőtt és virágzott. Kétségtelen, hogy az eredeti kör élő tagjai alkalomadtán megjelentek asztrális formában a szeánszokon - sőt talán még most is megjelennek, de legtöbb esetben megelégedtek azzal, hogy olyan utasítást és vezetést adnak az általuk megbízott személynek, amilyent szükségesnek tartanak. Úgy látszik, a mozgalom sokkal gyorsab-

ban növekedett, mint tervezői elvárták, és nemsokára egészen túlszárnyalta az ellenőrzésüket, úgyhogy a későbbi fejleményekért nem közvetlenül felelősek.

Azoknak a felfokozott asztrális élete, akiket a körök vezetésével megbíztak, késleltette természetes haladásukat, és bár az volt a terv, hogy amit így veszítenek, azért teljesen kárpótolja őket jó karmájuk, melyet azáltal szereztek, hogy másokat az igazsághoz vezetnek; mégis nemsokára kiderült, hogy lehetetlen ilyen „szellem-vezető”-ket hosszabb ideig használni anélkül, hogy komoly és maradandó baj ne származna ebből számukra. Ezért némely ilyen „vezető”-t visszahívtak, és másokat küldtek helyettük, más esetben nem volt kívánatos változásokat létesíteni, és akkor alkalmazták azt a figyelemreméltó módszert, mely által ez a különös teremtménycsoport: a mesterséges emberi lény keletkezett.

Az eredeti „vezető” magasabb princípiumainak megengedték, hogy igen késleltetett fejlődésüket folytathassák, és tovább haladjanak a mennyei világba. De az „árnyékot”, melyet hátrahagyott, elfoglalták, visszatartották és erősítették úgy, hogy bámulói körében megjelenhessen, mint azelőtt. Ezt eleinte az eredeti kör tagjai maguk csinálták, de ez a módszer kellemtelen, vagy alkalmatlan lehetett, vagy talán erőpazarlásnak tekintették. Ugyanezek az ellenvetések vonatkoztak a mesterséges elemi lény ilyen célú használatára is, ezért később úgy határoztak, hogy az az elhalt személy, aki a régi „szellem-vezető”-t követte volna ilyen minőségben, foglalja el az utóbbinak az árnyékát, vagy burkát, és egyszerűen az ő külsejét hordja megjelenésekor.

Állítólag az eredeti csoport némely tagja ellenvetette, hogy bár a cél egészen jó lehet, mégis egy bizonyos mértékű megtévesztéssel jár, de az általános vélemény az volt, hogy az árnyék ugyanaz maradt, és az eredeti tulajdonosa alacsonyabb értelméből tartalmaz egy keveset, úgyhogy ezt nem lehet megtévesztésnek nevezni. Így keletkezett tehát a mesterséges emberi lény, és némely esetben már többszörösen kicserélték anélkül, hogy azt bárki is gyanította volna. Másrészt a spiritizmus tanulmányozói megfigyelték, hogy hosszabb idő elteltével a „szellem-vezető” jellemében és modorában hirtelen változás észlelhető. Szükségtelen megjegyezni, hogy az Adeptusok testvérsége közül senki soha ilyenfajta mesterséges lényt nem csinált, de Ők nem avatkozhattak bele mások eljárásába, akik helyesnek találták így cselekedni. Ennek a módszernek egyik gyenge oldala, hogy az eredeti körön kívül mások is átvehetik, és nincs semmi, ami a fekete mágusokat abban gátolná, hogy üzengető „szellemeket” alkossanak - mint ahogyan ezt már tényleg meg is tették.

Ezzel a csoporttal be is fejeztük az asztrális világ lakóiról szóló áttekintést. A fentebb említett kivételtől eltekintve elég tökéletes, de még egyszer hangsúlyozom, hogy az óriás tárgynak csupán körvonalait vázolja, melynek részletes leírásához egy egész élet tanulmánya és nehéz munkája volna szükséges.

NEGYEDIK FEJEZET

Jelenségek

Egy bizonyos szempontból ennek kellene a könyv első fejezetének lennie az utolsó helyett, mert ennek az anyagából keletkezett a többi.

Bár ebben a kézikönyvben több fizikainál magasabb jelenséget említettem és magyaráztam bizonyos mértékig, szükségesnek tartom végül még azokat a tárgyakat felsorolni, amelyekkel a tanulmányozó leggyakrabban találkozik, és megmagyarázom, hogy minek tulajdonítjuk keletkezésüket. Az asztrális világbeli lehetőségek azonban olyan változatosak, hogy majdnem minden általunk ismert jelenséget több különböző módon lehet előállítani, úgyhogy csupán általános szabályokat lehet erre vonatkozólag felállítani.

Jó példa erre a szellemjárás, mert ez alatt a kifejezés alatt az asztrális világ majdnem bármely lakóját érthetjük. Pszichikai képességű egyének állandóan látnak ilyesmit, de ha közönséges ember „szellemet lát”, akkor valószínűleg vagy a szellem materializálódott, vagy az illetőnek pillanatnyi pszichikai látása volt. Ha ez a két lehetőség nem volna olyan ritkaság, akkor utcáinkon épp oly gyakran találkozoznánk szellemekkel, mint élő emberekkel.

Ha szellemet látunk egy sír fölött lebegni, az valószínűleg egy nemrég eltemetett ember éterburka, de lehetséges az is, hogy egy élő ember álmában asztráltestében látogatja egyik barátjának sírját. Lehet azonban materializált gondolatforma is, vagyis mesterséges elemi lény, melyet valakinek a gondolatereje alkotott, aki magára gondol, amint ezen a helyen jelen van. Akinek asztrális látása van, könnyen megkülönböztetheti ezeket a változatokat egymástól, de a gyakorlatlan ember mindet szellemnek nevezi.

Halottak megjelenése. Nem ritka eset, hogy valaki halála előtti pillanatban megjelenik másutt, és ez gyakran tényleg a haldokló látogatása asztrális formájában, bár az is lehetséges, hogy egy barátját akarta meglátogatni, mielőtt ismeretlen környezetbe menne át, és ezáltal gondolatformát létesített. Néha előfordul, hogy a látogatás a halál utáni pillanatban történik, és akkor a látogató tényleg szellem, de több oknál fogva a megjelenés ilyen fajtája ritkább, mint a másik.

Kísértetek által látogatott helyek. Gyakran a gonosztevő gondolatformája alkotja a kísértetet azon a helyen, ahol a gonosztettet elkövette, mert a gonosztevő, akár élő, akár halott, de különösen ha meghalt már, állandóan újra meg újra végiggondolja cselekedetének körülményeit. Természetesen ezek a gondolatok különösen elevenek az eredeti gonosztett évfordulóján, ezért gyakran ez alkalomból olyan erős gondolatformákat alkot, melyek materializálódnak és pusztán szemmel is láthatók. Innen ered az effajta jelenségek időszakisága. A megátalkodott gonosztevők azonban már túl elfásultak, hogy egy bizonyos tettük emlékezete különösebben megindítsa őket, és az ilyen esetben más tényezők szerepelnek.

Még az is közrejátszik az ilyen jelenségek alkalmával, hogy ahol bármilyen megrázó értelmi nyugtalanság fordul elő - legyen az borzalom, fájdalom, szomorúság, gyűlölet, vagy bármifajta erős szenvedély érzése -, mindez oly erős benyomást hagy hátra az asztrális anyagban, mely az ilyen helyeket körülveszi, hogy aki a legcsekélyebb pszichikai képességgel bír, határozottan meg kell, hogy érezze. Ha még egy kissé fokozhatná érzékenységét, az egész

jelenetet láthatná, amint minden részletével lejátszódik szeme előtt, és ez esetben azt mondaná, hogy az kísértet által látogatott hely, és ő látta a szellemet. Az olyan ember is kellemetlen benyomást nyer, aki egyáltalán nem pszichikai képességű, és sokan rosszul érzik magukat az ilyen helyeken, bár maguk sem tudják, hogy kényelmetlenségüket a borzalomnak és gonosz-tettnek az asztrális anyagban hátrahagyott nyomai okozzák, és visszataszító asztrális lények, akik az ilyen helyek körül állandóan nyüzsögnek.

A **családi kísértetek**, akik az ősi kastélyokhoz tartoznak csodálatos történetekben, lehetnek gondolatformák, vagy az asztrális anyagban hátrahagyott élénk benyomások, vagy tényleg földhöz kötött ősök, akik még mindig azt a helyet látogatják, mely életükben gondolataik és vágyaik középpontját képezte.

Egy másik fajta kísértetet már említettem, mely **köveket dobál, harangoz**, vagy edényeket tör, ez majdnem kivétel nélkül az elemi erők munkája, melyet vagy valami tudatlan egyén ügyetlen igyekezete indít meg, aki élő barátainak figyelmét ezáltal magára akarja vonni, vagy gyerekes, haszontalan természeti szellemek csinálják szándékosan. Ez a „Poltergeist”.

A természeti szellemektől ered mindaz, ami valóság van a tündérmesékben, melyek bizonyos vidékeken oly gyakoriak. Az elhagyatott hegyvidék lakói közt nem ritkán fordul elő az időszaki látnoki képesség, ami által a késői vándor megfigyelheti a tündérek vidám játékát. Néha rászedik megriadt áldozatukat, és például házakat varázsolnak eléje, ahol ő tudja, hogy valójában nincs ház. Az ilyen káprázat nemcsak pillanatokig tarthat, hanem hosszas és megdöbbentő képzeletbeli kalandokat élhet át az ember, míg végül hirtelen eltűnik a csodás környezet, és ő egyedül találja magát valami elhagyatott völgyben, vagy szeles síkon. Másrészt nem megbízható minden tündérekről szóló történetet, mint tényeken alapulót elfogadni, mert falun a legdurvább babona vegyül beléjük, amit az előforduló borzasztó gyilkosságok is mutatnak.

Ugyanezeknek a lényeknek tulajdonítható a spiritiszta szeánszokon előforduló fizikai jelenségek nagy része, sőt sok szeánszot kizárólag ezek a pajkos teremtések tartottak. Az ilyen ülés könnyen egészen meglepő mutatóványokat hozhat magával, mint pl. felelet kérdésekre, ál-üzenetek átadása kopogás által, szellemfények, távollevő tárgyak elhozása, a jelenlevők gondolatainak olvasása, iratok és rajzok vetítése, sőt még materializáció is.

Tény az, hogy ha a természeti szellemek a fáradságot vennék, oly szeánszot tarthatnának, amely vetekedne a legcsodálatosabbal, melyről valaha olvastunk. Mert bár van olyan jelenség, amit nem tudnának könnyen előállítani, olyan bámulatosan el tudják kápráztatni az embereket, hogy könnyűszerrel elhitetnék az egész kört, hogy a jelenség tényleg megtörtént - kivéve persze, ha olyan ember lenne jelen, aki a megfigyelésben gyakorlott, és megérti fogásaikat. Az ilyen tudná, hogyan kell őket ebben megakadályozni. Általában azt mondhatjuk, hogy amikor egy szeánszon buta viccek és ízetlen tréfák fordulnak elő, ott bizonyosak lehetünk az alsóbbrendű természeti szellemek jelenlétéről, de lehet hanyatlott típusú ember is, aki életében is az ilyen értelmetlenségekben örömét lelte.

Ami azokat a lényeket illeti, akik szeánszokon „üzenhetnek” vagy a transzban lévő médiumot megszállhatják, és rajta keresztül beszélhetnek: az ő nevük légió. Az asztrális világ sok különböző lakója között alig van egy fajta, melynek soraiból ne származhatnának. De a fenti magyarázatokból látható, hogy a legnagyobb valószínűség szerint nem jönnek magas színvonalról. A jelentkező szellem gyakran az, akinek vallja magát, különösen privát szeán-

szokon, melyeket művelt és komoly emberek vezetnek; de gyakran egészen más, és a szeánszok rendes látogatójának nincs módjában az igazit a hamistól megkülönböztetni, mert az asztrális világban oly nagy lehetőség nyílik a fizikai síkon levő személy félrevezetésére, hogy még abban sem bízhatunk, ami első pillantásra a legmeggyőzőbb bizonyítéknak mutatkozik.

Ha a jelentkező szellem az ember rég elvesztett testvérének mondja magát, akkor sem tudhatja biztosan, hogy ez az állítás helyes-e. Ha olyan tényről beszél, melyről csak az illető és testvére tudott, az sem meggyőző, mert tudjuk, milyen könnyen olvashatta értesülését az illető értelméből, vagy asztrális környezetéből. Még ha a szellem tovább megy, és olyasmit mond a testvére vonatkozólag, amit ő maga sem tudott, de ami később igaznak bizonyul, akkor is tudhatja, hogy még ezt az információt is az asztrális feljegyzésből nyerhette. Vagy amit maga előtt lát, az testvérenek az árnyéka lehet, és így emlékezőtehetségével bír anélkül, hogy máskülönben ő maga lenne. Egy pillanatig sem tagadjuk, hogy fontos közlemények származtak már szeánszokon olyan lényektől, akik pontosan annak nevezték magukat, akik tényleg voltak; csupán azt állítjuk, hogy a szeánszot és különösen nyilvános szeánszot látogató átlagember számára egész lehetetlen biztonságot szerezni afelől, hogy nem csapják-e be egy fél tucat különböző módon.

Egynéhány esetben a fentebb említett okkultisták körének tagjai, akik a spiritiszta mozgalmat kezdeményezték, médium által maguk adtak értékes tanítást mélységesen érdekes tárgyokról, de ez mindig csak szigorúan zártkörű családi szeánszokon történt, nem nyilvános mutatványoknál, ahol belépődíjat fizetnek.

Asztrális lehetőségek. Hogy azokat a módszereket megértsük, melyek által a jelenségek nagy csoportja keletkezik, szükséges azokat a lehetőségeket némileg megérteni, melyeket az asztrális világban működő személy alkalmazhat. Ez tárgyunknak olyan ága, melyet nem könnyű megmagyarázni, különösen, mert bizonyos szemmel láthatólag szükséges korlátozások védik. Segítségünkre lesz, ha szem előtt tartjuk, hogy az asztrális világ a fizikai nyúlványának tekinthető, és hogy az anyag éterállapotba mehet át (amikor bár nem kézzelfogható számunkra, de mégis tisztán fizikai anyag marad), ez mutatja, hogy az egyik miként olvad bele a másikba. A hindu felfogás szerint az éber állapot a fizikai és asztrálisikot magába foglalja, melynek hét része közül négy megfelel a fizikai anyag négy állapotának, és azonkívül még három asztrális osztály van, melyet fentebb magyaráztam meg.

Így aztán könnyebben megérthetjük az asztrális látást, vagy helyesebben asztrális érzékelést, melyet egy bizonyos szempontból úgy definiálhatnánk, hogy az ember végtelen kiterjedt számú, különböző fajta rezgést foghat fel. Fizikai testünkben a rezgések egy kis sorozatát mint hangot észleljük; egy másik kis sorozat, amely sokkal gyorsabb vibrációkból áll, mint fény hat ránk; egy harmadik mint villamosság; de végtelen nagyszámú közbeeső rezgés fizikai érzékeinkre egyáltalán nem hat, úgyhogy nem fogjuk fel őket. Könnyen érthető tehát, hogy mivel ezek a közbeeső rezgések a különböző hullámhosszak által előállítható változati-ikkal láthatók az asztrális világban, azért a természetet azon a színvonalán sokkal jobban megérthetjük, és sok olyan ismeretet szerezhethetünk, amely most még rejtett számunkra.

Ezek közül a rezgések közül némelyik egész könnyen áthalad a szilárd anyagon, ami megmagyarázza tudományosan az éterikus látás sajátosságát, bár az asztrális látást jobban és teljesebben magyarázza a negyedik dimenzió elmélete.

Tisztánlátás (clairvoyance). Világos, hogy aki asztrális látással bír, azáltal olyan dolgokat tehet, ami csodálatosnak látszik, pl. hogy csukott könyvben olvas. Ez a képesség tovább-

bá magába foglalja a gondolatolvasást (amennyiben a gondolatok befolyásolják az érzelme-
ket) és az asztrális áramlatok irányításának ismeretével együtt képesíti tulajdonosát, hogy egy
kívánt tárgyat a világ bármelyik részén megfigyelhessen. Láthatjuk, hogy a látnoki képesség
sok esete megmagyarázható, anélkül, hogy az ember az asztrális színvonal fölé emelkedne.
Bővebbet erről a „Clairvoyance” című könyvemben olvashatnak a különböző fajtáiról, szá-
mos példával.

Valóban gyakorlott és teljesen megbízható látnoki képesség még az asztrálsíknál ma-
gasabbra tartozó képességeket is ébreszt fel. A pontos **jövőbelátás** is teljes egészében egy
magasabb sík tartozéka, de gyakran pillanatnyi visszatükrözése mutatkozik a pusztá asztrális
látás számára, különösen az erre alkalmas környezetben élő egyszerű embereknél, amire Skó-
cia hegyvidéki népe jó példa.

Az asztrális világnak bármely értelmes lakója nemcsak látja ezeket az éterrezgéseket,
hanem ha megtanulja, hogy ezt hogyan lehet tenni, saját céljaira alkalmazhatja, sőt maga in-
díthatja meg őket.

Asztrális erők. A fizikainál magasabb erőkről nem sokat lehet jelenleg nyilvánosan
írni, sem azokról a módszerekről, melyekkel azokat kezelhetjük; de van okunk feltételezni,
hogy nemsokára egynéhánnyal legalább megismerkedik a világ. Megkísérlem anélkül, hogy a
megengedett határokat túllépném, az egyes jelenségek keletkezési módját vázolni.

Aki nagy tapasztalatot szerzett olyan spiritiszta szeánszokon, ahol fizikai eredménye-
ket állítottak elő, valószínűleg találkozott annak a majdnem ellenállhatatlan erőnek a bizonyí-
tékával, amely pillanatok alatt óriási súlyokat emel, stb., és ha az illető tudományos észjárású,
talán azon tűnődött, hogy honnan szereztek ezt az erőt, vagy milyen emelőszerkezetet hasz-
nálnak. Mint rendesen az asztrális jelenségeknél, ezt is több módon lehet előállítani, most
csak négyet említek.

1. Éteráramlatok. Állandóan nagy éteráramlatok söprik földünk felületét egyik sarok-
tól a másik felé, melyek éppoly ellenállhatatlanok, mint a tenger árja. Vannak módszerek,
melyekkel ezt az óriási erőt teljes biztonsággal lehet használni, bár a megfékezésére irányuló
gyakorlatlan kísérletek félelmetes veszéllyel járnának.

2. Éternyomás. A légköri nyomáshoz hasonló, de sokkal nagyobb éternyomás létezik.
Hétköznapi életünkben egyikről sincs tudomásunk, bár mindkettő létezik, és ha a tudomány
az étert úgy ki tudná vonni egy adott helyről, mint a levegőt, akkor ezt be is tudná bizonyítani.
A nehézség abban rejlik, hogy az éterállapotban levő anyag szabadon hatja át az összes alatta
levő halmazállapotú anyagot, úgy hogy még nincs fizikusainknak módjában az éternek egy
csoportját a többitől elkülöníteni. A gyakorlati okkultizmus azonban megtanít arra, hogy az
éternyomás hatalmas erejét hogyan lehet használni.

3. Szunnyadó energia. A potenciális erőnek bőséges raktára található az anyagban,
amint az a finomabból a durvába süllyedt, amely folyamatot involúciónak nevezzük. Azáltal,
hogy az anyag állapotát megváltoztatjuk, ennek az erőnek egy része felszabadul, és használ-
hatóvá válik, hasonlóképpen, mint ahogyan a látható anyag állapotváltozásából hőenergiát le-
het felszabadítani.

4. Szimpatikus rezgések. Sok kisebb-nagyobb meglepő eredményt lehet általa elérni,
amit a rokon rezgések elvének kiterjedésének nevezhetünk. A fizikai világból vett példák in-
kább torzítják, mint magyarázzák a jelenségeket, mert mindig csak részint lehet őket alkal-

mazni, de a mindennapi életből két esetet említek, melyek segítenek a tárgyunk megvilágításában, ha a hasonlatot nem vesszük betű szerint.

Ismert tény, hogy ha egy hárfa egyik húrját erősen megrezdítjük, ez a mozgás rokon vibrációkat hív elő a közelébe helyezett más hárfák megfelelő húrjain, ha össze vannak hangolva. Azt is tudjuk, hogy ha nagy sereg katona vonul át egy lánchídon, akkor nem szabad egyszerre lépniük, mert a rendes menetelés tökéletes szabályossága olyan rezgésbe hozná a hidat, amely minden lépéssel fokozódna, amíg az acél ellenálló-képességének határát túllépné, és akkor az egész szerkezet darabokra törne.

Ha erre a két hasonlatra gondolunk (és nem felejtjük el, hogy csak részben alkalmazhatók), érthetőbbé válik, hogy ha valaki pontosan tudja, milyen hosszúságú rezgéseket kell megindítani - vagyis úgyszólván ismeri a kívánt anyagfajtának a rezgési alaphangját, - ezzel az alaphanggal nagyszámú rokon rezgést hívhat elő. Ha ezt a fizikai világban tesszük, nem fejlesztünk külön erőt, de az asztrális világban másként áll a dolog, mert anyaga kevésbé renyhe, és ha rokon rezgések tevékenységre hívják, saját élő erejét hozzáadja az eredeti impulzushoz, melyet azáltal sokszorosára növelhet, és ez eredeti serkentés ismétlése által - mint mikor a katonák a hídon átmennek - a rezgéseket annyira felfokozhatjuk, hogy az eredmény látszólag egyáltalán nincs arányban az eredeti okhoz. Sőt azt mondhatnánk, hogy a nagy Adeptus kezében, aki a lehetőségeket teljesen uralja, ez az erő szinte korlátlan, mert magát a világegyetemet a kimondott szó (ige) rezgései építették fel.

Mantrák. (Varázs-szavak). Az a fajta bűvös szó, ami nem valami elemi lény által éri el hatását, hanem csupán azáltal, hogy bizonyos hangokat ismételnék, szintén szimpatikus rezgések működésétől függ.

A feloszlás (dezintegráció) jelenségét végtelen gyors rezgések okozhatják, melyek legyőzik az illető tárgy molekuláinak összetartó erejét. A rezgéseknek egy más fajtája még gyorsabb rezgésekkel alkotó atomjaira bontja a molekulákat. Az olyan testet, amelyet ilyen módon éteri halmazállapotba tettünk át, az asztrális áramlat igen gyorsan viheti egyik helyről a másikra, és ha az eredeti rezgések, melyek éterivé tették, megszűnnek, akkor az éter nyomása kényszeríti, hogy visszatérjen előbbi alakjába.

Eleinte talán nehéz megérteni, hogy miképpen lehet az így kezelt tárgy formáját megtartani. Mert ha egy fémtárgyat, pl. egy kulcsot beolvasztunk és a hő által halmazállapotát gőzneművé változtatjuk, majd elvonjuk a meleget akkor - bár visszanyeri szilárd halmazállapotát - nem lesz többé kulcs, hanem csak fémdarab. Az ellenvetés helyes, csak a hasonlat nem. Az elemi esszencia, mely a kulcsot alkotja, szétszólana azáltal, ha állapotát megváltoztatnák, nem mintha az anyag esszenciájára hathatna a hő, hanem ha időszaki szilárd testét elpusztítják, az elemi esszencia visszaárad a nagy tartályba éppúgy, mint az ember magasabb princípiumai, amelyekre bár a hideg vagy meleg nem hat, mégis el kell hagyniuk a fizikai testet, ha azt tűz pusztítja el.

Tehát ha az, ami kulcs volt, ismét lehül és visszatér a szilárd halmazállapotba, akkor az elemi esszencia (mely a „föld”-höz, vagyis a szilárd fajtához tartozik) visszaáradna bele, de nem volna ugyanaz, mint amit előbb tartalmazott, tehát semmi ok sincs arra, hogy ugyanazt a formát öltse. De ha valaki egy kulcsot azzal a szándékkal oszlat fel, hogy az asztrális áram által más helyre szállítsa, akkor gondosan megtartja ugyanazt az esszenciát, pontosan ugyanabban az alakban, amíg az áthelyezés megtörtént, és akkor formának használja, amelybe a megszilárdítandó részecskék folyhatnak, vagy helyesebben: amely körül újra felhalmozódnak,

amikor a feloszlató akaraterjét megszünteti. Hacsak az illető koncentrációja alá nem hagy, a tárgy pontosan megőrzi alakját.

Spiritiszta szeánszokon így hozzák néha majdnem pillanatok alatt nagy távolságból a tárgyakat, és kézenfekvő, hogy feloszlattott állapotban bármilyen szilárd anyagon akadály nélkül át lehet hozni, mint pl. egy háznak a falán, vagy bezárt doboz oldalán. Láthatjuk tehát, hogy ha helyesen értelmezzük, az anyag az anyagon éppoly könnyen hatolhat át, mint a víz a szitán, vagy a gáz folyadékon át vegytani kísérletekben.

Mivel lehetséges a rezgések megváltoztatása által az anyagot szilárd halmazállapotából éterivé változtatni, érthető, hogy a folyamat fordítottja is lehetséges, és éteranyagot szilárdra lehet tenni. Az egyik a feloszlás jelenségét magyarázza, a másik a **materializációt**. Az előbbi esetben kitartó akaraterő szükséges, mely a tárgyat gátolja abban, hogy eredeti alakját felvegye, a materializációban ugyanilyen kitartó erőfeszítés szükséges, mely az anyagiasított tárgyat megakadályozza, hogy éteri halmazállapotba térjen vissza.

A közönséges szeánszon a materializációhoz szükséges anyagot lehetőleg a médium étertestéből kölcsönzik, ami káros az egészségnek, és máskülönben is hátrányos. A materializált forma ezért szorítkozik rendszeren a médium közvetlen szomszédságára, és alá van vetve annak a vonzásnak, amely visszahúzza a testhez, ahonnan jött. Hogyha túl sokáig tartják távol a médiumtól, akkor összeesik és az anyag, amelyből állott, visszatér az éterállapotba, és azonnal visszaözlök eredetéhez.

Némely esetben kétségtelenül még sűrű és látható fizikai anyagot is vonnak el egy időre a médium testéből, bár ennek a lehetőségét nehéz elképzelni. Én magam láttam eseteket, ahol ez a jelenség kétségtelenül megtörtént, amit a médium fizikai testsúlyának jelentékeny vesztesége bizonyít. Hasonló eseteket ír le Olcott, Aksakow és Madame d'Espérance.

Azok a lények, akik szeánszokat irányítanak, azért tudnak könnyebben sötétben működni, vagy legalább is tompított fénynél, mert erejük rendszeren nem volna elegendő, hogy materializált alakot, vagy „szellem-kezet” a fényes világítás által előállított vibrációk közepete pár pillanatnál tovább össze tudjanak tartani.

Aki szeánszokra szokott járni, biztosan észrevette, hogy háromféle materializáció van: olyan, ami kézzelfogható, de nem látható, olyan, ami látható, de nem kézzelfogható, és olyan, ami látható is és kézzelfogható is. Az első fajta a leggyakoribb, ide tartoznak a szellemkezek, amelyek gyakran simogatják a látogatók arcát, és apró tárgyakat visznek körül a szobában, és a beszélő szervek, melyekből a „közvetlen hang” kiárad. Ebben az esetben olyan fajta anyagot használnak, amely a fényt sem nem tükrözi, sem meg nem akadályozza, de bizonyos körülmények közt olyan rezgéseket indít meg, amelyek reánk mint hang hatnak.

Szellemfényképek. Ennek a részleges materializációnak egy fajtája az, amely bár képtelen olyan világosságot visszatükrözni, amelyet mi látunk, az ultraibolya sugarakra azonban hat, és többé-kevésbé határozott benyomást tesz az érzékeny fényképlemezre. Így nyerjük a szellemfényképeket.

Amikor nincs elég erő kéznél, amely teljes materializációt alkosson, néha gőzhöz hasonló formák láthatók, melyeket azonban nem szabad megfogni - mondják a szellemek. Ritkább eset az, amikor elég erő áll rendelkezésre egy teljes materializációhoz, melyet legalább egypár másodpercig látni, és megfogni is lehet.

Ha az Adeptus vagy tanítványa szükségesnek találja asztrális vagy mentális testét materializálni, sem a saját, sem más étertestét nem használja erre a célra, mert megtanulta, hogy hogyan kell a kívánt anyagot az őt környező éterből közvetlenül kivonni.

Egy másik jelenség, amely tárgyakkal e részével szorosan összefügg, a **megduplázás**, ami úgy történik, hogy a lemásolandó tárgyról tökéletes mentális képet alkotunk, és azután köréje gyűjtjük a szükséges asztrális és fizikai anyagot. E célból a tárgynak minden külső és belső részecskéjét egyidejűleg pontosan szem előtt kell tartani, aminek következtében ennek a jelenségnek az előállításához a gondolatkoncentráció meglehetősen ereje szükséges. Aki a megkívánt anyagot nem tudta a környezet éteréből közvetlenül kivonni, néha az eredeti tárgyból kölcsönözte, amely esetben ennek a súlya a megfelelő mértékben csökkent.

Okkult könyvekben levelek és képek vetítéséről (precipitáció) olvasunk. Ezt is, mint minden egyebet, többféleképpen lehet előállítani. Ha egy Adeptus valamit közölni akar valakivel, maga elé tesz egy ív papírost, mentális képet alkot az írásról, amelyet megjelentetni óhajt rajta, és az éterből kivonja azt az anyagot, amely a kép objektív tételéhez szükséges. Vagy ha jobban tetszik neki, ugyanezt az eredményt állíthatja elő egy papíron, mely a címzett előtt fekszik, bármilyen távol vannak is egymástól.

Egy harmadik módszer, amelyet sokkal gyakrabban használnak, mert időt takarít meg, az, hogy a levél egész lényegét egy tanítvány elméjébe vésik, és reábízzák a vetítés gépies munkáját. Akkor a tanítvány vesz egy darab papírt és elképzeli azon a Mester kézírásával írt levelet, azután objektív teszi az írást a fenti módon. Ha túl nehéznek találná a két művelet egyszerre végezni, vagyis az anyagot kivonni a körülötte levő éterből, és az írást papírra vetíteni, akkor közönséges tintát vagy színes port tehet maga elé az asztalra, amelyet könnyebben használhat, mivel az már sűrű fizikai anyag.

Láthatják, hogy ez a képesség veszélyes fegyver lehet a lelkiismeretlen ember kezében, mert könnyű bárki írását utánozni, és a hamisítást a közönséges eszközökkel semmiképpen sem lehet felfedezni. A tanítvány, akit határozott kapcsok kötnek Mesteréhez, csalhatatlanul meg tudja állapítani, hogy bármely üzenet attól a Mestertől jön-e, vagy sem, de mások számára az eredet bizonyítékát csupán a levél tartalma nyújthatja, és hogy milyen szellem árad rajta át. A kézírás, bármilyen ügyesen utánozzák is, mint bizonyíték, teljesen értéktelen.

Ami a művelet gyorsaságát illeti, az olyan tanítvány, aki még kezdő a vetítés munkájában, valószínűleg csak néhány szót tud egyszerre szem előtt tartani, ezért alig haladna gyorsabban, mintha a levelet egyszerűen leírná. De a gyakorlottabb egyén, aki egy egész oldalt, vagy talán az egész levelet egyszerre láthatja, sokkal könnyebben végezheti. Így történik néha szeánszokon, hogy egész hosszú leveleket néhány másodperc alatt állítanak elő.

A képek vetítési módja ugyanaz, kivéve, hogy itt elengedhetetlenül szükséges az egész tárgyat egyszerre szem előtt tartani, és hogyha több szín szükséges, akkor még bonyolultabb azoknak az előállítása, elkülönítése, és hogy a kép árnyalatait pontosan adják vissza. Itt a művészi tehetség számára nagy tér nyílik, és nem szabad azt képzelni, hogy az asztrális világ bármely lakója ily módon egyaránt jó képet tudna előállítani. Aki életében nagy művész volt, és ezáltal megtanulta, hogy hogyan lásson, és mit nézzen, biztosan jobb eredményt érne el, mint az átlagember, ha halála után megkísérelné a vetítést az asztrális világban.

A tábla közé való írás, aminek az ellenőrzés alatti előállítása a legnagyobb médiumok némelyikét híressé tette, néha vetítés által történik, bár gyakoribb, hogy a két tábla közé tett

iróndarabkát szellemkéz vezeti, amelyből csak az a kis rész materializálódik, ami az irón megfogásához szükséges.

Felemelkedés (levitáció) néha előfordul szeánszokon, de gyakrabban a keleti jógik közt, és abban áll, hogy az emberi test a levegőben lebeg. Amikor ez médiummal történik, gyakran kétségtelenül csupán szellemkezek emelik fel, de van egy más és tudományosabb lehetőség is ennek a látványnak az elvégzésére, amit keleten mindig használnak, és néha itt is. Az okkult tudomány ismeri azt a módszert, amely általa nehézkedés vonzását semlegessé lehet tenni, sőt teljesen meg is lehet fordítani, és világos, hogy ennek az erőnek az ügyes használata által könnyen lehet a felemelkedést előállítani. A régi indusok és atlantisziak valószínűleg ismerték ezt a titkot, és ezáltal emelték fel a földről léghajóikat, melyeket így elég könnyűvé tettek a mozgatás és kormányzás céljaira. Az is lehetséges, hogy a természet finomabb erőinek ugyanez az ismerete nagyon megkönnyítette a ciklópi építészetben és a piramisok és Stonehenge építésénél használt óriási kődarabok felemelését.

Szellemfényeket könnyű előállítani, ha az ember ismeri a természetnek azokat az erőit, amelyek az asztrális világ lakóinak rendelkezésére állnak. Van enyhén foszforeszkáló, vagy vakítóan fényes változata, és különös táncoló fénygömbök, amivé a tűz elemi-lények egyik fajtája szereti magát változtatni. Minden fény éterrengésekből áll, tehát kézenfekvő, hogy aki ezeket a rezgéseket el tudja indítani, könnyen állíthat elő bármilyenfajta fényt.

Az éter elemi eszenciájának segítségével keletkezik az a bámulatos mutatóvány is, amikor valaki tűzhez nyúl, és nem égeti meg magát, bár lehet más módon is előállítani. Az éteranyag legvékonyabb rétegét úgy lehet kezelni, hogy a hő nem tud rajta áthatni, és ha médium, vagy más ember a kezét ezzel a réteggel bevonja, akkor parazsat vagy izzó vasat is megfoghat, és semmi baja sem fog történni.

A fent említett különleges erőkön kívül a közönséges emelőrendszert is gyakran használják kisebb jelenségek előállítására, mint asztaltáncoltatás vagy kopogás. A támaszpont ez esetben a médium teste, amelyből az ektoplazma emelőrúd kinyúlik.

Most beszéltünk a szeánszokon leggyakrabban előforduló eseményekről, de még van egy-két ritkább külvilági jelenség, amit meg kell említeni. A fémek átváltoztatását (transmutatio) középkorbeli alkimisták álmának tartották, és bizonyosan sok esetben csak a szív megtisztításának jelképes leírása volt. De bizonyítható, hogy némely esetben tényleg megtörtént, sőt keleten jelentéktelenebb mágusok állítólag még ma is véghezviszik a fémek átváltoztatását ebben az irányban, és valószínűleg idővel sikere is lesz. Tény az, hogy a végső atom egy és ugyanaz minden anyagban, és csak az elrendeződése különbözik, tehát bárki, aki egy fémadarabot atomi halmazállapotba tud átváltoztatni, és atomjait másképpen tudná átrendezni, könnyűszerrel véghezviheti bármely fémmé kívánt átváltoztatását.

A rokon rezgések elvén alapszik a különös és kevésbé ismert jelenség, amit visszahatásnak (repercussio) neveznek, amely által minden sérülés, amely a materializált testet vándorlásai közben érte, visszahat a fizikai testre, és minden jel a fizikai testen is meglátszik. A középkori boszorkánypörök tanúvallomásaiban ennek nyomait találjuk, ahol nem ritkán azt állítják, hogy a seb, melyet a boszorkányon kutya – vagy farkas alakban ejtettek, a boszorkány megfelelő helyén látható lett. Ez a különös törvény vezetett néha a médium igazságtalan megvádolásához, amikor például a materializált szellemekre valami festékanyagot dörzsöltek, és az utólagosan a médium kezén volt található, ezért azt mondták, hogy a médium csalt. A magyarázat az, hogy ebben, mint sok más esetben is, a „szellem” a médium éteri hasonmása,

melyet a vezető befolyások arra kényszerítenek, hogy saját formájától eltérő alakot öltson. Tény az, hogy a fizikai testnek ez a két része oly szorosan összefügg, hogy lehetetlen az egyiknek alaphangját érinteni anélkül, hogy a másikban rögtön megfelelő rezgések ne keletkeznének.

Ö T Ö D I K F E J E Z E T

Reméljük, hogy az olvasó, akit a tárgy eléggé érdekelt, hogy a könyvet idáig elolvasta, most már az asztrális világról és lehetőségeiről általános képet nyert, úgyhogy a nekik megfelelő helyükre be tudja sorozni azokat a tényeket, amelyekről az asztrális világgal kapcsolatban olvas. A kiterjedt tárgynak csupán legáltalánosabb körvonalait adhattuk, de talán ez is eléggé rámutat az asztrális felfogóképesség mérhetetlen fontosságára a biológia, fizika, vegytan, csillagászat, orvostudomány és történelem tanulmányozásában, és hogy mindezek a tudományok mennyit nyerhetnének kifejtése által.

De az asztrális látást nem szabad célnak tekinteni, mert bár azáltal bizonyos pszichikai erőket lehet nyerni, azok csak a jelen személyiséghez tartoznak, és mivel megszerzésüket nem veszik körül örök, valószínű, hogy az illető helytelenül fogja azokat használni. Ezt a módszert keleten „laukika”-nak nevezik, és ide tartozik a vegyi szerek alkalmazása, elemi lények segítségül hívása és a Hatha Jóga légzési gyakorlatok, stb.

A másik módszer, melyet „lokottara”-nak neveznek, magába foglalja a Raja Jógát, vagy szellemi fejlődést, amely bár kissé lassúbb, mint a másik, az állandó egyéniség számára szerez nyereséget, melyet sohasem veszíthet el újra, aki a Mesternek haladéktalanul engedelmeskedik, és az ő gondos vezetése biztosítja az erők helyes alkalmazását. Akkor az asztrális látás megnyitása csupán egy fok, egy igen kis lépés a nemes és nagy felfelé vezető úton, amely az Adeptus kimagasló színvonalára vezeti az embert, és amelyen túl a bölcsesség és erő olyan kiterjedése létezik, melyet véges értelmünk most még nem foghat fel.

De ne gondolja senki, hogy az asztrális látás tiszta örömet jelent tulajdonosa számára, mert a világ bánata és nyomora, rosszasága és kapzsisága nagy teherként sújtja le az embert, úgyhogy gyakran Schiller szenvedélyes szavait szeretné ismételni: „Miért vetettél az örök vakok városába, hogy nyitott szemmel hirdessem jóslatodat? Vedd vissza ezt a szomorú tisztánlátást, vedd el szememről ezt a kegyetlen világosságot! Add vissza vakságomat - érzékeim boldog sötétségét; vedd vissza rettentő ajándékodat!” Az ösvény korai fokain ez az érzés természetes, de magasabb látás és mélyebb tudás nemsokára meghozza a tanulmányozó számára azt a biztos tudatot, hogy minden együttműködik az összesség végső javára, hogy

*nap nap után, mint nyíló virág
terjed igazság igazság után;
mert a nap elhomályosodhat, és a csillagok kihalnak; de Isten törvénye megmarad.
dicsfénye ragyog és hatalma nő,
amint a természet lassú műve megnyilvánul az ázalagtól a mindenség Uráig
évmilliókon keresztül.*

KIVONAT C. W. LEADBEATER

MENNYORSZÁG

(DEVACHANIC PLANE)

CÍMŰ KÖNYVÉBŐL

B E V E Z E T É S

A Mennyország (Devachan vagy Sukhavati Indiában) az asztrális világ után következik, és másképpen értelmi, vagy mentális világnak is nevezhetjük.

A különböző vallások legmagasabb és legátszellemültebb eszméi a mennyországról erre a mentális vagy értelmi síkra vonatkoznak, amely teljesen való, nem álmovilág. Ránk nézve végtelenül fontos, mert élénk életet élünk benne, most is, nemcsak két-két fizikai élet közti időben. Csak a testünk és szellemi fejletlenségünk akadályoz benne, hogy nem vesszük észre, és nem fogadjuk be állandóan körülöttünk áramló befolyásait. A buddhista tanítás szerint „nem panaszkodni és sírni kell, hanem szemünket felnyitni, és akkor látni fogjuk azt, ami oly nagyszerű és szép, hogy álmainkat is felülmúlja”.

A különböző síkok; világok, alsíkok stb. mind ugyanazt az anyagot tartalmazzák, a különbség csupán a vibrációk számában rejlik, és amikor magasabb és alacsonyabb síkokról beszélünk, ez nem az elhelyezésükre vonatkozik, mert tényleg mind ugyanazt a helyet foglalja el. Tehát amikor az ember átmegy egyikből a másikba, az nem helyváltoztatás, hanem öntudatváltoztatás. Mert mindenki minden síkról való anyag van, amely megfelelő járműként szolgál, ha az ember megtanulta, hogy miképpen lehet használni; akkor öntudata központját egyik testből a másikba helyezi át, ami által természetesen annak a síknak megfelelő anyagnak a rezgéseire felel. Amikor az ember öntudata pl. az asztrális testébe összpontosul, az asztrális világot látja csupán úgy, mint a fizikai testünkben nem vesszük észre a fizikai világon túli világokat, bár még sok más is van állandóan körülöttünk teljes működésben. Tény az, hogy az a hét világ, amelyről néha beszélünk, egy nagy egységet alkot. De nem szabad ezt félreérteni: bár a három alsó sík egymást áthatja, mégis minden egyes bolygónak megvan a *saját* fizikai, asztrális és mentális síkja, melyek egymást áthatják, de nem függnek össze, és egész különállnak a többi bolygó síkjaitól. Csak olyan magas színvonalon, mint az intuicionális sík (buddhi), találunk összeköttetést a mi láncunkhoz tartozó bolygók közt. Csak a legmagasabb, atmikus alsíkok különleges halmazállapota terjedhet ki az egész naprendszerünkre. A hét atmikus sík együtt alkotja a világegyetem legalacsonyabb kozmikus síkját. Összesen 49 sík van tehát, melyből mi csak hetet ismerünk. Az égitestek közötti éter az egész térben kiterjed, legalább is a legtávolabbi csillagig, máskülönben fizikai szemünkkel nem láthatnánk azt a csillagot. Ez az éter végső fizikai atomokból áll, rendes sűrítetlen állapotban. De az éter alacsonyabb és bonyolultabb formái (amennyire jelenleg ismerjük), csak a különböző égitestek körül léteznek légkörük köré gyűlve, bár valószínűleg a felszíntől tovább kiterjednek.

A mi földünk asztrális és mentális síkja is áthatja bolygónkat és légkörét, sőt még azon túl is kiterjed. Az asztrális világot a görögök sublunáris (hold alatti) világnak nevezték. A mentális világ áthatja az asztrális világot, de még tovább kiterjed a térbe.

Ha ezeket a tényeket felfogtuk, akkor nem téveszthetjük össze a mi földünk mentális síkját azokkal az égitestekkel, amelyek a mentális világban léteznek. A bolygóláncunkhoz tartozó égitestek közül kettő a mentális világban van jelenleg, ami azt jelenti, hogy nincs a mentálisnál alacsonyabb testük. De itt arról a mentális világról beszélünk csupán, amelyen a *mi* emberiségünk mennyei életét tölti, vagyis az számunkra a harmadik nagy sík: 1. a fizikai, 2. az asztrális vagy érzelmi, 3. a mentális vagy értelmi. E fölött van még az intuicionális (buddhi) és a nirvánai világ, stb.

A mentális világban tölti az átlagember életének legnagyobb részét, kivéve, ha nagyon fejletlen még, mert a fizikai élet úgy aránylik a mennyei élethez, mint egy a húszhoz, sőt a jobb embereknél: egy a harminchoz. Ez a testöltő egó valódi hazája; minden testöltés csak egy rövid, de fontos esemény pályafutásában.

Nehézségeink, amikor ennek a világnak a tényeit rendes kifejezésekbe akarjuk lefordítani, még nagyobbak, mint az asztrális világ leírásánál, mert ez még távolabbi és még idegenszerűbb számunkra. Azonkívül a mentális világbeli tudat összehasonlíthatatlanul bővebb, mint bármi, amit itt lent el tudunk képzelni, és a körülmények is teljesen mások. Például úgy látszik, mintha tér és idő nem létezne, mert olyan események, amik itt egymásután és egymástól távol történnek, ott úgy tűnek, mintha egyszerre és egy és ugyanazon a helyen történtek volna. Legalább is ezt a benyomást teszik az egó öntudatára, bár valószínű, hogy a teljes egyidőség még egy sokkal magasabb síkra tartozik, és itt az események csak oly gyorsan egymásután játszódnak le, hogy az ember egyidejűleg érzékeli őket.

Ilyen körülmények közt kénytelen leszek olyan dolgokat állítani, amiket nehezen lehet megérteni vagy elhinni, annyira eltérnek a fizikai élettől. Itt is minden tény legalább hét különálló megbízható kutatónk figyelt meg, és egy előrehaladottabb tanulmányozó vizsgált felül, úgy hogy aki nem tudja elhinni, az kénytelen lesz vagy egy jobb beszámolóra várni, vagy arra, hogy majd saját maga képes lesz ezt a világot megvizsgálni.

Általános jellemzés

Nem valószínű, hogy aki nem tanítványa a Bölcsesség egyik Mesterének, tudatosan bejuthat a boldogságnak eme gyönyörű országába, és visszatérhet a földre teljes tudatával annak, amit látott. Innen „szellem” nem üzenhet közhelyeket fizetett médium által; a közönséges „tisztánlátó” ide nem emelkedhet fel, bár előfordult, hogy a legjobbak és legtisztábbak kisurrantak hipnotizálójuk hatalma alól, és beléptek ebbe a világba, mialatt testük mély transzban volt. De még ezek sem hoztak vissza erős és leírhatatlan boldogságérzésnél többet, melyet vallásos meggyőződésük színezt.

Aki halála után lelkébe visszavonulva eléri ezt a színvonalat, azt sem szomorkodó barátainak vágyódása, sem a spiritiszta kör csábításai nem vonzzák vissza a fizikai földdel való érintkezésbe; amíg a legutóbbi életében megindított szellemi erői teljesen kiélték magukat, és az ember újra kész testet öltetni. De még ha visszatérhetne is, nem tudna világos fogalmat adni arról, amit látott, mert csak az járhat-kelhet szabadon, és szívhatja magába ennek a világnak csodáit és szépségeit, aki teljes éber öntudatban lépett oda be.

Ezt a világot egyik keleti tanítás festőien írja le, mint „amelyet hét kerítés vesz körül, hét sor óriási függöny, hét sor bólogató fa. Hét drága tó van benne, melyek közt hét folyó kristályvize folyik, mindegyik másfajta és mégis egy tulajdonsággal. . . Akik ott születtek, akik átmentek az aranyhídon és elérték a hét aranyhegyet, azok valóban boldogok, mert nincs számukra több fájdalom és bánat”.

Az okkultista azt mondja, hogy a hét aranyhegy csak a hét alsík lehet, és a leírás allegorikus, de igaz. A mennyei életben a boldogság intenzitása alkotja mindennek a hátterét. Nemcsak hogy ez olyan világ, ahol bűn és bánat lehetetlen, hanem mindenki már a jelenléte által is a legmagasabb szellemi boldogságot élvezzi, amelyre képes, és csak vágyképessége határolja be a beteljesülés lehetőségét.

Itt kezdi az ember legelőször az élet forrását megérteni, és hogy a messze távoli Logosz mi lehet, és mit akarhat, hogy mi milyenek legyünk. Miután ezeket a valóságokat megláttuk, más szemmel nézzük az életet, mint azelőtt. Bámuljuk a világi emberek boldogság-élményét és látjuk, hogy a legtöbbször képtelenség, amit nem lehet megvalósítani. Az emberek többsége hátat fordított annak a célnak, amit keres. Itt végre a boldogság minden egyebet felülmúl, és mindenki élvezi mások boldogságát is. Nincs semmi a világon, ami ehhez hasonló volna, még a gyermekek boldogsága átszellemültséggel párosulva is csak sánta hasonlat.

Vibrációi sokkal gyorsabbak, mint a fizikai viláé, sőt az asztrális világiakat is felülmúlják. Maga az az érzék, amivel az ember mindezt felfoghatja, nem a legkisebb csodája a mennyei világnak, mert már nincsenek külön érzékek, amelyekkel lát vagy hall, vagy érez, sem azoknak a végtelenül kiterjesztett képessége, mint az asztrális világban. Ehelyett egy új erő által, amely nem érzék, de mindet magába foglalja, mindent és mindenkit, aki eléje kerül, nemcsak lát, érez és hall, hanem rögtön mindent tud róla, az okát, következményeit, lehetőségeit - legalább ami ezt és az alatta fekvő világot illeti. Gondolkozni itt azt jelenti: felfogni. Nincs kétely, habozás, késés abban a magasabb érzékben. Aki egy helyre gondol, már ott is van - egy barátjára, és az illető előtte áll. Félreértés nincs többé, és az embert nem vezetheti félre a külső, mert minden gondolat és érzés mint nyitott könyv olvasható.

Ha barátai között akad olyan, akinek a magasabb érzéke szintén kinyílt, akkor távolság és válasz nem létezik számukra, érzéseik nincsenek elrejtve, vagy nehézkes szavak által félig kifejezve; számukra kérdezni és felelni szükségtelen, mert gondolataik képeket alkotnak, melyeket éppoly gyorsan lehet olvasni, mint megalkotni. Eszmecseréjük olyan gyors, mint ahogy az értelmükben felvillannak a gondolatok.

Mindent tudhatnak, ami nem haladja túl ezt a síkot, a világ jelenje és múltja nyitva áll előttük, a természet eltörülhetetlen feljegyzései rendelkezésükre állnak, és a történelmet (akár régi vagy modern) tetszés szerint lepergethetik szemük előtt. Nincsenek többé annak kitéve, hogy a történetíró rosszul értesült, vagy részrehajló, mert maguk tanulmányozhatnak bármely eseményt, és tökéletes bizonyossággal láthatják a teljes valóságot. A mennyei világ magasabb színvonalán állva láthatják elmúlt életeiket, láthatják, hogy milyen karmikus okok tették őket olyanná, mint amilyenek, és milyen adósság fekszik még előttük, mielőtt a hosszú, szomorú leszámolás véget ér, - miáltal kétségtelenül megállapíthatják pontos helyüket a fejlődésben.

A jövőt még nem láthatják, mert az egy még magasabb színvonalra tartozik, de a mentális világban az előrelátás nagymértékben lehetséges, bár nem tökéletes. Mert az átlagember jövőjét meglehetősen pontosan meg lehet állapítani, de a magas fejlettségű egyén kezébe veheti sorsát és megváltoztathatja, miáltal a pontos jóslást lehetetlenné teszi.

Aki ebbe a világba lép, annak első benyomása erős boldogság, leírhatatlan életerő és tökéletes bizalom, amely mindebből ered. Úgy látja, hogy az egész világegyetem állandóan változó fényből, színből és hangból áll, amilyent még legszebb álmaiban sem tudott elképzelni. Minden gondolathullám, melyet megindít, a színnek és formának újabb gyönyörűségeit alkotja, mert mint ahogy idővel rájön az ember, így hat ezen a síkon a gondolat az elemi esszenciára. Az értelmi test ugyanilyen fajta anyagból áll, tehát amikor az értelmi test rezgése által gondolat keletkezik, ezek a rezgések kiterjednek a körülötte levő mentális anyagra, és az elemi esszenciában teljes pontossággal tükröződnek. A konkrét gondolat természetesen tárgyának alakját ölti, az elvont eszmék pedig rendszeresen mindenféle tökéletes és szép geometriai

formákat. De nem szabad elfelejteni, hogy sok gondolat, ami itt lent pusztán elvont, azon a magasabb síkon kézzelfogható tényé vált.

Látható ebből, hogy aki ebben a világban egy ideig magányos gondolatainak akar élni, saját világában zavartalanul élhet, és láthatja minden gondolatát és következményeit teljes egészében, amint szemei előtt mint panoráma elvonul. De hogyha magát a mentális síkot akarja megfigyelni, akkor szükséges, hogy gondolatait egy időre felfüggeszse, nehogy gondolatainak termékei befolyásolják a környezetének könnyen befolyásolható anyagát, miáltal teljesen megváltoztatná épp azt, amit meg akar vizsgálni.

De nem szabad ezt a folyamatot összetéveszteni azzal a Hatha Jóga-gyakorlattal, amikor az értelmet elkábítják, és egészen passzívvá teszik azért, hogy saját gondolatával semmi ellenállást ne gyakoroljon a közelgő külső behatással szemben - ez nagyon hasonlít a médiumsághoz. Ami az értelmi síkon kívánatos, az csak a teljesen éber és figyelő értelem ideiglenes lecsillapítása, hogy saját személyes fogyatékoságai ne zavarják a megfigyelést. Ha a mentális világi látogató elhallgattatja gondolatait, akkor azt fogja észlelni, hogy ő maga már nem központja többé a szín és hang bámulatos kiáradásának, melyet hiába igyekszünk leírni, az a szimfónia azonban ezáltal nem szűnik meg, sőt harmóniai és nagyszerűsége teljesebb, mint előbb volt. Lassanként azután meglátja az ember, hogy ez a pompa nem csupán a véletlen játéka, hanem az angyalok színbeszéde, mellyel e magas fejlettségű lények gondolataikat kifejezik. Próbálkozás és gyakorlat által az ember is használhatja a kifejezésnek ezt az új és szép módját, ami által beszélgethet a nála sokkal magasabb, nem emberi mennyországi lakókkal, és tanulhat tőlük.

Most már megértik talán, hogy miért lehetetlen a mentális világ tagjait leírni úgy, mint az asztrális világ leírásánál tettük, mert a mentális világnak nincsenek tájai, kivéve azokat, amiket minden egyes lény maga alkot gondolataival a saját maga számára. Kivételnek tekinthetjük azokat a tényleg csodaszép lényeket, akik nagy számmal láthatók ottan. Olyan nehéz szavakkal leírni az ottani állapotokat, hogy talán így is fejezhetnénk ki, hogy mindenfajta táj lehetséges ilyen magasabb életkörülmények közt. Mit sem tudunk a világban elképzelni, aminek megfelelő, de még sokkal szebb ne volna a mennyországban, és mindenki azt látja, amit fel tud fogni, és ami megfelel földi és asztrális világi fejlettségének, tehát ami hat reá.

További vizsgálat céljából célszerű, ha a látogató maga körül olyan burkot alkot, amin ezek a befolyások nem hatnak át, és ott bent saját értelmét egészen nyugodtan tartja, mint ahogy fent leírtuk. Ha ezt elég gondosan teszi, akkor azt fogja tapasztalni, hogy a fénytenger körülötte ugyan nem csendesült le, mert minden részecskéje állandóan mozog most is, de a hang- és színszimfónia megszűnt, úgyhogy most egy másfajta rendszeres mozgást lehet észlelni, mely azelőtt a háttérbe szorult. Ezt nagy hullámokhoz lehet hasonlítani, melyek a sík alapanyagát szüntelen rendszerességgel mozgatják, mint valami óriási ki- és belélegzés, aminek az eredetéről mit sem tudhatunk.

Ezekből a hullámokból többfajta van, egy másik még hatalmasabb olyan, mintha az egész rendszernek a szívverése volna, sokkal magasabb síkokról jön tengermorgáshoz hasonló hanggal, amely körül zeng és zúg a szférák zenéje. Ez a hullám magával viheti az ember öntudatát, de nem volna okos ezt megkísérelni, mert olyan mérhetetlen magasságba sodorja az ár, amit az ego még nem bír el. Elveszti öntudatát, és nem lehet biztosan megmondani, hol és mikor nyeri újból vissza. Igaz, hogy az emberi fejlődés végső célja a teljes egyesülés, de azt teljes öntudattal kell elnyerni, mint egy győztes király, aki belép birodalmába, nem pedig öntudatlanul belesodródni és felszívódni, ami csak kissé jobb a megsemmisülésnél.

A mentális világ éppúgy, mint az asztrális világ, hét alsíkra oszlik, és az eddig mondtak a legalacsonyabbra vonatkoznak. Az alsó négy alsík alkotja a konkrét mentális világot, vagy formavilágot, amelyben az átlagember egy-egy élete közti idejének legnagyobb részét tölti. A felső hármat formanélkülinek nevezik, amely az egónak, az ember testet öltő lelkének igazi hazája. A két rész közt igen nagy a különbség, olyan nagy, hogy egész különböző testet, járművet kell a kettőben használni.

Az alacsonyabb mennyei világban az értelmi testet (manas) kell használni, a magasabbban a kauzális testet. Ez az egó teste, amely nem hal meg minden élet után, hanem végigmegegy a fejlődés egész időtartamán.

Az alacsonyabb négy alsíkon az átlagember számára, aki halála után ideérkezik, egy bizonyos mértékű illúzió még lehetséges, mert magasabb gondolatai és vágyai köréje csoportosulnak, és egy burokfélét alkotnak, egy saját szubjektív világot, amelyben mennyei életét tölti, és ahonnan a kívülálló pompát és gyönyörűséget csak halványan foghatja fel. Gyakran azonban azt hiszik, hogy amit látnak, az minden, és azonkívül nincs más.

De nem volna helyes, ha ezt a gondolatfelhőt úgy tekintenénk, mint ami elzárja az embert, mert éppen ezáltal tud az illető bizonyos rezgésekre felelni. Ezek a gondolatok az ember eszközei, melyek által saját képességeinek megfelelően élvezheti az Isteni Értelemnek végtelen bőségét, ez pedig természetesen ismét attól függ, hogy elmúlt életeiben mit gyűjtött.

A magasabb mennyei világban ez a korlátozás már nem létezik, bár tény az, hogy egyesek csak kevésbé tudatosak, ami körülményeiket illeti, de amit látnak, azt igazán és helyesen látják.

A kutatásnak kezdetleges fokain már látható volt, hogy a sík anyagától eltekintve létezik elemi esszencia, (ami talán az anyag egójának tekinthető), amely itt talán még érzékenyebb a gondolatok behatására, mint az alacsonyabb világokban. Az értelmi világban minden gondolatanyag és mindenre közvetlenül hat az értelem tevékenysége, ezért szükséges a kettő közt különbséget tenni.

Egyik kísérlet az volt, hogy az egyik kutató a legalacsonyabb alsíkon maradt, és onnan küldött ki gondolatformákat, míg a többiek magasabbra mentek, hogy onnan figyeljék meg az eredményt, ami által kevesebb tévedésnek voltak kitéve.

Amikor egy távollevő barátunk messze országba szeretetteljes és segítő gondolatokat küldtek, annak érdekes eredménye volt. A sík anyagában rezgő burok keletkezett, amely alkotója körül minden irányban kiterjedt úgy, mint a vízbe dobott kő nyomán kör alakban terjedő hullámok - csak hogy itt minden irányban, vagyis gömbalakban terjedtek ki, azután amint eltávolodtak alkotójuktól, lassanként vesztek erejükből, míg végre nagy távolságban kimerültek, vagy legalább is nem voltak már észlelhetőek.

Így mindenki ragyogó gondolatközpont a mentális világban, és a minden irányban haladó gondolatsugarak nem zavarják egymást, mint a fizikai világban. A fent leírt gondolatgömb sokszínű volt, mint a gyöngyház, de ez is elhalványult, amint ereje elfogyott.

A síknak elemi esszenciájára azonban egészen más hatása volt a gondolatnak. Ebben a gondolat rögtön emberi alakot hozott létre, amely egyszínű volt, de annak a színnek sok árnyalatával. Ez az alak pillanatok alatt átvillant a tengerentúli baráthoz, akinek a jókívánságot

küldték, és ott asztrális elemi esszenciát vett magára, ami által annak a síknak rendes mester-séges elemi lényévé vált. Ott azután várt, amíg alkalmá nyílt, hogy az illetőre kiáraszsa segítő hatását. Amikor asztrális formát öltött, a mentális elemi lény elvesztette csillogásának nagy részét, de a színe még határozottan látható volt az alacsonyabb anyag közepette, amit magára öltött. Ez is mutatja, hogy a gondolat ugyanaz, csak külső anyag jött még hozzá, vagyis ugyanaz a módszer, mint amikor a testet öltő szellem leszáll az anyagba, és a különböző síkok anyagaiból egymásután leplet von magára.

További kísérletek mutatták, hogy a kiküldött elemi lény színe a gondolat jellegétől függ. Erős szeretet ragyogó rózsaszínű, beteg barátnak küldött jókívánság, hogy felgyógyuljon, ezüstfehér elemi lényt állít elő; a kétségbeesett vagy lesújtott ember értelmét felemelő értelmi igyekezet aranysárga küldöncöt alkot.

Mindez mutatja, hogy a gondolat nemcsak a sík anyagára hat, hanem külön elemi lényt teremt, amely ahhoz az emberhez repül, akire a gondolat irányul. Mindössze egy kivételt láttunk. Az egyik kísérletező, aki az alsó részén volt a síknak, erős szeretet és odaadás gondolatát küldte egy Adeptusnak, és akkor a sík felső részén levők azt látták, hogy a fent leírt folyamatnak úgyszólván a fordítottja történik, mert a gondolat küldője felé áradt a szellemi befolyás. Fel kell tételeznünk, hogy akármelyik nagy Adeptus tanítványa Mesterével állandóan összeköttetésben áll, ami a magasabb világokban mint többszínű, vakítóan fényes sugár, vagy áradat mutatkozik: arany, lila, kék stb. Azt is gondolhatjuk, hogy a tanítvány által küldött komoly és szeretetteljes gondolat ezen az úton küld valami külön rezgést. Ehelyett azonban az történt, hogy az összekötő sugár színei hirtelen erősebbekké váltak, és a magasabb síkokról erő és segítség áradt le a tanítvány felé. Úgy látszik, hogy az Adeptus annyira telítve van a segítő erőkkel, hogy minden feléje irányított gondolat növeli az összekötő vezeték működését, amelyen át a szeretet kiáradhat.

A felső három alsíkon a gondolat eredménye eltérő, bár a sík anyagára éppúgy hat, mint az alsóbb síkokon, csak erősebben, mert ez az anyagnak finomabb fajtája. De az anyag esszenciájában nem alkot alakot, és az egész módszer megváltozott. Holott az alacsonyabb színvonalon azt észleltük, hogy az alkotott elemi lény az illető körül lebegett, akire gondoltak és alkalomra várt, amíg értelmi testére, asztrális testére vagy fizikai testére kiadhassa erejét, a „forma nélküli” magasabb világban az eredmény egy villámszerű felvillanás, amely a gondolatot küldő ember kauzális testébe, vagyis a halhatatlan egóba közvetlenül jut, nem csupán a személyiségbe, mint az előbbi esetekben. Ha tehát ilyenkor a személyiségre is irányul az üzenet egy része, akkor az fönről, a kauzális testen át fogja elérni.

A gondolatok formájáról és színéről külön könyvet írtam „Gondolatformák” címen, képekkel.

Amint a mennyei világ alsíkjain felfelé haladunk, az élet mind teljesebb, a színek és hangok mind dúsabbak, leírni már az elsőt sem lehetett megfelelően, hát még a többieket! Olyan színek léteznek, melyekről a fizikai világban mit sem tudunk, és mindegyik síknak a fénye sötétség, ha egy magasabb síkról nézzük. Talán jobban lehetne megérteni, ha felülről indulunk ki, és akkor újból elmondhatjuk, hogy a legfelsőbb alsíknak az anyaga a következő alsík erejévé válik, mert ott már egy lepel van körülötte annak a síknak az anyagából. A következő alacsonyabb alsíkon már két lepelbe burkolózott, és a legalacsonyabban hat különböző sűrűségű anyagból csinált magának testet, illetve ruhát, tehát az eredeti rezgéseknek hatféle sűrűségű anyagon kell áthatolni, ami által a legalacsonyabban annyival gyengébbek és annyival kevésbé tevékenyek. Ez a folyamat ugyanaz, mint amikor Atma leszáll a világegyetembe,

hogy éltesse; ugyanez a folyamat a természetben sokszor fordul elő, tehát jó, ha megismerkedünk vele.

Az értelmi világban is megvan a természet emlékezetének feljegyzése, vagyis tulajdonképpen még ez sem a teljes és abszolút feljegyzés, mert az még magasabban található, de mindenesetre annak a visszatükrözése, mely világos, összefüggő és pontos, nem úgy, mint az asztrális világbeli kusza képek. Csakis, aki az értelmi sík látásával bír, és az is csak, ha teljes tudattal lép be ebbe a világba, akkor megbízható, máskülönben ő is ki van tévedéseknek téve.

Akinek sikerült szunnyadó erejét és látását magában kifejleszteni, mialatt még fizikai testében él, nagyon érdekes történelmi kutatást végezhet. Nemcsak az általunk ismert történelmet figyelheti meg, miközben minden tévedést és hibát megláthat a történetírásban, hanem ha úgy akarja, lepergetheti maga előtt az egész világ történetét keletkezésétől kezdve. Megfigyelheti az emberiségben az értelem lassú fejlődését, a Láng Urainak leszállását és az általuk alapított hatalmas civilizációk növekedését.

Tanulmánya nemcsak az emberiségre szorítkozik. Mint valami múzeumban, úgy tanulmányozhatja az állati és növényi formákat a föld gyermekkora óta, és a geológiai változásokat, földrengéseket, vízözönöket stb.

A mennyország lakói

A mennyország lakóit is beoszthatjuk úgy, mint az asztrális világét, élő és halott emberekre, nem emberi lényekre, állatokra és mesterséges lényekre. De itt némelyik asztrális világbeli csoport elmarad, mert a mentális világban az ember gonosz szenvedélyeinek alkotásai már nem találhatók.

Az a kifejezés, hogy „élő” és „halott” egészen helytelen, de mivel nincs jobb szó rá nyelvünkben, használnunk kell, bár tulajdonképpen azt jelenti, hogy valakinek van-e még fizikai teste, vagy már nincs hozzákötve. Ha a magasabb világokról egy kis tapasztalatot szerezünk, akkor egészen megváltozik a halálról való felfogásunk, mert akkor meglátjuk, hogy amikor levetjük fizikai testünket, akkor nem hagyjuk el az életet, hanem egy nagyobb és valóbb életbe lépünk be. Már az asztrális világi öntudat is nagyobb a fizikainál, de a mentális világi még ennél is bővebb.

Azok az emberi lények, akik még a fizikai testükhöz vannak kötve - vagyis akiket élőknél nevezünk - csak akkor közlekedhetnek teljes öntudattal a mentális világban, ha vagy Adeptusok, vagy beavatott tanítványaik, mert amíg a Mester meg nem tanította a tanítványt értelmi testének használatára, addig még az alacsonyabb síkokon sem mozoghat szabadon. Aki tehát fizikai élete alatt a magasabb síkokon működhet, az még nagyobb előmenetelt mutat, mert ez annak a jele, hogy a személyiség egyesült a magasabb egyéniséggel, az egóval.

Ezek az Adeptusok és beavatottak nagyszerű látványt nyújtanak a mentális látással bíró egyén számára; pompás fény- és színgömböknek látszanak, akik elűznek minden rossz befolyást jelenlétükkel, és a béke és boldogság érzését keltik még azokban is, akik nem látják őket. Fontos munkájuk nagy részét a mennyei világban végzik, különösen a magasabb síkokon, ahol közvetlenül hathatnak az emberek egyéniségére. Onnan árasztják magasztos szellemi befolyásukat a gondolatvilágra, onnan sugalmaznak mindenféle jótékony mozgalmat. A Nirmanakayák dicső önfeláldozása által felhalmozott szellemi erőket itt árasztják ki, és itt tanítják azokat a tanítványokat, akik eléggé fejlettek az ily módon való felfogásra, mert itt

gyorsabban és tökéletesebben lehet tanítani, mint az asztrális világban. Ezeken a tevékenységeken kívül az úgynevezett halottakkal összeköttetésben sok a munkájuk.

A fekete mágus és tanítványai szerencsére nincsenek a mentális világban, nem is lenne ott hely számukra, mert annak a világnak fő jellegzetessége az önzetlenség és átszellemültség; a sötét iskoláknak pedig az önzés. Az okkult erőket is csak azért tanulmányozzák, hogy személyes céljaikra használhassák. Vannak ugyan köztük sokan, akiknek az értelme igen fejlett, és értelmi testük bizonyos irányban nagyon tevékeny és érzékeny, de mindig olyan irányban, ami valamely személyes vágygal összefügg. Ennek következtében az értelmük alacsonyabb részén át nyer kifejezést, amely majdnem szétválaszthatatlanul összevegyült asztrális anyaggal. Tulajdonosaik tehát nem hagyhatják el az asztrális és fizikai világot, kivéve ha megfelejtkeztek önmagukról és önző céljaikról, mert még ha volt is elvont gondolata az ilyen embernek életében, és megtanulta is, hogy miképpen használhatja értelmi testét; amint személyes és gonosz célú gondolata támad, az már nem elvont. Még ha elfelejtené is önmagát, az önző és láthatóvá válna a mennyországban, nem zavarhatná azoknak a nyugalalmát, akik ott saját gondolatvilágukba burkolózva boldogan nyugszanak, és élvezik megérdemelt mennyei nyugalmaikat.

Néha azt kérdezik, hogy eljuthat-e valaki álmában vagy transzban a mennyországba? A lehetőség megvan bár, de végtelen ritka esetben történhetik csak meg, mert elengedhetetlenül szükséges, hogy az illető tiszta életű legyen, és nemes célt szolgáljon. De még akkor sem tudna sem a tapasztalt benyomásokra emlékezni, sem azokat szavakba lefordítani. Mindez még csak bizonyítja, hogy nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a látnokok leírásainak és álmaik elbeszéléseinek semmi komoly értéket sem lehet tulajdonítani, ameddig szakavatott Mester nem nevelte őket gondosan.

Mielőtt a halottak állapotát részletesen megbeszéljük, először világosan meg kell különböztetni az alacsonyabb és a magasabb síkok, vagyis a formai és formanélküli színvonal között. Az alacsonyabb alsíkokon az ember teljesen saját gondolataiban élhet, és még teljesen azonosítja magát elmúlt fizikai életével, a magasabbakon már egóként megéri a fejlődését és munkáját - ha ugyan elég tudattal bír, hogy egyáltalán bármit is megértsen.

Halála és a következő megszületés közt minden embernek át kell mennie mindkét színvonalon, de legtöbbször egészen öntudatlanok, úgyhogy inkább azt lehetne mondani, hogy átálmodják a mennyországot. A fejlődés folyamán azután mind tudatosabbá válnak, és a magasabb mentális világbeli tartózkodás lassanként hosszabbodik. Eleinte csak éppen hogy érintik.

A fejletlen ember csak a fizikai világban bír tudattal, és az asztrális világ alacsonyabb színvonalán halála után. Aki kissé fejlettebb, az életei közt az időközöket nagyjából az asztrális világban tölti, de már a mennyország alacsonyabb síkjain is tartózkodik egy kis ideig. Amint tovább fejlődik, asztrális élete rövidebb, és mennyei élete hosszabb lesz, míg végül mint átszellemült értelmi lény, alig tartózkodik az asztrális világban, csak éppen áthalad rajta, hanem az értelmi világ alacsonyabb alsíkjai közül egy kifinomultabban hosszú és boldog időt tölt. Akkor már az egója is felébredt a maga színvonalán úgy, hogy mennyei tartózkodása két részre oszlik, az utóbbi és rövidebb a magasabb síkokon a kauzális testben folyik le.

Az előbb leírt folyamat azután ismétlődik, az élet az alacsonyabb síkon mind rövidebb lesz, és a magasabbon mind hosszabb, míg végül az alacsonyabb én egyesül a magasabbal, és akkor az ember már nem tévesztheti össze saját gondolatvilágának felhőit az őt körülvevő

nagy mennyei mindenséggel. Ekkor kezd az ember igazán élni, és valószínű, hogy akkor már megtalálta az ösvényt, és kezébe vette jövő haladását.

A felfelé irányuló vágy, vagy gondolaterő akkor vonja maga utána mennyei világban való tartózkodást, ha fő jellemvonása az önzetlenség. Családtagok vagy barátok iránti vonzalom sok embert vitt már a mennyországba, vallásos áhítat is, de nem szabad azt képzelni, hogy minden szeretet, vagy minden vallásosság ott fogja halál utáni kifejezését nyerni. Mert mindegyik tulajdonságnak megvan az önző és önzetlen változata, bár azt lehetne mondani, hogy csak ez utóbbi érdemli a szeretet, illetve vallásosság nevet.

Az olyan szeretet, amely kiárad, és nem kíván viszonzást, aki soha nem is gondol saját magára, szellemi erőt képez, mely csak a mentális világban hathat ki. De néha egy másik fajta érzést neveznek szeretetnek, az önző szenvedélyt, amely inkább csak arra törekszik, hogy szeretetet kapjon, és nem gondol arra, hogy mit *ad*, sőt valószínűleg a legkisebb okra - vagy anélkül is - féltékenységgé fajul el. Az ilyen érzelem nem a mentális fejlődésnek a gyökere, mert az általa teremtett erők nem emelkedhetnek magasabbra az asztrálisnál.

Ugyanez áll nagyszámú vallásos ember érzelmeire is, akiknek egyetlen gondolata, hogy hogyan menthetik meg nyomorult lelküket - amiből éppen arra lehet következtetni, hogy még nem fejlesztettek ki semmit, ami egyáltalán léleknek nevezhető. Másrészt van olyan önfelédtt vallásos áhítat, melynek következményeképpen az illető hosszú mennyei életet él egy meglehetősen magas színvonalon, egészen függetlenül attól, hogy kit imádott, hogy Krisztus, Buddha, Krishna, Ormuzd vagy Allah követője volt-e.

A legtöbb emberi vallásosság azonban, éppúgy, mint a legtöbb emberi szeretet, sem egészen tiszta, sem teljesen önző. Igen alacsony az a szeretet, amelybe nem vegyült önzetlen gondolat vagy érzelem, és másrészt a tiszta és nemes szeretetben is található múló féltékenység vagy önzés. Az örök igazság törvénye minden esetben tévedés nélkül különböztet meg. Az önzetlen szeretet felvillanása megkapja a maga jutalmát a mennyországban, még ha egyébként semmi sem emeli az illetőt az asztrálisnál magasabbra. Az az alacsonyabb gondolat pedig, ami egy ideig elhomályosította a való szeretet sugarait, az asztrális világban hozza meg eredményét, és nem zavarhatja meg azt a nagyszerű mennyei életet, ami természetes következménye az évekig tartó mély szeretetnek a földön.

Ha olyan emberre gondolunk, aki eddig halála után csak az asztrális világban élt tudatosan, és most kerül legelőször a mentális világba, - bár csak gyér és múló tudattal a legalacsonyabb síkra - ez olyan fontos lépés az emberi fejlődésben, hogy érdemes az indítóokát megfigyelni. Valószínű, hogy többféle módon keletkezhet az első magasabb erő egy lélekben, ami az asztrális világnál magasabbra felviszi. Itt csak egy példát hozok fel: London egyik szürke és piszkos szegénynegyedében élt egy szegény varrónő. Nem volt művelt és egész nap dolgoznia kellett, de jószívű volt, és ha szomszédnői betegek voltak, akkor ápolta őket, bár pénzbeli segítségre neki sem tellett. A szomszédnők durva, tudatlan gyári munkásnők voltak, fejletlen lelkek, akiknek most volt legelőször alkalmuk valakire hálás szeretettel gondolni. A szegény kis varrónő pedig nemcsak fizikai életükben játszotta a segítő angyal szerepét, hanem azáltal is, hogy felébresztette bennük az első magasabb önzetlen érzelmet, ami őket haláluk után a mennyei birodalomba emelte. A legalacsonyabb alsíkra és rövid időre bár, de ez volt az első lépés, melynek hatása minden élet után erősebbé válik. Talán ez is magyarázza, hogy miért hangsúlyozza minden vallás a személyes jótékonyság fontosságát.

A mentális világ legalacsonyabb, vagyis hetedik alsíkjára azok jutnak, akik önzetlen, de többnyire korlátolt szeretettel csüngtek valakin, a hatodikra pedig az önzetlen vallásos érzelműek. De nem szabad azt hinni, hogy akiben mindkét tulajdonság megvolt, az fele idejét az egyikben és a másik felét a másikban tölti. Az ilyen ember a hatodik alsíkon ébred öntudatra, és szerettei társaságában az általa felfogható legmagasabb formájú áhítatosságot végzi. A törvény az összes alsíkon az, hogy a magasabb magába foglalja az alacsonyabbnak a tulajdonságait is.

Szeretet a család iránt jellemzi a hetedik alsíkot, de ebből nem kell azt következtetni, hogy csak itt található szeretet, hanem hogy aki ezen a szinten áll, annak a földi életében a legmagasabb önzetlen érzelmű a családjára iránti szeretet volt; ez az érzelmű juttatta egyáltalában a mennyországba. De ennél sokkal magasabb és nemesebb szeretettel találkozunk a magasabb alsíkon.

Jellemző példa erre egy becsületes kiskereskedő, akivel a kutatók itt találkoztak. Nem volt sem intellektuális, sem különösen vallásos - bár rendszeren járt a templomba, mert az úgy illik - de a családját nagyon szerette, és minden munkát a családjáért végzett, nem önzésből. Állandóan rájuk gondolt, és így nem csodálhatjuk, hogy halála után is családjára vette körül. A környezete sem volt valami nagyon előkelő, hanem éppen olyan, amilyent az ilyen emberek eszményinek tartanak. A mennyországban sem volt az illető sem intellektuális, sem vallásos, mert a halál nem változtatja meg az embereket. Az önzetlen szeretet azonban maradandó tulajdonság, ami jövő életekben még nőni fog. Mondhatnánk, hogy ez az egyetlen tulajdonság, ami a mennyországba bejuttatja az embereket ezen a fokon, a többi nem lehetne az értelmi világban kifejezni.

Ezen a szinten az emberek mentális képet csinálnak szeretteikről, amit azok viszont éltethetnek, akár fizikai testben élnek még, akár meghaltak már, mert ezt az egó csinálja. Ha a kép nagyon tökéletes, vagy ha az illető, akit ábrázol, még nagyon alacsony fejlődési fokon áll, akkor nem tudja magát jól kifejezni általa. Fizikai életünkben az embernek csak inkarnálódott részét ismerjük, úgy hogy némely esetben nagyon csodálkozunk, ha a halhatatlan egót látnánk - valószínűleg fel sem ismernénk benne rokonunkat, vagy barátunkat.

Aki fizikai testében él még, az gyakran mit sem tud erről a folyamatról. Viszont a mennyi világban élő anya ugyanolyannak látja gyermekeit, mint amikor elhagyta őket, holott azok rég felnőttek, illetve maguk is elhagyták már a fizikai világot. A szeretet, amely a gondolat által alkotott képen keresztül éri el az illető egóját, fejlődési lehetőséget nyújt, és volt már olyan eset, ahol egy és ugyanaz az ember egyszerre több elhunytak a mennyi életében szerepelt. A fejlett egyén az ilyen képen át kifejezheti magát, viszonzhatja a neki küldött szeretetet, ami által saját fejlődését is előmozdítja. A Mesterek tudatosan felhasználják az ilyen róluk alkotott gondolatképet, hogy azon át segítsék és tanítsák tanítványaikat.

Ezen az alsíkon nagyon sok római, karthágói és angol található, és aránylag kevés hindu és buddhista, mert ez utóbbiak inkább a vallásos érzésben éltek ki magukat, nem pedig a személyes szeretetben, mint az előbbieket, akiknek fő önzetlen cselekedetük a családjuk iránti szeretetből származott.

Néha azt kérdezik, van-e a mentális világban nappal és éjszaka, vagy valami más párhuzamos a mi időszámításunkkal, amin az idő múlását észlelni lehet. Nincs, csak egy ébredés van, amikor az ember elhagyja asztrális testét és felébred lassanként a mennyi világban, ez nagyon hasonlít a fizikai testben való reggeli ébredéshez, ami az értelem ébredését illeti. És

csak egy lassú elalvás, vagy öntudatlanná válás, mely az értelmi világban való tartózkodás végét előzi meg.

A hatodik alsík (második mennyország) fő jellegzetessége vallásos áhítat, amely valami isteni személy felé irányul. Az itteni és az asztrális világ második alsíkján található vallásosság közt az a különbség, hogy ott az emberek vallásossága önző, hogy áhítatuk által valami személyes előnyt remélnek elnyerni, a mennyei áhítat azonban egész önzetlen, és nem törődik az eredménnyel.

Másrészt az itt található vallásosságot, amely főleg egy személyes istenség állandó imádásából áll, meg kell különböztetni a vallásosságnak ama magasabb formáitól, ahol az Isten kedvéért valami szolgálatot, határozott munkát végez az ember.

Ezen a színvonalon sok a keleti vallások követője, de van sok buzgó keresztény is, és a nők vannak többségben. Sok olyan egyén látható, aki istenével együtt bezárkózott gondolatvilágába és imádja, - nincs is más az ő mennyországában, legfeljebb egy-egy szeretett családtag, aki áhítatában részt vesz. Egy hindu asszony például, aki életében Krishnát imádta, a mennyországban úgy képzelte, hogy a gyermek Krishna az ő saját gyermekeivel játszik. Krishnát egy kékre festett faszoborként gondolta, amihez szülőfalujában imádkozott. De még egy másik formában is megjelent az ő mennyországában, amint furulyázott, de a jó asszony nem volt okoskodó természetű, és nem törte a fejét azon, hogy honnan származik az istenség kétféle alakja. Egy másik asszony, aki Siva követője volt, férjét mint az isten megnyilvánulását tekintette, úgyhogy mennyei életét a kettő állandóan változó alakjával töltötte, amint férje az istenné vált és viszont! Buddhista aránylag kevés van itt, mert ők inkább tanítóként tisztelik Buddhát.

Keresztények is sokan találhatók itt, amint Krisztust, vagy a Szűz Máriát imádják úgy, hogy minden egyébről megfeledkeznek. Például egy írországi paraszt Tizian mennybemene-teléhez hasonlóan a holdon állva képzelte Szűz Máriát, aki azonban kinyújtotta feléje kezét és beszélt hozzá.

Egy középkori szerzetes önfeledt ekstázisának tárgya a keresztre feszített Jézus volt, és amint vágyakozó szeretettel és szájalommal nézte a szent sebekből csepegő vért, a sebhe-lyek saját értelmi testén is megjelentek.

Egy másik ember nem a keresztre feszítés szomorú történetére gondolt, hanem Krisztusra, mint a megdicsőültre, a kristály tóval előtte, és az imádók nagy tömegével körülvéve, akik közt családjával együtt képzelte magát. Ez az ember bár igen szerette családját, gondolatait jobban eltöltötte az imádás, de oly anyagi elképzelése volt az Istenségről, hogy képzeletében állandóan mintegy kaleidoszkópszerűen változott emberi formából báránnyá, ahogyan zászlócskával a templomablakokon szokták ábrázolni.

Még érdekesebb egy spanyol apáca esete, aki húsz éves korában halt meg, és gondolatban visszavándorolt Palesztinába abba az időbe, amikor Krisztus ott járt, és végigkísérte egész életén, úgy ahogy a szentírásban le van írva. Természetesen Palesztina tájait egészen helytelenül képzelte, és a Megváltó és tanítványai spanyol ruhában jártak az ő mennyei képzeletében. Végül is úgy gondolta, hogy ő a vallásáért mártírhalt, és a mennyországba került, ahol is újra, meg újra végiggondolta az egész történetet, amelyben oly sok gyönyörűséget lelt.

Egy hét éves gyermek, akinek dadája életében vallásos történeteket mesélt, halála után a mennyországban sajátmagát látta a kedvenc mesékben, amint a gyermek Jézussal játszott, és különösen azt a legendát szerette játszani, amikor a kis Jézus agyagból verebeket formált, amelyek elrepültek.

Mindezekből a példákban látjuk, hogy vakhit, amelyből hiányzik az értelmi elem, nem viszi tulajdonosát magas szellemi fokra, bár az illetők teljesen boldogok és megelégedettek, mert az, amit kapnak, a legmagasabb, amit fel tudnak fogni és elismerni. Sőt fejlődésükre is jó hatással van, mert bár az ilyen áhítatnak bármilyen mértéke sem fejleszti az értelmet, csupán a magasabb fajta vallásos képességet, mégis legtöbb esetben tiszta élethez vezet. A fent leírt példák bár nem fognak gyorsan haladni a szellemi fejlődésben, áhítatuk legalább is sok veszélytől védi meg őket, mert nem valószínű, hogy a legközelebbi életükben súlyosabb bűnökbe esnek, vagy vallásos érzelmüket elcserélik a világi ember zsugoriságával, ambícióival vagy közömbösségével. Mindennek dacára Szent Pál szavait ajánlhatjuk a buzgóknak: „Adj hitedhez erényeket, és az erényekhez *tudást*”.

Mivel ilyen különös következményei vannak a hit csiszolatlan formáinak, nézzük, mit eredményez az Európában nemrég oly fájdalmasan mutatkozó materializmus. Az anyagi emberek, akik a fizikai élet lehetőségein kívül semmiben sem hittek, az asztrális világban találhatók a megfelelő színvonalon. De ismertünk olyan kiváló embert, aki „szabadgondolkodó” volt, vagyis nem fogadta el a vallásos tanokat, és nem hitt Istenben, hanem egész életét embertársaiért való önzetlen munkával töltötte. Halála után az asztrális világ legmagasabb síkján találtuk, ahol könyveivel vette magát körül, és folytatta tanulmányait. Most már belátta, hogy életében hitt elméletei a túlvilágról helytelenek voltak, de azt még nem tudta elhinni, hogy még ennél magasabb lét is lehetséges. Ezáltal sokat mulasztott, amit a mentális világban már megtanulhatott volna, de tapasztalatait csak késleltetheti, mert jellemében sok olyan vonás van, ami csak a mennyországban hathat ki teljesen. Az egyik erőnek a hiánya nem akadályozhatja meg a másiknak a hatását.

Egy másik materialista, akit megfigyeltünk, halála után, amikor az asztrális világban felébredt, nem hitte el, hogy meghalt, és azt képzelte, hogy csak kellemetlen álmot álmodik. Szerencsére kéznél volt egy öreg barátjának a fia, akit segítségére küldtek. Eleinte az elhalt azt hitte, hogy ez a fiatalember is az álomhoz tartozik, de amikor régi barátja olyan dolgokról üzent általa, ami fia születése előtt történt, tehát amiről fiának nem lehetett tudomása, akkor az meggyőzte őt az asztrális világ valóságáról. Akkor azután minden lehető információt kívánt erről a világról szerezni, és a tanítás, amiben részesült, bizonyára megváltoztatja nemcsak a mennyi életét, hanem a legközelebbi testöltését is.

Ezekből a példákban láthatjuk, hogy ha valaki nem hisz a túlvilági életben, azáltal nem változtatja meg a tényeket, legfeljebb halála után rájön majd tévedésére.

Az ötödik alsík, vagy harmadik mennyország fő jellemvonásának mondhatjuk azt a fajta vallásosságot, ami tevékeny munkában leli kifejezését. A keresztény például itt nem pusztán imádja a Megváltót, hanem úgy gondol magára, mint aki kimegy a világba és dolgozik Érte. Itt nagy terveket dolgoznak ki, melyek a földön nem valósultak meg, melyeknek fő indítóoka vallásos áhítat, és ezek többnyire jótékony célúak. De minél magasabbra emelkedünk, annál sokszerűbbek az alsíkok, úgyhogy alig lehet az általános jellemzésnél többet mondani, mert nagyon sok különböző változattal találkozunk.

Egy jellemző eset, mely azonban magasabb az átlagnál, az a vallásos ember, aki itt a szegényebb osztályok helyzetének javítására vonatkozó tervet dolgozott ki, mert úgy érezte, hogy az az első lépés, hogy fizikai helyzetükön segítsen. Minden részletet szeretetteljes gondal átgondolt, és bár fizikai életében nem tehetett ez irányban semmit, a mennyei világban nagyszerű sikerrel járt a terv. Ő úgy gondolta, hogy ha nagy vagyona lenne, akkor megvenné és saját irányítása alá vonná az egyik kisebb iparágat, amelyben három vagy négy nagy cég működött, ami által sokat megtakarítana a versengő hirdetésekben. A megtakarított összegből azután jobb béreket fizetne a munkásoknak, akiknek az e célra vett földön kis kertés házakat építtetne. Egy bizonyos számú munkaév elmúltával minden munkás részesülne az üzem nyereségében, ami elég volna arra, hogy öregkorára el legyen látva. Ez a filantróp tervével azt remélte a világnak mutatni, hogy a kereszténységnek van egy igen gyakorlati oldala is, másrészt meg akarta munkásait saját vallásának nyerni a nekik nyújtott anyagi előnyök által.

Hasonló egy indiai herceg esete, akinek az eszménye Ráma volt, a hős király. Megpróbálta életét és uralkodását az ő példája szerint beosztani, de a földön sok előre nem látott akadály tervei nagy részét meggátolta. A mennyei világban azonban minden sikerült, és Ráma természetesen személyesen ellátta tanáccsal, és irányította munkájában a herceget, aki összes alattvalójával együtt állandóan imádta.

A személyes vallásos munkának különös megható példáját szolgáltatta egy elhunyt apáca, aki egy dolgozó szerzeteshez tartozott, és életében valószínűleg az a jelszó vezette, hogy „amit a legcsekélyebbnek tettek a testvéreim közül, azt nekem cselekedtetek”. A mennyei világban is állandóan beteget ápolt, éhezőket etetett és a szegényeken segített az apáca, és minden esetben az, akin segített, azonnal Krisztussá változott, akit ő azután áhítattal imádott.

Két nővér esete is tanulságos, akik közül az egyik nyomorék volt, és a másik ápolta. Életükben gyakran beszéltek arról, hogy milyen jótékony vagy vallásos munkát végeznének, ha tehetnék. A mennyei világban is mindegyik a másik életében a főalak, a nyomorék egészséges, és úgy gondolják mindketten, hogy a másik segít nekik a meg nem valósított terveiket véghezvinni. Ez jó példa arra, hogy az önzetlen emberek számára az élet a magasabb világokban nyugodtan tovább folyik, a halál csak a betegséget és szenvedést küszöbölte ki, és az eddig lehetetlen munkát könnyűvé tette.

Ezen a szinten nyer kifejezést az őszinte és áhítatos hittérítő munka, de természetesen nem a tudatlan fanatikusé, aki sohasem jut el az asztrális világnál magasabbra, hanem egynéhány nemesebb egyéné, olyané, mint Livingstone, akik a mennyei világban nagy tömegeket térítenek meg saját vallásukra. Feltűnt egy lelkes mohamedán, aki az egész világot át akarta téríteni, és az iszlám tanításai szerint kormányozni.

A művészi tehetség is itt hozza meg gyümölcsét, bizonyos körülmények között. De itt meg kell különböztetni az olyan művészt, akinek egyetlen célja a személyes érvényesülés, aki hírnévre vágyik, és minden művésztársára irigy (az egyáltalán nem alkot olyan erőket, amelyek a mentális világba felemelnék) másrészt a magasztos művésztípust, aki a művészetet úgy tekinti, mint reábizott hatalmat, amellyel embertársait szellemileg felemelhesse. Ez a fajta művész még ennél is magasabb szinten található. De a két szélsőség közt vannak olyanok is, akik a művészetet a művészet kedvéért követik, vagy istenüknek ajánlják fel, az ő mennyországuk itt található. Erre láttunk példát egy nagyon vallásos zenész esetében, aki minden munkáját Krisztusnak ajánlotta, bár nem tudott a hang- és színpompáról, amit kompozíciói a mentális világ anyagában keltettek. Lelkesedése azért nem volt hiábavaló, mert sokan élvezték zenéjét, és a következménye valószínűleg legközelebbi testöltésében még több áhítat

és még több zenei képesség lesz. De ha ehhez nem járul az a magasabb vágy, hogy az emberi-ségen segítsen, akkor ez a fajta mennyei élet számtalanszor ismétlődhet.

A három eddig említett alsík minden esetében személyekre irányuló szeretet a fő jellemvonás, akár a családtagok, barátok vagy az Isten személye iránt. Az a tágabb szeretet, amely az egész emberiségre irányul, a következő alsíkon találja kifejezését.

Ennek, a negyedik alsíknak, vagy negyedik mennyországnak, mely a forma-síkok közt a legmagasabb, oly sokféle tevékenységű a lakossága, hogy nehéz őket egy cím alá beosztani. Négy főcsoportra oszthatjuk őket: a magasabb szellemi tudás önzetlen keresése; magas filozófiai vagy tudományos gondolkodás; irodalmi vagy művészi tehetség gyakorlása önzetlen célból és szolgálat a szolgálat kedvéért. Mindegyikre hozok fel példát.

Természetesen a legtöbben azokhoz a vallásokhoz tartoznak, amelyek a szellemi tudás szükségességét tanítják. A hatodik alsíkon találtunk buddhistákat, akik alapítójukat imádták, az itteni buddhisták azonban úgy tekintik Őt, mint a Nagy Tanítót, és legfőbb vágyuk volt tőle tanulni. Ez a vágyuk a mennyországban teljesült, mert azon a képen át, amit Buddháról csináltak gondolatukban, a nagy tanító bölcsessége, hatalma és szeretete árad ki. Több tudást és bővebb látókört nyernek, ami erősen ki fog hatni következő földi életükre. Talán nem fognak az egyes tanításokra emlékezni (bár ha ezeket a tényeket újból hallják, intuíciójukkal mint valóságot fogják őket felismerni), de a tanítás eredményeképpen az egó minden ilyen tárgyról tágabb és bölcsőbb nézetet fog alkotni.

Látható, hogy az ilyen mennyei lét gyorsítja az egó haladását, amit annak a mérhetetlen előnynek köszönhetnek az illetők, hogy elfogadták valódi, élő nagy tanítók vezetését.

Ennek kissé alacsonyabb típusa, amikor valami nagy szellemi irányú író tekint a tanulmányozó barátjának, vezetőjének, tanítójának, úgy hogy élő személyiséggé válik számára, és gondolataiban az ideál helyét tölti be. Az ilyen magasabb fejlettségű egyén a róla csinált mentális képet éltetheti, és azáltal hathat a tanítványa mennyei életére, esetleg kedvező körülmények között tovább taníthatja.

Sok hindut találunk ezen a színvonalon, de a mohamedánok és keresztények közül aránylag keveset, kivétel csak a szufik és gnosztikusok egy része, és azok, akiket olyan tulajdonságok hoztak ide, amelyeket nem vallásuk tanításainak köszönhetnek. Itt található még az okkultizmus komoly kutatói, akik még nem olyan előrehaladottak, hogy a világ kedvéért lemondhassanak a mennyei életükről. Közülük egyet említek, aki életében buddhista szerzetes volt, és az isteni bölcsességet komolyan tanulmányozta. Legfőbb vágya, hogy méltó legyen Buddhától és két Mestertől személyes tanításban részesülni. Mennyei életében ők hárman voltak a főszereplők, amennyiben a róluk alkotott gondolatképeket éltették, és azokon keresztül tanítottak és magyaráztak, úgy hogy a szerzetes határozottan tanítást, bölcsességet és erőt nyert, melyek legközelebbi testöltésében a beavatás ösvényére fogják vezetni.

A következő eset rámutat az alaptalan és szeretetlen gyanúsítás borzasztó hatására. Blavatskynének egyik tanítványa élete vége felé egészen alaptalanul ellene fordult, és igazságtalanul meggyanúsította régi tanítóját, ami által a magasabb befolyásnak és tanításnak nagy részét kizárta, melyet mennyei életében élvezhetett volna. Nem mintha megfosztották a tanítástól és befolyástól - az egész lehetetlen volna -, hanem az ő saját mentális magatartása gátolta a felfogásban. Ő maga minderről mit sem tudott, és azt hitte, hogy a legteljesebb és tökéletesebb kapcsolata van a Mesterekkel, de kutatásaink alkalmával láttuk, hogy mennyivel

előnyösebb lett volna számára a mennyei élet, ha ő maga nem korlátozta volna felfogóképességét az erő, tudás és szeretet majdnem végtelen tömegével szemben, mely előtte kitérült.

Tudnunk kell, hogy azokon a Mestereken kívül, akik a mi mozgalmunkkal összeköttetésben állnak, még mások is léteznek, és az okkultizmusnak több hasonló irányát követő tanulmányozóval gyakran találkozhat az ember ezen a szinten.

A következő csoport filozófusokból és tudományos gondolkodókból áll, akik önzetlennül és nemesen gondolkodtak, és tudásukat csakis az embertársaik javára és megsegítésére való tekintettel óhajtották növelni. Nem számítjuk azonban ide azokat a hajszásokat sem keleten, sem nyugaton, akik pusztán vitatkozással vesztegetik idejüket, mely önző beépültségben gyökerezik, és soha sem fogja a világegyetem tényeinek igazi megértését előmozdítani. Természetesen az ilyen felületesség nem eredményez olyan tulajdonságokat, amik az értelmi világba emelnék az illetőket.

De találkoztunk ezen a szinten az új-platonikus rendszer egyik követőjével, aki egész életében igyekezett annak az iskolának a tanait megérteni, és a mennyei életben a misztériumokat és az emberi életre és fejlődésre való hatásukat tanulmányozta. Itt volt továbbá egy csillagász, aki bár ortodoxként kezdte életét, tanulmányai eredményeképpen lassanként tágabb nézetre tért át, és a mennyei világban még mindig tiszteletteljesen tanulmányozott és biztosan sokat tanult a nagy angyaloktól, akik ezen a szinten a hatalmas csillagbefolyások fenyegető időszerű mozgásának kifejezői. Csillagászként a keringő ködfoltokat és keletkező világrendszereket szemlélte, és elképzelése az volt, hogy a világegyetem formája óriási állathoz hasonló. Gondolatai csillagalakban vették körül, és különös öröme telt a mozgó égitestek zenéjének hatalmas ritmusában.

A harmadik típus az a magas művészi tevékenység, melyet főleg az emberi faj felemelése és átszellemítése lelkesít. Itt találjuk a legnagyobb zenészeinket. Mozart, Beethoven, Bach, Wagner és mások harmóniái még nagyszerűbbek itt, mint amit valaha a földön alkottak. Úgy tűnik, mintha magasabb régiókból áradna beléjük az isteni zenének hatalmas özőne, amit ők azután egyénien feldolgozva mint melódiahullámot szétárasztanak, és a mennyei világbeli gyönyörökhöz hozzájárulnak, mert még a saját gondolataikba beburkolóztakra is hat a zene felemelő és nemesítő befolyása. Az önzetlen festők és szobrászok is gondolataikkal mesterséges elemi lényeket alkotnak, melyek embertársaik élvezetét és felemelését szolgálják. Ezek a formák a még fizikai testben élő művészeket is inspirálhatják.

Itt láttunk egy fiút, aki 14 éves korában halt meg, miután rövid életében templomi karnékes volt. Fiatalos odaadással szolgálta a zeneművészetet, és úgy képzelte, hogy ő általa kifejezi a templomban imádkozó tömegnek vallásos érzését, és egyszersmind mennyei ihletet és bátorítást áraszt ki rájuk. Csak egy tehetsége volt, de ezt méltón használta, amikor megpróbált a nép hangja lenni az ég felé és az ég hangja a nép számára, és zenéjét Krisztusnak ajánlotta. Mennyei életében mindez meghozta a gyümölcsét, és föléje hajolt Szent Cecéliának különös középkoriban szögletes alakja, amelyen a templom festett ablakához híven gondolta a fiú. Azt a külső alakot, mely egy kétes egyházi legendának alig művészi ábrázolása, egy hatalmas arkangyal felhasználta, és a gyerekes gondolatformán át tanította a fiatal énekest magasabb zenére, mint amilyent a világ valaha hallott.

Ezen a síkon találkoztunk olyan emberrel is, aki a földön kudarcot vallott, miután önzetlennül könyvet írt, amelynek nem volt sikere, bár a világ boldogítására szánta. Földi életében elhagyatottan élt és szegényen halt meg, nem voltak szerettei, tehát a mennyei életében is

egyedül írt és gondolkozott, s maga előtt látta az utópiát, amelyért élt, és amelyben az emberek boldog tömegét látta, akiknek az öröme az ő elhagyatott mennyországát is örömmel töltötte el. Amikor ez az ember újrászületik, bölcsebben fog tervezni úgy, hogy véghez is viheti, amit tervez, és a mennyei élete következtében boldogabb lesz a következő földi élete is.

Sok olyan embert láttunk itt, akik földi életükben azért segítettek embertársaikon, mert testvéreiknek érezték őket, - akik szolgáltak a szolgálat kedvéért, nem pedig azért, hogy valamilyen Istennek tetsző dolgot cselekedjenek. Ezek a mennyországban teljes tudással és nyugodt bölcsességgel óriási jótékony terveket csináltak, melyek a világot nagyszerűen megjavítanák, és egyidejűleg hatalmat érlelnek, amellyel bekövetkezendő fizikai életükben véghez fogják vinni terveiket.

Aki a teozófiát tökéletlenül fogta fel, az ebből kifolyólag a mennyországról szóló tant úgy bírálja el, hogy az átlagember élete a mennyországban csak álom és illúzió, és ha családja körében boldognak képzelet magát, vagy ha sikeresen viszi véghez boldogító terveit, akkor csak kegyetlen káprázat áldozata. Néha ellentétbe hozzák az ortodox mennyország „szolid objektivitásával”. Erre csak azt felelhetjük, hogy a túlvilágról szóló nézetünkben nem az a mérvadó, hogy mi kellemesebb - ami végül is ízlés dolga -, hanem hogy mi a valóság. Bíráló barátaink nem értették meg a tanítást, de ha kifejlesztik a megfelelő képességet, amely által tudatosan bejuthatnak az értelmi világba, akkor egészen könnyen megállapíthatják a tényállást. A túlvilág alacsonyabb színvonalain az ember tényleg nem tudhatja a teljes valóságot, aminek következtében már ki van téve illúzióknak, de a bírálók többnyire nem erre céloznak, hanem azt gondolják, hogy a mennyei élet illuzórikusabb, valószínűtlenebb és céltalanebb, mint a fizikai - ami egyáltalán nem felel meg a valóságnak. Azt mondják, hogy abban a világban magunk alkotjuk környezetünket, és azért annak a síknak csupán kis részét látjuk. Bizonyára a fizikai világon sem látjuk az egész világot, és abból, amit észlelünk is, csak annyit tehetünk magunkévá, amennyit érzékeink, értelmünk és nevelésünk által felfoghatunk. Kézenfekvő, hogy a földi élet alatt az átlagember felfogása a külvilágról teljesen helytelen, üres, sok tekintetben fogyatékos, mert mit is tudhat a nagy éter-, asztrális- és mentális erőkről, amik a látható tárgyak legfontosabb részét képezik? Még az őt körülvevő rejtettebb fizikai tényeket sem ismeri. Itt is éppúgy, mint a mennyei világban, az ember nagyrészt egy maga teremtette világban él, de ezt sem itt, sem ott nem ismeri fel, saját tudatlanságából kifolyólag, mert nem ismer mást.

Azt mondják, hogy a mennyországban az ember gondolatait való dolgoknak tartja. Egészen helyesen, sőt: az értelmi síkon csakis a gondolat lehet való. Ezt ott felismerjük, itt pedig nem, tehát a káprázat nagyobb a fizikai életben, mint a mennyországban. A gondolat nemcsak való, hanem meglepő hatása van az emberekre, jótékony hatása, mert az értelmi síkon csak szeretetteljes gondolat létezik. Minél magasabbra emelkedik az ember, annál jobban megközelíti az Egy Valóságot.

Az ember élete a magasabb világokban csak természetes következménye az előbbinek, amit az alacsonyabb síkokon élt. Legmagasabb eszményeinket nem tudjuk megvalósítani, legmagasabb vágyainknak itt lent nem élvezzük gyümölcsét, úgyhogy azt képzelhetnénk, hogy igyekezeteink hiábavalók voltak. De tudjuk, hogy ez lehetetlen, mert az energia megmaradásának elve a magasabb világokban is érvényesül. Sok szellemi erő, amit az ember kiáraszt, nem hathat rá vissza, amíg magasabb princípiumai meg nem szabadulnak a testi börtönből, mert addig nem felelhetnek azokra a sokkal finomabb rezgésekre. A mennyországban azonban már nincs akadály, úgyhogy az energia azonnal beleárad az örök igazság törvénye által megkívánt reakcióba.

Az angol költő, Browning, helyesen írja:

*Semmi jó soha sem vész el - ami volt, az élni fog, mint azelőtt;
A gonosz semmi, csak hallgatás a hangok között;
Ami jó volt, jó is lesz, csak több, mert a rossz helyett is megannyi jó;
A földi tört boltívek a mennyben tökéletesek;
Minden, ami jót akartunk, reméltünk vagy álmodtunk, létezni fog; . . .
A magas, ami túl magas volt, a hősiesség, ami túl nehéz, a szenvedély,
mely az ég felé szállt, mindez zene, amit Istennek küldtek. . .*

Azt sem szabad elfelejteni, hogy ez a természet által létesített rendszer az egyetlen elképzelhető, mely mindenkit a maga képessége szerint boldoggá tehet. Ha a mennyei öröm csak egyfajta lenne, mint ahogy az ortodox tanítás állítja, akkor bizonyosan akadnának olyanok, akik beleunnának, vagy nem tudnának benne részt venni, mert az az irány nem érdekli őket, vagy pedig nevelésük fogyatékosága miatt, nem is említve, hogy ha ez a berendezés örökké tartana, akkor nagyon igazságtalan lenne, mert mindenki ugyanazt a jutalmat kapná érdemeire való tekintet nélkül.

Másrészt, ha az elhunytak láthatnák a hátrahagyottak változó földi sorsát, nem lehetnének boldogok, ha pedig várniuk kellene, amíg szeretteik is meghaltak és csak akkor találkozhatnának, akkor sok kínos várakozási idő következne be, melynek elteltével az illetők anynyira megváltoztak, hogy talán már nem is rokonszenvesek. A természet bölcsessége mindezeket a bonyodalmakat elkerüli. Az ember maga határozza meg mennyei életének hosszát és minőségét földi élete alatt létesített okok szerint, amiért is épp annyi és olyan örömben lesz része, amilyen ízlésének legjobban megfelel. Akiket legjobban szeret, azok vele maradnak, és mindig legjobb oldalukat látja, az egyenetlenségnek és változásnak még árnyéka sem léphet közéjük. Tényleg ez a rendszer sokkal tökéletesebb, mint bármi más, amit az emberek elképzelték, amit nem is csodálhatunk, mert a valóság Isten gondolata.

Akik ezt a tárgyat tanulmányozták, hallottak arról a lehetőségről, hogy az ember lemondhat a mennyei jutalomról, vagyis halála után nem megy be a mennyországba, hogy hamarabb újra testet ölthessen, és segíthesse az emberiséget. Az idézett kifejezés helytelen, mert a mennyei életet nemcsak jutalomnak, hanem a földi élet eredményének kell tekinteni. Földi életében az ember magasabb gondolataival és vágyaival egy bizonyos mennyiségű szellemi erőt indít meg, ami visszahat reá, amikor eléri az értelmi síkot. Ha ez az erő csekély, akkor aránylag hamar kifogy, és a mennyei élet rövid lesz, ha pedig igen sok erőt fejlesztett, akkor megfelelő hosszú idő szükséges, hogy kiélje magát, tehát a mennyei élet hosszú lesz. Ebből látjuk, hogy amint az ember szellemi tekintetben fejlődik, mennyei élete mind hosszabb lesz. De ez nem azt jelenti, hogy azáltal fejlődése késik, vagy hasznos alkalmakat elmulaszt, mert a mennyei élet elkerülhetetlenül szükséges, mivel csak ilyen körülmények közt lehet a magasabb vágyakat képességekké és a tapasztalatokat bölcsességgé fejleszteni. Ily módon a lélek sokkal többet halad, mint hogyha valami csoda által egész idő alatt fizikai testében maradna. Kivételt csak a nagyon magas fejlettségű emberek képeznek, amiért is nem mindenki mondhat le a mennyei életről. A nagy törvény senkinek sem engedi meg, hogy vakon lemondjon olyasvalamiről, amit nem ismer, vagy hogy letérjen az előírt fejlődési irányról, amíg az ilyen eltérés nem válik bizonyosan hasznára.

Általában azt lehet mondani, hogy csak az mondhat le a mennyei életről, aki földi élete alatt megszerezte azt a képességet, hogy teljes tudattal felemelkedhessék az értelmi világba,

és világosan emlékezzék az ott tapasztalt magasztosságokra. Mert a lemondás tárgyában az alacsonyabb értelemnek egyet kell értenie a magasabb egóval.

A fejlődés jelenlegi fokán a legtöbb ember még csak fizikai testében él tudatosan, asztráltestük formátlan, és a szervezetet hiányos, csupán összekötő hídnak tekinthetjük az egó és fizikai ruhája közt, nem pedig eszköznek a való ember kezében, sem jövődöbéli hatalmának kifejezéseként.

Az emberiség fejlettebb fajaiban az asztráltest már jobban kifejlődött, és meglehetősen szunnyadó tudattal bír, de csak saját gondolatait észleli, és mit sem tud környezetéről. Ezek közül néhányat, akik okkultizmussal foglalkoztak, felébresztettek, és megtanították asztrális képességeik használatára, ami számukra igen előnyös. De ebből nem következik, hogy ezek rögtön, vagy akár meglehetősen idő múlva is emlékeznek a fizikai világban arra, amit asztrális életükben tettek és tapasztaltak. Általában azt lehet mondani, hogy néha egy-egy részletre emlékeznek, de a magasabb létnek igazi emlékezete nem hatol be a fizikai agyvelőbe.

A mentális világra való határozott emlékezés még magasabb fejlődést tételez fel, és rendes körülmények közt az ilyen tudat csak akkor ébred, ha a fizikai és asztrális világ közti összeköttetés már jól meg van alapozva. De a mai egyoldalú és mesterséges körülmények közt, amit modern civilizációnak neveznek, az emberek nem mindig fejlődnek normálisan és rendszeresen, úgyhogy láttunk eseteket, ahol a mentális világbeli tudatot megszerezték, és az asztrális életükkel összeköttetésbe hozták az illetők, anélkül, hogy ennek a magasabb életnek a tudata bejuthatna fizikai agyukba. Ezek igen ritka esetek bár, de kivételt alkotnak a fenti szabály alól. Mert egy ilyen típusú személyiség eléggé fejlett lehet, hogy a leírhatatlan mennyi örömet megkóstolja, ami által megszerezte azt a jogot is, hogy lemondhasson róla, holott emlékezetét csupán az asztrális életbe tudta lehozni. De feltehetjük, hogy ebben az asztrális életben a személyiség teljes öntudattal bír, úgyhogy még ha fizikai tudatában nem is emlékezik rá, akkor is megfelel az igazságnak. Mivel a személyiségnek kell lemondania, a személyiségnek kell a tapasztalatot is szereznie, és annak emlékezetét valamely síkra lehozni, amelyen teljes tudattal működik, de ennek a síknak nem kell fizikainak lenni, hanem lehet az asztrális világ is. De az ilyen eset valószínűtlen olyan embernél, aki legalábbis nem próbaképpen elfogadott tanítványa egy Mesternek.

Aki ezt el akarja érni, annak komolyan azon kell dolgozni, hogy magát méltó eszközzé tegye azoknak a kezében, akik a világon segítenek; hévvel kell magát a mások szellemi fel-emeléséért való munkába belevetni, és nem szabad gögösen azt képzelnie, hogy már alkalmas az ilyen magas megtiszteltetésre. Jobb, ha alázatosan azt reméli, hogy egy-két fáradtságos élet múltával a Mestere majd azt mondja neki, hogy elérkezett ennek a lehetőségnek az ideje.

A magasabb mennyei világ

Eddig az értelmi világ négy alacsonyabb, vagyis formai síkjáról volt szó, amelyeken az ember *időszaki* személyiségében él, a magasabb három sík azonban a való és aránylag állandó hazája. Itt amit lát, azt minden káprázat kizárásával világosan látja, mert már alacsonyabb személyisége fölé, valódi magasabb énjébe, az egóba emelkedett, melynek látköre bár korlátozott lehet, és az ember maga álmodozó, de illúzióknak már nincs kitéve. Az itteni tudatbeli viszonyok olyan távol állnak a fizikaitól, hogy a lélektan összes kifejezése használhatatlan és félrevezető. Ezt a noumenális világnak is nevezték a fenomenálissal ellentétben; formanél-

külinek az alacsonyabb formákkal szembeállítva, de még ez is egy megnyilvánult világ, azonban valóbb, mint az alatta levők, és formái is vannak, bár anyaguk ritka, és lényegük finom.

Mikor a fentebb leírt mennyei élet véget ér, a lélekre még egy másik lét vár, mielőtt a földön újrászületik. A legtöbb ember csak igen rövid ideig él a magasabb mennyei világban, de még ha öntudat nélkül is, ez a lét elkerülhetetlen, hogy a fejlődés köre teljes legyen.

Mi többnyire helytelen szemszögből figyeljük meg az emberi életet és mert nem tudunk a fizikainál magasabb világokról, azt hisszük, hogy a földi élet az egész, amely éppoly váratlanul és hirtelenül végződik, mint ahogy elkezdődött, holott inkább az egész életet úgy kellene tekinteni, mint egy nagy kört, melynek túlnyomó részét a fizikainál magasabb világokban töltjük. Akkor azután nem szakad meg hirtelen életünk „egyenes” vonala, hanem látjuk, hogy az ív első fele lefelé halad, a közepe táján egész lassacskán ismét felfelé irányul sarkok és fordulók nélkül. A régi indiai életben ezt úgy fejezték ki, hogy az emberek, mikor gyermekeik felnőttek, visszavonultak a külső tevékeny élettől. Ez tulajdonképpen az a fordulópont, amelytől kezdve a lélek visszavonul, és befelé fordul a való emberbe. Az a pillanat, amikor az ember leveti fizikai testét, nem igen fontos a fejlődés ívében, össze sem lehet hasonlítani az asztrálest halálának fontosságával, amely egyszersmind a mennyei világba való születés is, bár másképp azt mondhatjuk, hogy ez csupán az öntudat áthelyezése az asztrális anyagból az értelmi anyagba.

A földi élet végső eredményét csak akkor ismerhetjük, amikor az öntudat újból visszavonul az egóba a magasabb mennyországban. Akkor látszik meg, hogy ebben az életkörben milyen új tulajdonságokat szereztünk. Akkor az élet egészébe bele lehet pillantani, amilyen volt, és egy kissé a következő élet körvonalai is látszanak, és a fő célja karmikus szempontból; de nem szabad arra következtetni, hogy minden részletét láthatja az egó, ami jövő életében bekövetkezik. Eleinte alig tud vele mit kezdeni, mert öntudata csak homályos, és nem alkalmas arra, hogy a tények összefüggését felfogja, de lassanként fejlődnek képességei, úgyhogy az ilyen betekintésekre emlékezni kezd, és összehasonlítja a fejlődéssel, amelyet megtett.

A harmadik alsík (felülről), vagyis ötödik mennyország a legnépesebb az általunk ismert régiók közül, mert itt jelen van mindaz a hatvanezer millió lélek, aki a jelenlegi fejlődő emberiséget alkotja, kivéve az az elenyésző kisebbség, aki a második és első alsíkon tud működni. Elképzelhetetlenül finom anyagból álló tojásdad formájuk van, először színtelen és majdnem láthatatlan hártyszerű vékony anyagúak, később a fejlődés folyamán leírhatatlan ragyogó színűekké válnak.

Ezek a kauzális testek élő tűzzel vannak tele, melyet egy magasabb színvonalról nyernek, és mindegyik egy fénylő szálon függ. A Dzyan könyve azt mondja: „A szikra a Lágon csüng, a Fohát legvékonyabb szálán”. Ez a szál a vezeték, melyen, amint a lélek fejlődik, mind több erő árad belé az Isteni szellem kimeríthetetlen tengeréből.

Azok a lelkek, akik fizikai testtel függenek össze, megkülönböztethetők azoktól, akik a testnélküli állapotot élvezik, mert más a vibrációjuk; ezen rögtön lehet látni, hogy ki az „élő” és ki a „halott”. A nagy többség csak homályosan tudatos, de kevesen vannak, akik még színtelen buborékhoz hasonlóak és egynéhány, aki teljesen éber, ezek kivételt képeznek. E két szélsőséges állapot közt a színek és nagyságok legkülönbözőbb változata mutatja az illető lelkek fejlődési fokát.

Legtöbben nem értik meg a fejlődés törvényeit, sem célját. A kozmikus akaratnak engedelmességedre tesztet öltenek, mert csak az alacsonyabb rezgéseket tudják felfogni, és a durvább anyagban érzik csupán, hogy élnek. A magasabb színvonalak végtelen gyors és átható rezgéseit nem érzik, és nem is tudnak reá felelni. Csak a fizikai világbeli sűrűbb anyag hat rájuk. Ezért erősen vágnak újraszületni, és vágyuk pontosan megegyezik ezen a fokon fejlődésük törvényével. Csakis külső behatások alatt növekedhetnek, és ez csak a fizikai világban lehetséges, mielőtt az asztrális testükben tudatosan működhetnek. Ezek mit sem tudnak a múlttól, sem a jövőjükről és csak nagyon lassan, tapasztalataik szerint fejlesztenek lelkiismeretet, amely magatartásukat irányítja.

A fentebb említett múltba tekintések, amelyekben ezen a síkon az egók részesülnek, később alkalmat adnak arra, hogy tanulmányozhassák múltjukat, hogy milyen okokat létesítettek, stb. Abból sokat tanulhatnak, és ez nagyon befolyásolja azt az irányítást, amit az egó személyiségének juttat. Mind világosabban és határozottabban vezeti a személyiséget, ami az alacsonyabb öntudatban mint erős meggyőződés és parancsoló intuíció mutatkozik.

Alig szükséges megemlíteni, hogy az alacsonyabb mennyországbeli képeket nem viszik magukkal a lelkek a magasabb mennyországba, itt az illúzióknak vége, és minden lélek ismeri valódi hozzátartozóit, és láthatja a halhatatlan embert, de az összekötő szálak megmaradnak a testöltéseken keresztül is.

A második alsík vagy hatodik mennyország. Ha az előbbi sűrű népeességű régióból a következő színvonalra emelkedünk, olyan, mintha valami nagyvárosból falura mennénk, mert az emberiség jelen fejlődési fokán még csak aránylag kevesen jutottak el erre az alsíkra, ahol még a legalacsonyabb fejlettségű egó is határozott tudattal bír, és ismeri környezetét. Az az egó, aki itt lakik, legalább bizonyos mértékig visszatekinthet múltjára, és láthatja a fejlődés célját s módszerét; tudja, hogy neki önmaga kibontakozásán kell dolgoznia, és látja a fizikai és halál utáni életet, amelyen alacsonyabb testeiben áthalad. A vele összefüggő személyiséget felismeri, mint saját részét, és elmúlt tapasztalatai alapján irányítani igyekszik, mert az egónak itt már határozott és megdönthetetlen elvei vannak, ami a cselekedeteit illeti, és nagyon jól tudja a helyeset a helytelentől megkülönböztetni. Mindezeket az elveket az alacsonyabb értelmén át leküldi a személyiségbe, hogy ellenőrizze és irányítsa cselekedeteit. Életének korábbi részén állandóan kudarcot vallott, mert az alacsonyabb értelem nem fogta fel logikusan az alapelveket, de végül is sikerül olyan benyomást tenni rá, hogy az alacsonyabb értelmi életnek az igazság, igazmondás, becsületesség és hasonló elvont eszmények válnak vezető elveivé.

Vannak a magaviseletnek olyan szabályai, melyeket társadalmi, nemzeti és vallásos tilalmak kényszerítenek az ember mindennapi irányítására, melyeket azonban egy erős kísértés félresöpörhet, mint például a szenvedélyek hirtelen árja; de van olyasmi, amit a fejlett ember nem tehet, mert belső természete tiltja: pl. nem hazudhat, nem csalhat, nem vétethet a tisztesség ellen. Ez lelkének részévé vált, és azért bármilyen erős a kísértés vagy szenvedély, lehetetlen ilyesmit elkövetnie.

Az egó erről az alsíkról igyekszik személyiségét vezetni, de gyakran csak nagyjából érti meg az alacsonyabb síkokat, és a személyiség működésének részletei nem világosak előtte. Az egó inkább az elveket ismeri, mint a részleteket, és ezen a síkon abban áll a fejlődése, hogy a személyiséggel, mely oly tökéletlenül képviseli itt lent, mind növekvő tudattal összeköttetésbe lépjen.

A fentiekből láthatjuk, hogy ezen a színvonalon csak olyan lelkek laknak, akiknek szándékuk és céljuk a szellemi növekedés, aminek következtében fogékonyabbak lettek a magasabb befolyások iránt. Akkor az összekötő vezeték növekszik, és nagyobb áradat özönlik át rajta, aminek következtében gondolata különösen világos és éles, még a kevésbé fejlett embereknél is, és az alacsonyabb értelem bölcselkedő és elvont gondolkodásra hajlik. A magasabb fejlettségűek messze a múltba tudnak nézni, felismerik az okokat és okozatokat, és tudják, hogy mit kell még leróni.

Akik ezen a síkon élnek, sokat tanulhatnak, amikor már megszabadultak fizikai testüktől, mert itt magasabb lények tanítják őket. Itt már nem gondolatképek a tanítás eszközei, hanem a gondolatnak fénylő villámai - melyeket lehetetlen leírni - közvetlenül átadják az eszmének a lényegét a lelkeknek. A gondolat itt olyan, mint a lámpa a szobában: mindent megvilágít, és szavak nem szükségesek magyarázatul.

Az első alsík, vagyis hetedik mennyország az értelmi világ legmagasabb és egyszerűsített legmagasabb színvonala, ahol csupán a bölcsesség és együttérzés Mesterei laknak és beavatott tanítványaik. A mi emberiségünkől ide még nagyon kevesen jutottak el. Az itteni formák, színek és hangok szépségét emberi nyelv nem tudja megfelelően kifejezni; legyen elég megemlíteni, hogy léteznek, és hogy emberiségünk színe-java ide tartozik, mintaképe annak, amivé a többiek is fejlődni fognak, és gyümölcse az alacsonyabb síkokon vetett magnak. Ezek befejezték az értelmi fejlődést, úgyhogy magasabb énjük állandóan áthat a személyiségen, mellyel nem azonosítják magukat már, csupán a tapasztalat eszközéül használják. Ők az öntudatukat megszakítás nélkül viszik át nemcsak egyik napról a másikra, hanem egyik életről a másikba is úgy, hogy az elmúlt életekre nem tekintenek vissza, hanem azok mindig jelen vannak öntudatukban. Az ember egy életnek érzi őket, nem soknak.

Ezen a színvonalon az ember tudatában van azoknak a gondolatképeknek is, amelyeket róla az alacsonyabb mennyei világban barátai alkottak, és ezeket teljes mértékben fel tudja használni, némely tekintetben még jobban, mint saját személyiségét. Aki itt a kauzális testben működik, bármikor bármelyik alacsonyabb színvonalra összpontosíthatja öntudatát, ahova például erőt akar küldeni. Ezért, ha az alacsonyabb mennyországbeli barátait tanítani akarja, legalkalmasabb az általuk készített gondolatformát felhasználni.

Az értelmi világnak erről a legmagasabb színvonaláról árasztják ki a bölcsesség Mesterei befolyásukat, melyet az emberiség fejlődésének elősegítésére használnak. Közvetlenül hatnak az emberi lelkekre, kiontják rájuk lelkesítő erejüket, és serkentik szellemi növekedésüket, ami által az értelem megvilágosodik, és az érzelmek megtisztulnak. Innen nyeri a lángész a sugallatot, és minden felfelé irányuló igyekezet itt találja vezetőjét. Innen küldik az emberiségre Idősebb Testvérei áldásos hatásukat, úgy mint a nap árasztja sugarait mindenkire. Ki mennyit tud felfogni, annyit használ fel, ami által növekszik és fejlődik. Mint bárhol másutt is, a mennyei világban is a legalkalmasabb dicsőség a szolgálat, mert akik befejezték értelmi fejlődésüket, azok segítenek erejükkel azokon, akik még felfelé kapaszkodnak.

Nem emberi lények

Majdnem áthidalhatatlan akadályokba ütközik az értelmi világ nem emberi lakóinak leírása, mert a legmagasabb alsíkon - mely már kozmikus - olyan lényekkel találkozhatunk, amelyek leírására nincs emberi szavunk. Tehát legjobb lesz, ha ezeket itt egészen mellőzzük, és csak a mi bolygólánckunk értelmi világára szorítkozó lényeket említjük. Az asztrális világ leírásában is megemlítettük, hogy más világbeli látogatókat lehet ott alkalomadtán látni, melyek az értelmi világban gyakoribbak bár, de itt is ugyanazt a rendszert követjük, és csak annyit mondunk az elemi esszenciáról és az anyagokról, amennyi a tárgyunkhoz tartozik.

Egyik Adeptus tanító levelében megjegyezte, hogy a be nem avatott egyén számára lehetetlen az első és második elemi birodalmat megérteni, ami mutatja, hogy milyen sikertelen kell, hogy minden kísérlet legyen, amely fizikai leírást akar adni. Mindenesetre szükséges az elemi esszencia mibenlétét megérteni, mert éppen erről a tárgyról sok félreértés létezik még a tanulmányozók között is.

Amikor az Isteni élet a második Logoszon át kiárad az anyagba, még sokáig nem éri el azt a fokot, hogy saját egyénisége lehessen, vagyis emberi kauzális testet alkosson. Eleinte, mielőtt ez megtörténhet, a fejlődésnek hat különböző alacsonyabb fokán kell áthaladnia, és egymásután annak anyagát éltetnie: vagyis a három elemi birodalmat, továbbá ásvány-, növény- és állatvilágot, amikor is néha állati-, növényi-, illetve ásványi monádnak nevezték. De ez nem helyes kifejezés, mert már sokkal előbb elosztódott a monád, úgyhogy ezen a fokon nem egy, hanem több monádot alkot. Amikor ez a monád esszencia az ásványvilágot megelőzőleg a három elemi birodalmat élteti, akkor elemi esszenciának nevezik.

Hogy az isteni szellem lefelé való útjában hogyan burkolózik a különböző síkok anyagába, azt az asztrális világról szóló könyvben leírtuk. Ez nem az első teremtés, amikor beláthatatlan hosszú időszakok alatt az atomok és molekulák kifejlődtek, hanem egy újabb hullám leérkezése az anyagba. Az isteni szikra minden síkból és alsíkból leplet von maga körül, de legalább is minden nagy sík atomi anyagából, ami által mire leérkezett a fizikai anyagba, már annyi burok veszi körül, hogy alig lehet mint szellemet felismerni, mert egyrészt csak a külső burkokon át lehet rá behatni és viszont csak a külső rétegeken keresztül tudja magát kifejezni. Így azután nem csoda, ha a gyakorlatlan egyén, aki csak asztrális látással bír, asztrális lényt lát benne. A gyakorlottabb tanulmányozó felismeri, hogy ezt az asztrális anyagot is valami magasabb mozgatja, ami a mentális világ atomi részéből jön. A még előrehaladottabb látná, hogy az atomi mentális anyag csak a legmagasabb buddhi-síknak az eszköze, holott az Adeptus látná, hogy még amögött is nirvánai erő rejlik, ami mindezek a rétegeken keresztül kifejezi az isteni szellemet.

Az elemi birodalmak

Miután az isteni élet egy megelőző aeonban befejezte a buddhi-síkon való fejlődését, leáramlik a hetedik mennyországba, és ott atomi értelmi anyag nagy tömegeit élteti, így válik az első elemi birodalom esszenciájává. Ebben a legegyszerűbb állapotban az atomokat nem kapcsolja molekulákká, hogy testet alkosson, hanem vonzásával csupán összetartja őket. Elképzelhetik, hogy amikor ide leér, nincs ennek a színvonalnak a rezgéseire szokva, és egy aeont tölt ezen a síkon, amíg minden lehető összetételben éltetni tudja a három magasabb értelmi világ anyagát, és csak egy következő aeonban száll le a negyedik értelmi síkra, vagyis a legmagasabb formasíkra, hogy annak az anyagából vonjon maga köré leplet. Ekkor a második elemi birodalom anyagának esszenciáját alkotja a legegyszerűbb alakjában.

Azt hihetné az ember, hogy a mentális világban létező elemi esszencia magasabb, mint az, ami az asztrális világban működik, és fejlődésében előrehaladottabb, de ez nem úgy van, mert ott felülről lefelé halad a fejlődés úgy, hogy az alacsonyabb már előrehaladottabb, mint a magasabb, nem úgy, mint az embereknél, akiknek a fejlődési iránya letről felfelé halad. Természetesen a mentális világbeli elemi esszencia is éppoly bámulatosan érzékeny az emberi gondolat benyomásaira, mint az asztrális világbeli, sőt talán még érzékenyebb, ami részben annak tulajdonítható, hogy itt finomabb vibrációk keletkeznek, mert a mennyei világban fejlettebb lények tartózkodnak, mint az asztrális síkon. Az emberi lények gondolatai formába kényszerítik, és nagyban elősegítik fejlődését, mert ezáltal hozzászokik az anyag rezgéseéhez. A zene is nagy hatással van rá.

Nagy különbség van a gondolat mennyei világbeli és alacsonyabb anyagban való kifejezése közt. Az előbbi finomabb rezgésű, behatóbb és hatékonyabb. Talán azért ered a beavattak gondolata a buddhi síkról, és a magasabb mennyei világ anyagába öltözik, holott az Adeptus gondolata nirvánából árad le. Ilyen magas színvonalon a gondolat egy nap alatt felülmúlhatja hatásában a fizikai sík ezeréves fáradságos munkáját.

Az állatvilágot

a mennyországban két nagy csoport képviseli. Az alacsonyabb mennyei világban található a csoportlelkek, melyekhez az állatok nagy többsége tartozik, és a harmadik alsíkon az aránylag kisszámú tagja az állatbirodalomnak, aki már önálló egyéniséggel bír. Ez utóbbiak tulajdonképpen nem is állatok már, hanem újszülött emberi lelkek; kauzális testük a legfejletlenebb az itt láthatók közül, nagyságra és színre nézve is. Az ilyen állat, miután a fizikai és asztrális világban meghalt, rendszeren nagyon soká élt a magasabb mennyországban, bár inkább álmodik, és nagyon kevés értelmi működés jellemzi. Saját gondolatai veszik körül, melyek közt találjuk földi barátait, de ő erről csak homályosan tud. Az a szeretet, amely elég erős és önzetlen az ilyen gondolatkép megalkotására, elég erős, hogy az illetőt, akit szeretett, elérje, és lelkéből viszont-szeretetet hívjon elő. Így járulnak hozzá kedvenc állataink, akikre szeretetünket árasztottuk, az emberi fejlődéshez.

Amikor az egyénné vált állat visszavonul kauzális testébe, hogy ott várja be a fejlődésnek új ciklusát, amely számára meghozza a primitív emberi testöltés alkalmát, akkor úgy látszik, teljesen megszűnik tudata a külső dolgokról, és mélységesen békés álomszerű állapotban tölti az időt. Valami belső fejlődésben is van része, melyet nem igen tudunk megérteni. De az az egy bizonyos, hogy minden lény számára, aki ott tartózkodik, a mennyei világ az általa felfogható legmagasabb boldogságot jelenti.

Az angyalokra

vonatkozólag ugyanazt mondhatjuk, mint az asztrális világról szóló könyvben. A legmagasabb angyaloknak sem a lényét, sem megjelenését emberi nyelven kifejezni nem lehet. Minden gondolatukkal változik külsejük. A mennyei világban segítségére lehetnek az elhunytaknak azáltal, hogy az általuk létesített gondolatképeket megelevenítik, és azokon át tanítják az illetőket, mint pl. az énekes fiú esetében, aki Szent Cecíliára gondolt és egy angyal azt a gondolatformát felhasználta, hogy őt zenére tanítsa. Mindez természetesen csak halvány képet ad az angyali birodalomról, melyet csak akkor lehet jobban megközelíteni, ha magasabb világbeli tudatunkat kifejlesztjük. Itt csupán rá akartam mutatni arra a tényre, hogy az ember fejlődése folyamán más, nem emberi lények seregével találkozhat.

A mesterséges lényekről

itt csak keveset szükséges mondani. Ez a világ még jobban bővelkedik az ideiglenes mesterséges lényekben, mint az asztrális világ. Az itteni lényeknek a gondolatai sokkal hatalmasabbak és magasztosabbak, mint az alacsonyabb világokban. Itt nemcsak emberi lények gondolatai éltetnek mesterséges lényeket, hanem angyalok és magasabb világbeli lények is, úgyhogy eszerint a létesített lények is megfelelően hatalmasabbak és fontosabbak. Ezeknek nagy változatát használják az Adeptusok és tanítványaik is fontos munkájukban, és ezek sokkal hosszabb életűek és hatalmasabbak, mint az asztrális világbeliek.

Az ember lényében még két princípium él, amely az értelemnél magasabb síkhoz tartozik: Buddhí és Atma. Ezek az átlagemberben majdnem teljesen fejletlenek, úgyhogy a hozzájuk tartozó síkok számukra még kevésbé elérhetők, mint a mennyország.

A buddhi síkon minden határoltság szűnni kezd, és az emberi tudat addig tágul, míg végre nemcsak elméletben, hanem tapasztalat által felfogja, hogy embertársai öntudata is benne foglaltatik sajátjában. Akkor érzését, tudását és tapasztalását embertársai iránti tökéletes rokonszenv hatja át, minden tulajdonságukat sajátjának érzi. Még magasabban, a nirvána síkján, egy lépéssel tovább megy, és megéri, hogy saját öntudata és embertársaié egy magasabb értelemben egy, mert valójában mind a Logosz tudatának részei, akiben mindenki él, mozog és létezik. Úgyhogy amikor a „harmatcsepp a tengerbe hull”, úgy látszik, mintha az óceán áradna a cseppbe, amely most legelőször fogja fel, hogy ő egy az óceánnal - vagyis nem rész, hanem egész. Ez paradox, egészen érthetetlen, látszólag felfoghatatlan, de igaz.

Annyit legalább felfoghatunk, hogy a nirvána nem az, amit néhányan tudatlanságukban vélnek: tökéletes megsemmisülés, hanem sokkal intenzívebb és áldásosabb tevékenység. Amint a természet hágcsóján mind magasabbra érünk, annál nagyobb lehetőségek tárulnak fel előttünk, önzetlen munkánk mind messzebbre hat. Végtelen bölcsesség és végtelen hatalom csak végtelen szolgálatkészséget jelent, mert végtelen szeretet vezérli.